

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020)
ΜΕΤΡΟ 19: «ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ CLLD/LEADER»

Κωδικός Πρόσκλησης ΠΣΚΕ: **LD482**

Ημερομηνία 07/04/2023

Αρ.Πρωτ. 536

2^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ (ΠΡΑΞΕΙΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ)

στο πλαίσιο του Τοπικού Προγράμματος

«Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤοΚ),

CLLD/LEADER N. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ»

της Ομάδας Τοπικής Δράσης (Ο.Τ.Δ.): Αναπτυξιακή Ηρακλείου ΑΑΕ ΟΤΑ

ΥΠΟΜΕΤΡΟ 19.2: «Στήριξη για την υλοποίηση πράξεων στο πλαίσιο της στρατηγικής ΤΑΠΤοΚ»
(πράξεων ιδιωτικού χαρακτήρα)

ΔΡΑΣΕΙΣ: 19.2.2: «Ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους»

19.2.3: «Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής»

ΑΡΧΑΝΕΣ, ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2023

ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Πίνακας επεξήγησης όρων και συντμήσεων

Όρος / Σύντμηση	Επεξήγηση / Ορισμός
Αίτηση στήριξης	Το σύνολο των απαραίτητων εγγράφων που υποβάλλει ο δικαιούχος για ένταξη στο παρόν καθεστώς στήριξης περιλαμβανομένων των δικαιολογητικών που αποδεικνύουν τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας, που συνηγορούν στη βαθμολόγηση της αίτησης ή άλλο συνοδευτικό έγγραφο.
Απόφαση ένταξης πράξης	Η απόφαση της ΕΥΔ της αρμόδιας Περιφέρειας /Ο.Τ.Δ./Ε.Υ.Ε.Π.Α.Α. που περιγράφει τους όρους και τις προϋποθέσεις υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και γίνεται αυτοδίκαια αποδεκτή.
Σύμβαση ΟΤΔ – Δικαιούχου	Η διοικητική πράξη μεταξύ δικαιούχου και ΟΤΔ στην οποία αποτυπώνονται οι όροι και οι υποχρεώσεις για την υλοποίηση της πράξης.
Άυλη Πράξη	Ως άυλες πράξεις χαρακτηρίζονται οι πράξεις οι οποίες δεν αφορούν στη δημιουργία υποδομών ή την απόκτηση εξοπλισμού.
Δικαιούχος	<p>Δικαιούχοι είναι ΟΤΑ Α & Β βαθμού και φορείς τους, Φορείς Δημοσίου Τομέα, ιδιωτικοί φορείς με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων, καθώς και φυσικά ή νομικά πρόσωπα, σύμφωνα και με την επιλεξιμότητα που καθορίζεται σε κάθε τοπικό πρόγραμμα της Ομάδας Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ). Η ίδια η ΟΤΔ μπορεί επίσης να είναι δικαιούχος με την έννοια του άρθρου 2 στοιχείο 10 καν. (ΕΕ) 1303/2013 εφόσον αφορά σε έργο με συλλογική ή εδαφική διάσταση ή δημιουργεί ένα πλαίσιο (μελέτες, υποδομές, κατάρτιση κ.λπ.) που απαιτούνται για την εφαρμογή της στρατηγικής.</p> <p><i>(Στο πλαίσιο της κάθε πρόσκλησης, βάσει και του σχετικού θεσμικού πλαισίου εφαρμογής, η ΟΤΔ δύναται να εξειδικεύει περαιτέρω τους δικαιούχους, σε επίπεδο δράσεων ή υπο-δράσεων, σε εφαρμογή της εγκεκριμένης τοπικής τους στρατηγικής.)</i></p>
Δράση / Υποδράση	Σύνολο πράξεων με κοινό θεματικό σκοπό που συμβάλουν στην επίτευξη ενός ή περισσότερων στόχων της τοπικής στρατηγικής του τοπικού προγράμματος ΤΑΠΤοΚ
ΕΔΠ	Η Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ) αποτελεί το όργανο λήψης αποφάσεων της ΟΤΔ, για όλα τα θέματα που αφορούν στην εφαρμογή του ΤΠ. Η σύνθεση της ΕΔΠ ως προς τα ποσοστά εκπροσώπησης ιδιωτικού – δημοσίου συμφέροντος πρέπει να είναι σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 1303/2013 άρθρο 34 παρ.3 στοιχείο β) όπως κάθε φορά ισχύει.
ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής αγροτικής Πολιτικής
ΕΥΕ ΠΑΑ	Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης

ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας	Οι Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης (ΕΥΔ) των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ) των οικείων Περιφερειών.
Κρατικές ενισχύσεις	Ενίσχυση που εμπίπτει στο πεδίο του Άρθρου 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
ΟΤΔ	Η Ομάδα Τοπικής Δράσης είναι ένα τοπικό εταιρικό σχήμα στο οποίο συμμετέχουν εκπρόσωποι τοπικών δημόσιων και ιδιωτικών κοινωνικοοικονομικών ή άλλων φορέων της περιοχής παρέμβασης, συμπεριλαμβανομένης και της κοινωνίας των πολιτών, οι οποίοι είναι αντιπροσωπευτικοί της προτεινόμενης στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης. Στόχος της εταιρικής σχέσης είναι να ενεργοποιήσει το ανθρώπινο δυναμικό μιας περιοχής, μέσω συμμετοχικών διαδικασιών, προκειμένου να δημιουργηθεί το αίσθημα της συνυπευθυνότητας και της κοινοκτημοσύνης ενός κοινού οράματος.
ΟΠΕΚΕΠΕ	Ο Οργανισμός Πληρωμών & Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού & Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ), ο οποίος έχει ορισθεί ως ο Οργανισμός Πληρωμών για το ΠΑΑ 2014-2020.
ΟΠΣΑΑ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΟΠΣΑΑ) είναι το πληροφοριακό σύστημα για την υλοποίηση των μέτρων, υπομέτρων και δράσεων του ΠΑΑ 2014 - 2020 του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Νόμο 4314/2014. Επιτρέπει δε, τη διασύνδεση με το ΠΣΚΕ και άλλα πληροφοριακά συστήματα για την ανταλλαγή δεδομένων που σχετίζονται με τον προγραμματισμό, την αξιολόγηση, τη διαχείριση και τον έλεγχο του ΠΑΑ.
Πράξη	Έργο, σύμβαση, δράση ή ομάδα έργων που επιλέγονται από την ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ ή υπό την ευθύνη της, η οποία συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της σχετικής προτεραιότητας ή των σχετικών προτεραιοτήτων. Στο πλαίσιο των μέτρων της χρηματοοικονομικής τεχνικής, οι πράξεις συνίστανται στις χρηματοδοτικές συνεισφορές από ένα πρόγραμμα σε μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής και στη συνακόλουθη χρηματοδοτική υποστήριξη που παρέχουν τα εν λόγω μέσα.
ΠΣΚΕ	<p>Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) είναι ο κεντρικός κόμβος των δράσεων κρατικών ενισχύσεων της χώρας για τον οποίο σύμφωνα με τον Ν. 4314/2014 θεσμοθετήθηκε η υποχρεωτική χρήση του για όλες τις δομές που υλοποιούν δράσεις κρατικών ενισχύσεων.</p> <p>Στο συγκεκριμένο λαμβάνουν χώρα η διαχείριση, ο έλεγχος και η υλοποίηση του υπομέτρου 19.2 – ιδιωτικές πράξεις. Ενδεικτικά περιλαμβάνονται η υποβολή αιτήσεων στήριξης πράξεων και η αξιολόγησή τους, η τροποποίηση αυτών και η υποβολή αιτημάτων πληρωμής.</p>
ΤΠ	Το Τοπικό πρόγραμμα στο πλαίσιο του CLLD-LEADER αποτελείται από στοιχεία όπως η στρατηγική τοπικής ανάπτυξης που αφορά σαφώς χωρικά

	προσδιορισμένες περιοχές, η τοπική εταιρική σχέση δημόσιου – ιδιωτικού τομέα, η προσέγγιση εκ των κάτω προς τα άνω, ο πολυτομεακός σχεδιασμός και τέλος η δυνατότητα εφαρμογής μιας πολυταμειακής προσέγγισης.
ΤΑΠΤοΚ	Η «Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤοΚ), CLLD-LEADER» συνίστανται στο σχεδιασμό και την εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης και πολυτομεακής στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης, για μια συγκεκριμένη περιοχή που καλείται να αντιμετωπίσει τις ανάγκες και προβλήματα και να αξιοποιήσει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα, από Ομάδες Τοπικής Δράσης στις οποίες συμμετέχουν κατά πλειοψηφία οι τοπικοί φορείς και ιδιώτες.
Χαρακτήρας Κινήτρου	Οι ενισχύσεις θεωρείται ότι έχουν χαρακτήρα κινήτρου, εάν ο δικαιούχος έχει υποβάλει στο οικείο κράτος μέλος πριν από την έναρξη των εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα γραπτή αίτηση στήριξης.
Αρχική Επένδυση Αφορά το Άρθρο 14 του Καν 651/2014	α) η επένδυση σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού σε σχέση με τη δημιουργία νέας επιχειρηματικής εγκατάστασης, την επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης, τη διαφοροποίηση της παραγωγής μιας επιχειρηματικής εγκατάστασης σε προϊόντα που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτή ή τη θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης ή β) η απόκτηση στοιχείων ενεργητικού που ανήκουν σε επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει ή θα είχε κλείσει αν δεν είχε αγορασθεί και η οποία αγοράζεται από επενδυτή που δεν σχετίζεται με τον πωλητή και αποκλείει την απλή εξαγορά των μετοχών μιας επιχείρησης. Μια επένδυση αντικατάστασης δεν αποτελεί αρχική επένδυση.
Ενιαία Επιχείρηση	Στην «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται, όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους: α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης, β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης, γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση άμεσα ή έμμεσα βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας, δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης. Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) του πρώτου εδαφίου με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται, επίσης ενιαία επιχείρηση» Σε περίπτωση συγχωνύσεων, απορροφήσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ή σσονος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά

	<p>πόσο η νέα ενίσχυση ήσσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα ή στην απορροφούσα επιχείρηση υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο. Οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που είχαν χορηγηθεί νομίμως πριν από τη συγχώνευση ή την εξαγορά παραμένουν νόμιμες. Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ήσσονος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας πρέπει να κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης».</p>
Γενικές Δαπάνες	<p>Οι Γενικές Δαπάνες συνδέονται με τις δαπάνες για κατασκευή, απόκτηση, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδοτικής μίσθωσης, ή βελτίωση ακίνητης περιουσίας, καθώς και για αγορά ή για χρηματοδοτική μίσθωση με δυνατότητα αγοράς νέων μηχανημάτων και εξοπλισμού μέχρι την αγοραστική αξία του περιουσιακού στοιχείου και αφορούν σε αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών και συμβούλων, αμοιβές για συμβουλές σχετικά την περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για μελέτες σκοπιμότητας.</p>
Προπαρασκευαστικές εργασίες	<p>Οι προπαρασκευαστικές εργασίες, είναι η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας.</p>

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Διαχείρισης
του Τοπικού Προγράμματος CLLD/LEADER N. Ηρακλείου
της ΟΤΔ Αναπτυξιακής Ηρακλείου Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ

Έχοντας υπόψη:

1. Την αριθμ. ΚΥΑ 2635/13-09-2017 (ΦΕΚ 3313/Β/20-09-2017), περί πλαισίου λειτουργίας του Υπομέτρου 19.2 «Στήριξη υλοποίησης δράσεων των στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (CLLD/LEADER)» του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας περιόδου 2014-2020».
2. Την αριθ. πρωτ. 1337/4-5-2022 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 2310/Β/11-5-2022 : «Αντικατάσταση της υπ' αρ. 3083/04-08-2021 (Β' 3702) υπουργικής απόφασης: Πλαίσιο υλοποίησης του Μέτρου 19, Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων, (ΤΑΠΤοΚ) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, υπομέτρα 19.2 και 19.4»
3. Την αριθ. 98/24-02-2023 Απόφαση της ΕΔΠ της ΟΤΔ Αναπτυξιακή Ηρακλείου ΑΑΕ ΟΤΑ περί «έγκρισης της 2ης προκήρυξης του υπομέτρου 19.2 Τ.Π. CLLD/LEADER N. Ηρακλείου για παρεμβάσεις ιδιωτικού χαρακτήρα».
4. Το με α.π. 330/08-03-2023 έγγραφο της ΟΤΔ ΑΝΗ ΑΑΕ ΟΤΑ προς την Ε.Υ.Ε. Π.Α.Α. 2014-2020 περί του ελέγχου της διαδικασίας έκδοσης του Σχεδίου της πρόσκλησης όπως και το απαντητικό με αριθμ. πρωτ. 492/22-03-2023 έγγραφο της Ε.Υ.Ε. Π.Α.Α.
5. Το με α.π. 460/23-03-2023 έγγραφο της ΟΤΔ ΑΝΗ ΑΑΕ ΟΤΑ προς την ΕΥΚΕ-ΧΕ περί της έγκρισης του σχεδίου της Πρόσκλησης και το απαντητικό μ' αριθ. 31331-04.04.2023/ΕΥΚΕ:371, έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ.
6. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.
7. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Ο.Ι ΕΕ L 187/1 της 26.6.2014).
8. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1407/2013 της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (Ο.Ι ΕΕ L 352/1 της 24.12.2013).
9. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου.
10. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής

γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου.

11. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 808/2014 της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ).
12. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 809/2014 της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα ολοκληρωμένα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση.
13. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων), ΕΕ L 119 της 4.5.2016. Ο ν.2472/97 (ΦΕΚ Α' 50) για «την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», όπως ισχύει σήμερα.
14. Την με Αρ. πρωτ. 137675/ΕΥΘΥ 1016/19.12.2018 (ΦΕΚ 5968/Β/31.12.18) Υπουργική Απόφαση με θέμα «Αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β/3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Κ Α Λ Ε Ι

τους υποψήφιους δικαιούχους, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, όπως ορίζονται στο πλαίσιο του Υπομέτρου 19.2 «Στήριξη για την υλοποίηση πράξεων στο πλαίσιο της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων» (παρεμβάσεις ιδιωτικού χαρακτήρα) και ειδικότερα στις αριθ. πρωτ. 2635/13-09-2017 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β' 3313) περί πλαισίου λειτουργίας και αριθ. πρωτ. 1337/4-5-2022 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 2310): «Αντικατάσταση της υπ' αρ. 3083/04-08-2021 (Β' 3702) υπουργικής απόφασης: Πλαίσιο υλοποίησης του Μέτρου 19, Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων, (ΤΑΠΤοΚ) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, υπομέτρα 19.2 και 19.4», καθώς και το ΤΠ της ΟΤΔ «Αναπτυξιακή Ηρακλείου Α.Α.Ε. ΟΤΑ», να υποβάλλουν αιτήσεις στήριξης στο πλαίσιο των υπο-δράσεων του υπο-μέτρου 19.2 όπως αυτές προσδιορίζονται στο άρθρο 1 της παρούσας.

Μ Ε Ρ Ο Σ Α '

Άρθρο 1

Προκηρυσσόμενες υποδράσεις

1.1 Υπο-δράσεις πρόσκλησης

Με την παρούσα πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος του Μέτρου 19.2 «Στήριξη υλοποίησης δράσεων των στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (CLLD/LEADER)» - έργα ιδιωτικής παρέμβασης προκηρύσσεται ποσό Δημόσιας Δαπάνης το οποίο ανέρχεται **ενδεικτικά σε 2.950.000€** και κατανέμεται στις ακόλουθες υποδράσεις:

Πίνακας 1: Στοιχεία ταυτότητας προκηρυσσόμενων / υποδράσεων

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ / ΥΠΟ-ΔΡΑΣΗΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΟ-ΔΡΑΣΗΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ
19.2.2	Ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους	1.200.000,00
19.2.2.2	Ενίσχυση επενδύσεων στην μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα μη γεωργικό προϊόν για την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.	250.000,00
19.2.2.3	Ενίσχυση επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.	500.000,00
19.2.2.4	Ενίσχυση επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1^η μεταποίηση, και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής	200.000,00
19.2.2.5	Ενίσχυση επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι αθλητισμού, πολιτιστικά κέντρα, κλπ) με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.	250.000,00
19.2.3	Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής	1.750.000,00
19.2.3.1	Οριζόντια εφαρμογή μεταποίησης, εμπορίας και/ή ανάπτυξης γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα γεωργικό προϊόν με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.	600.000,00
19.2.3.3	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.	950.000,00
19.2.3.4	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1^η μεταποίηση, και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.	200.000,00
	ΓΕΝΙΚΟ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΟΜΕΝΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ	2.950.000,00

Με την παρούσα πρόσκληση και όσον αφορά στο σύνολο των υποδράσεων του τοπικού προγράμματος δεν ενισχύονται δαπάνες που αφορούν στην πρωτογενή παραγωγή/γεωργικός τομέας.

1.1.1 Γεωγραφική περιοχή εφαρμογής πρόσκλησης

Με την παρούσα πρόσκληση ορίζονται τα ακόλουθα δημοτικά/κοινοτικά διαμερίσματα που αφορούν τις προκηρυσσόμενες υποδράσεις του πίνακα 1:

Σημείωση: η εξειδίκευση της περιοχής παρέμβασης (περιοχές που εξαιρούνται) ανά υποδράση, περιγράφεται αναλυτικότερα στο Κεφάλαιο Α1, του ενημερωτικού οδηγού της πρόσκλησης.

ΔΗΜΟΣ /ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ/ ΤΟΠΙΚΗ - ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ	ΧΑΡΑΚΤ/ΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	CLLD/LEADER Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΠΑΑ 2014-2020	
			ΕΚΤΑΣΗ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΣ ΑΡΧΑΝΩΝ ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΩΝ			339,09	16.692
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΡΧΑΝΩΝ			31,89	5.042
Δημοτική Κοινότητα Αρχανών	93020101	ΟΡΕΙΝΗ	22,47	3.996
Τοπική Κοινότητα Κάτω Αρχανών	93020102	ΟΡΕΙΝΗ	9,42	1.046
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΩΝ			204,73	5.217
Τοπική Κοινότητα Αχεντριά	93020201	ΟΡΕΙΝΗ	33,42	303
Τοπική Κοινότητα Εθιάς	93020202	ΟΡΕΙΝΗ	28,56	259
Τοπική Κοινότητα Καλυβίων	93020203	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	9,4	297
Τοπική Κοινότητα Λιγορτύνου	93020204	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	14,65	521
Τοπική Κοινότητα Μεσοχωρίου	93020205	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	15,74	625
Τοπική Κοινότητα Παρανύμφων	93020206	ΟΡΕΙΝΗ	22,1	192
Τοπική Κοινότητα Πραιτωρίων	93020207	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	8,08	191
Τοπική Κοινότητα Πύργου	93020208	ΟΡΕΙΝΗ	23,14	984
Τοπική Κοινότητα Τεφελίου	93020209	ΟΡΕΙΝΗ	20,41	668
Τοπική Κοινότητα Χαρακίου	93020210	ΟΡΕΙΝΗ	11	307
Τοπική Κοινότητα Χάρακος	93020211		18,23	870
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ			102,47	6.433
Τοπική Κοινότητα Αγίου Βασιλείου	93020301	ΟΡΕΙΝΗ	3,64	396
Τοπική Κοινότητα Αγίων Παρασκιών	93020302	ΟΡΕΙΝΗ	2,43	886
Τοπική Κοινότητα Αλαγνίου	93020303	ΕΙΔΙΚΗ ΜΕΙΟΝ.	5,86	174
Τοπική Κοινότητα Αστράκων	93020304	ΟΡΕΙΝΗ	2,84	224
Τοπική Κοινότητα Αστριτσίου	93020305	ΕΙΔΙΚΗ ΜΕΙΟΝ.	5,21	314
Τοπική Κοινότητα Δαμανίων	93020306	ΟΡΕΙΝΗ	19,21	310
Τοπική Κοινότητα Καλλονής	93020307	ΟΡΕΙΝΗ	3,33	242
Τοπική Κοινότητα Καταλαγαρίου	93020308	ΟΡΕΙΝΗ	2,3	286
Τοπική Κοινότητα Κουνάβων	93020309	ΟΡΕΙΝΗ	6,41	915
Τοπική Κοινότητα Μελεσών	93020310	ΟΡΕΙΝΗ	7,36	361
Τοπική Κοινότητα Μεταξοχωρίου	93020311	ΟΡΕΙΝΗ	22,88	544
Τοπική Κοινότητα Μυρτιάς	93020312	ΟΡΕΙΝΗ	5,23	560
Τοπική Κοινότητα Πεζών	93020313		4,8	441
Τοπική Κοινότητα Χουδετσίου	93020314	ΟΡΕΙΝΗ	10,97	780

ΔΗΜΟΣ /ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ/ ΤΟΠΙΚΗ - ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ	ΧΑΡΑΚΤ/ΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	CLLD/LEADER N. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΠΑΑ 2014-2020	
			ΕΚΤΑΣΗ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΣ ΒΙΑΝΝΟΥ			222,39	5.563
Τοπική Κοινότητα Αγίου Βασιλείου	93030101	ΟΡΕΙΝΗ	8,82	440
Τοπική Κοινότητα Αμιρά	93030102	ΟΡΕΙΝΗ	15,55	818
Τοπική Κοινότητα Άνω Βιάννου	93030103	ΟΡΕΙΝΗ	29,26	984
Τοπική Κοινότητα Αφρατίου	93030104	ΟΡΕΙΝΗ	4,55	151
Τοπική Κοινότητα Βαχού	93030105	ΟΡΕΙΝΗ	9,14	113
Τοπική Κοινότητα Εμπάρου	93030106	ΟΡΕΙΝΗ	14,67	323
Τοπική Κοινότητα Καλαμίου	93030107	ΟΡΕΙΝΗ	10,72	433
Τοπική Κοινότητα Κάτω Βιάννου	93030108	ΟΡΕΙΝΗ	12,41	115
Τοπική Κοινότητα Κάτω Σύμης	93030109	ΟΡΕΙΝΗ	17,94	138
Τοπική Κοινότητα Κεφαλοβρυσίου	93030110	ΟΡΕΙΝΗ	5,96	151
Τοπική Κοινότητα Μάρθας	93030111	ΟΡΕΙΝΗ	9,7	178
Τοπική Κοινότητα Μιλλιαράδων	93030112	ΟΡΕΙΝΗ	12,01	201
Τοπική Κοινότητα Ξενιάκου	93030113	ΟΡΕΙΝΗ	16,89	235
Τοπική Κοινότητα Πεύκου	93030114	ΟΡΕΙΝΗ	12,39	340
Τοπική Κοινότητα Συκολόγου	93030115	ΟΡΕΙΝΗ	13,43	396
Τοπική Κοινότητα Χόνδρου	93030116	ΟΡΕΙΝΗ	28,95	547
ΔΗΜΟΣ ΓΟΡΤΥΝΑΣ			333,01	13.002
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ			99,02	4.587
Δημοτική Κοινότητα Αγίας Βαρβάρας	93040101	ΟΡΕΙΝΗ	15,61	2.043
Τοπική Κοινότητα Αγίου Θωμά	93040102	ΟΡΕΙΝΗ	17,7	665
Τοπική Κοινότητα Άνω Μουλίων	93040103	ΟΡΕΙΝΗ	6,6	353
Τοπική Κοινότητα Δουλίου	93040104	ΟΡΕΙΝΗ	10,54	210
Τοπική Κοινότητα Λαρανίου	93040105	ΟΡΕΙΝΗ	16,19	191
Τοπική Κοινότητα Μεγάλης Βρύσης	93040106	ΟΡΕΙΝΗ	19,01	797
Τοπική Κοινότητα Πρινιά	93040107	ΟΡΕΙΝΗ	13,37	328
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΟΡΤΥΝΑΣ			89,4	3.907
Τοπική Κοινότητα Αγίων Δέκα	93040202	ΟΡΕΙΝΗ	16,12	861
Τοπική Κοινότητα Αμπελούζου	93040203		3,9	320
Τοπική Κοινότητα Βαγιονιάς	93040205	ΟΡΕΙΝΗ	19,9	804
Τοπική Κοινότητα Βασιλικών Ανωγείων	93040207		11,76	301
Τοπική Κοινότητα Γκαγκαλών	93040208		12,52	457
Τοπική Κοινότητα Μητροπόλεως	93040209		3,36	394
Τοπική Κοινότητα Πλατάνου	93040211	ΟΡΕΙΝΗ	5,16	244
Τοπική Κοινότητα Πλώρας	93040212		10,56	217
Τοπική Κοινότητα Χουσουλιανών	93040213		6,12	309
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΦΙΝΑ			144,59	4.508
Τοπική Κοινότητα Άνω Ακρίων	93040301	ΟΡΕΙΝΗ	18,84	686

ΔΗΜΟΣ /ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ/ ΤΟΠΙΚΗ - ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ	ΧΑΡΑΚΤ/ΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	CLLD/LEADER N. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΠΑΑ 2014-2020	
			ΕΚΤΑΣΗ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ
Τοπική Κοινότητα Ασημίου	93040302		8,84	1.189
Τοπική Κοινότητα Διονυσίου	93040303	ΟΡΕΙΝΗ	11,85	360
Τοπική Κοινότητα Λουρών	93040304		7,04	214
Τοπική Κοινότητα Σοκαρά	93040305		15,21	765
Τοπική Κοινότητα Σταβίων	93040306	ΟΡΕΙΝΗ	48,76	523
Τοπική Κοινότητα Στερνών	93040307	ΟΡΕΙΝΗ	20,45	327
Τοπική Κοινότητα Στόλων	93040308	ΟΡΕΙΝΗ	13,6	444
ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ			184,72	16.541
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΟΡΓΟΛΑΪΝΗ			41,46	2.930
Τοπική Κοινότητα Αγίου Μύρωνος	93050101	ΟΡΕΙΝΗ	11,67	613
Τοπική Κοινότητα Άνω Ασιτών	93050102	ΟΡΕΙΝΗ	11,6	425
Τοπική Κοινότητα Κάτω Ασιτών	93050103	ΟΡΕΙΝΗ	9,17	1.083
Τοπική Κοινότητα Πενταμοδίου	93050104	ΟΡΕΙΝΗ	2,52	300
Τοπική Κοινότητα Πετροκεφάλου	93050105	ΟΡΕΙΝΗ	3,09	182
Τοπική Κοινότητα Πυργούς	93050106	ΟΡΕΙΝΗ	3,41	327
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ			56,63	6.902
Τοπική Κοινότητα Βασιλειών	93050205	ΟΡΕΙΝΗ	13,8	2.256
Τοπική Κοινότητα Βουτών	93050206		8,62	1.300
Τοπική Κοινότητα Δαφνέ	93050207	ΟΡΕΙΝΗ	14,59	1.204
Τοπική Κοινότητα Σκαλανίου	93050208		10,81	1.229
Τοπική Κοινότητα Σταυρακίων	93050209	ΟΡΕΙΝΗ	8,81	913
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΕΑΣ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΟΥ			8,37	1.605
Τοπική Κοινότητα Καλλιθέας	93050302		8,37	1.605
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΛΙΑΝΗΣ			21,53	1.844
Τοπική Κοινότητα Αυγενικής	93050401	ΟΡΕΙΝΗ	9,09	539
Τοπική Κοινότητα Βενεράτου	93050402	ΟΡΕΙΝΗ	7,57	869
Τοπική Κοινότητα Κερασιών	93050403	ΟΡΕΙΝΗ	2,65	267
Τοπική Κοινότητα Σίβας	93050404	ΟΡΕΙΝΗ	2,22	169
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΕΜΕΝΟΥΣ			56,73	3.260
Τοπική Κοινότητα Αγίου Σύλλα	93050501	ΟΡΕΙΝΗ	11,1	1.157
Τοπική Κοινότητα Κυπαρίσσου	93050502	ΟΡΕΙΝΗ	25,74	674
Τοπική Κοινότητα Προφήτη Ηλία	93050503	ΟΡΕΙΝΗ	19,89	1.429
ΔΗΜΟΣ ΜΑΛΕΒΙΖΙΟΥ			164,86	21.312
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΑΖΙΟΥ			98,7	19.221
Δημοτική Κοινότητα Γαζίου	93060101		21,45	14.640
Τοπική Κοινότητα Αχλάδας	93060102	ΟΡΕΙΝΗ	21,87	1.015
Τοπική Κοινότητα Καλεσιών	93060103		10,56	1.255

ΔΗΜΟΣ /ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ/ ΤΟΠΙΚΗ - ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ ΚΑΛΙΚΡΑΤΗ	ΧΑΡΑΚΤ/ΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	CLLD/LEADER N. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΠΑΑ 2014-2020	
			ΕΚΤΑΣΗ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ
Τοπική Κοινότητα Ροδιάς	93060104	ΟΡΕΙΝΗ	21,15	1.785
Τοπική Κοινότητα Φόδελε	93060105	ΟΡΕΙΝΗ	23,67	526
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΥΛΙΣΟΥ			66,16	2.091
Τοπική Κοινότητα Δαμάστας	93060304	ΟΡΕΙΝΗ	21,66	245
Τοπική Κοινότητα Καμαρίου	93060305	ΟΡΕΙΝΗ	2,44	58
Τοπική Κοινότητα Κεραμουσίου	93060307	ΟΡΕΙΝΗ	3,36	309
Τοπική Κοινότητα Μαράθου	93060308	ΟΡΕΙΝΗ	14,6	351
Τοπική Κοινότητα Μονής	93060309	ΟΡΕΙΝΗ	3,89	195
Τοπική Κοινότητα Τυλίσου	93060310	ΟΡΕΙΝΗ	20,21	933
ΔΗΜΟΣ ΜΙΝΩΑ ΠΕΔΙΑΔΑΣ			398,53	17.563
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΡΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ			238,4	10.476
Δημοτική Κοινότητα Αρκαλοχωρίου	93070101	ΕΙΔΙΚΗ ΜΕΙΟΝ.	25,01	4.822
Τοπική Κοινότητα Γαρίπας	93070102	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	15,63	516
Τοπική Κοινότητα Δεματίου	93070103	ΟΡΕΙΝΗ	19,34	290
Τοπική Κοινότητα Ινίου	93070104	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	10,08	591
Τοπική Κοινότητα Καραβάδου	93070105	ΟΡΕΙΝΗ	7,29	299
Τοπική Κοινότητα Κασάνου	93070106	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	13,72	471
Τοπική Κοινότητα Καστελλιανών	93070107	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	25,57	558
Τοπική Κοινότητα Λευκοχωρίου	93070108	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	12,47	277
Τοπική Κοινότητα Νυπιδιτού	93070109	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	16,74	548
Τοπική Κοινότητα Παναγίας	93070110	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	19,74	454
Τοπική Κοινότητα Πανοράματος	93070111	ΟΡΕΙΝΗ	16,56	495
Τοπική Κοινότητα Παρτίρων	93070112	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	21,34	388
Τοπική Κοινότητα Πατσιδερού	93070113	ΟΡΕΙΝΗ	7,13	247
Τοπική Κοινότητα Σκινιά	93070114	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	27,78	520
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΡΑΨΑΝΟΥ			37,39	2.334
Τοπική Κοινότητα Βόνης	93070201	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	8,23	568
Τοπική Κοινότητα Ζωφόρων	93070202	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	4,96	367
Τοπική Κοινότητα Θραψανού	93070203	ΕΙΔΙΚΗ ΜΕΙΟΝ.	11,44	1.261
Τοπική Κοινότητα Σαμπά	93070204	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	12,76	138
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΣΤΕΛΛΙΟΥ			122,74	4.753
Τοπική Κοινότητα Αμαριανού	93070301	ΟΡΕΙΝΗ	6,58	159
Τοπική Κοινότητα Αποστόλων	93070302	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	11,81	322
Τοπική Κοινότητα Αρχαγγέλου	93070303	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	4,46	262
Τοπική Κοινότητα Ασκών	93070304	ΟΡΕΙΝΗ	6,23	241
Τοπική Κοινότητα Γερακίου	93070305	ΟΡΕΙΝΗ	20,9	322
Τοπική Κοινότητα Ευαγγελισμού	93070306	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	5,75	199
Τοπική Κοινότητα Καρουζανών	93070307	ΟΡΕΙΝΗ	8,69	87

ΔΗΜΟΣ /ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ/ ΤΟΠΙΚΗ - ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ ΚΑΛΙΚΡΑΤΗ	ΧΑΡΑΚΤ/ΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	CLLD/LEADER N. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΠΑΑ 2014-2020	
			ΕΚΤΑΣΗ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ
Τοπική Κοινότητα Κασταμονίτσης	93070308	ΟΡΕΙΝΗ	10,79	439
Τοπική Κοινότητα Καστελλίου	93070309	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	12,79	1.491
Τοπική Κοινότητα Λυλιανού	93070310	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	6,96	74
Τοπική Κοινότητα Λυττού	93070311	ΟΡΕΙΝΗ	5,73	234
Τοπική Κοινότητα Μαθιάς	93070312	ΟΡΕΙΝΗ	6,74	167
Τοπική Κοινότητα Πολυθέας	93070313	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	2,95	369
Τοπική Κοινότητα Σμαρίου	93070314	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	12,36	387
ΔΗΜΟΣ ΦΑΙΣΤΟΥ			102,52	10.978
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΟΙΡΩΝ			72,23	9.198
Δημοτική Κοινότητα Μοιρών	93080201		15,94	6.496
Τοπική Κοινότητα Γαλιάς	93080204		13,4	805
Τοπική Κοινότητα Καστελλίου	93080205		9,03	328
Τοπική Κοινότητα Κουσέ	93080206		9,15	155
Τοπική Κοινότητα Περιού	93080207		4,14	71
Τοπική Κοινότητα Πετροκεφαλίου	93080208		7,42	790
Τοπική Κοινότητα Ρουφά	93080211		5,94	130
Τοπική Κοινότητα Σκουρβούλων	93080212	ΟΡΕΙΝΗ	7,21	423
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΥΜΠΑΚΙΟΥ			30,29	1.780
Τοπική Κοινότητα Βώρων	93080302		11,16	726
Τοπική Κοινότητα Σίβα	93080310		11	426
Τοπική Κοινότητα Φανερωμένης	93080311		8,13	628
ΔΗΜΟΣ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ			271,58	26.717
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΟΥΒΩΝ			94,83	10.731
Δημοτική Κοινότητα Ανωπόλεως	93090101		12,4	3.604
Δημοτική Κοινότητα Γουβών	93090102		18,29	3.031
Τοπική Κοινότητα Ελαίας	93090103	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	28,24	1.936
Τοπική Κοινότητα Επάνω Βαθείας	93090104	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	2,84	224
Τοπική Κοινότητα Καλού Χωρίου	93090105	ΟΡΕΙΝΗ	13,73	290
Τοπική Κοινότητα Κάτω Βαθείας	93090106	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	4,44	1.357
Τοπική Κοινότητα Κόξαρης	93090107	ΟΡΕΙΝΗ	7,33	199
Τοπική Κοινότητα Χαράσου	93090108	ΟΡΕΙΝΗ	7,56	90
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ			45,74	2.291
Τοπική Κοινότητα Αϊτανίων	93090201	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	6,55	280
Τοπική Κοινότητα Γαλίφας	93090202	ΟΡΕΙΝΗ	7,94	122
Τοπική Κοινότητα Επισκοπής	93090203	ΟΡΕΙΝΗ	15,57	1.209
Τοπική Κοινότητα Καινούργιου Χωρίου	93090204	ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΗ	11,43	206
Τοπική Κοινότητα Σγουροκεφαλίου	93090205	ΟΡΕΙΝΗ	4,25	474
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΑΛΙΩΝ			60,11	5.433

ΔΗΜΟΣ /ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ/ ΤΟΠΙΚΗ - ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ	ΧΑΡΑΚΤ/ΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	CLLD/LEADER N. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΠΑΑ 2014-2020	
			ΕΚΤΑΣΗ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ
Δημοτική Κοινότητα Μαλίων	93090301		21,77	3.224
Δημοτική Κοινότητα Μοχού	93090302	ΟΡΕΙΝΗ	25,65	2.062
Τοπική Κοινότητα Κρασίου	93090303	ΟΡΕΙΝΗ	12,69	147
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ			70,9	8.262
Δημοτική Κοινότητα Λ. Χερσονήσου	93090401		11,35	3.815
Δημοτική Κοινότητα Χερσονήσου	93090402		19,45	3.165
Τοπική Κοινότητα Αβδού	93090403	ΟΡΕΙΝΗ	11,75	357
Τοπική Κοινότητα Γωνιών Πεδιάδος	93090404	ΟΡΕΙΝΗ	8,51	401
Τοπική Κοινότητα Κεράς	93090405	ΟΡΕΙΝΗ	3,86	110
Τοπική Κοινότητα Ποταμιών	93090406	ΟΡΕΙΝΗ	15,98	414
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ			2.016,70	128.368

1.2 Είδος της ενίσχυσης, ποσά στήριξης, Χρηματοδοτικό σχήμα, Ένταση της ενίσχυσης

1. Η ενίσχυση χορηγείται στο δικαιούχο με τη μορφή επιχορήγησης και το ύψος της υπολογίζεται βάσει των επιλέξιμων δαπανών.
2. Ο συνολικός προϋπολογισμός κάθε αίτησης στήριξης δυνητικού δικαιούχου ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβεί τις 600.000 € για πράξεις που αφορούν σε υποδομές ή/και εξοπλισμό και τις 100.000€ για πράξεις που αφορούν σε άυλες ενέργειες.

Κάθε δυνητικός δικαιούχος μπορεί να πραγματοποιήσει πράξη με προϋπολογισμό στα ανωτέρω όρια. Ωστόσο, απαραίτητη προϋπόθεση για την ένταξη μιας πράξης αποτελεί η διαθεσιμότητα των πόρων της Πρόσκλησης.

3. Σε περίπτωση χρήσης του καθεστώτος de minimis του Κανονισμού (ΕΕ) 1407/2013, η μέγιστη Δημόσια Δαπάνη μπορεί να ανέλθει στις 200.000€ ή στις 100.000€ για την περίπτωση των οδικών εμπορευματικών μεταφορών για λογαριασμό τρίτων την τριετία (τρέχον έτος και δύο προηγούμενα) συναθροίζοντας και τυχόν ενισχύσεις που έχουν ληφθεί ή θα ληφθούν, από άλλα μέτρα που υπάγονται στο καθεστώς de minimis σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης.
4. Ο ΦΠΑ, είναι επιλέξιμος, κατά το μέρος που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας.
5. Ο προϋπολογισμός που διαμορφώνεται μετά την εξέταση - αξιολόγηση του κάθε αιτήματος στήριξης αποτελεί τον συνολικό εγκεκριμένο προϋπολογισμό του έργου. Δεν μπορεί να δικαιολογηθεί οποιαδήποτε αύξηση του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού του έργου.

Κατά την υλοποίηση του εγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου, αν για οποιοδήποτε λόγο αυξηθεί το κόστος του, αυτό βαρύνει αποκλειστικά τον δικαιούχο.

6. Η ένταση της ενίσχυσης των αιτήσεων στήριξης, ο εφαρμοζόμενος κανονισμός χορήγησης της ενίσχυσης ανά υποδράση και οι ειδικοί όροι ανά υποδράση για το σύνολο των προκηρυσσόμενων υποδράσεων στο πλαίσιο της παρούσας, παρουσιάζονται αναλυτικά στο Παράρτημα IV.

Σε κάθε περίπτωση, η ένταση της ενίσχυσης, σε όρους παρούσας αξίας κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης, δεν υπερβαίνει τα ανώτατα ποσοστά σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Καν. 651/2014.

1.3 Ιδιωτική συμμετοχή

1. Η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου, σε ότι αφορά την πράξη, αποτελεί την διαφορά της Δημόσιας Δαπάνης από το Συνολικό Προϋπολογισμό του έργου.
2. Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής, ο δυνητικός δικαιούχος της ενίσχυσης μπορεί να χρησιμοποιήσει ιδίους πόρους (ίδια συμμετοχή) ή/και δάνειο ή/και συνδυασμό τους. Το ποσοστό των ίδιων πόρων (καταθέσεις, μετοχές, ομόλογα κλπ) θα πρέπει να είναι **τουλάχιστον το 20%** του συνολικού προϋπολογισμού του έργου. Το δάνειο που θα χρησιμοποιηθεί είναι δυνατόν να υποστηρίζεται από χρηματοδοτικά εργαλεία συγχρηματοδοτούμενα από τα Ευρωπαϊκά Διαθρωπτικά και Επενδυτικά Ταμεία.
3. Σε περίπτωση που χρηματοδοτικά εργαλεία συνδυάζονται με επιχορηγήσεις:
 - α) οι διατάξεις που ισχύουν για τα χρηματοδοτικά εργαλεία εφαρμόζονται σε όλες τις μορφές στήριξης για τις εν λόγω πράξεις,
 - β) πρέπει να τηρούνται οι ισχύοντες κανόνες της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων και συνδυασμού επιχορηγήσεων με τα χρηματοδοτικά εργαλεία,
 - γ) πρέπει να διενεργούνται χωριστές λογιστικές εγγραφές για την κάθε μορφή στήριξης,
 - δ) μπορεί ο συνδυασμός τους να καλύπτει την ίδια δαπάνη υπό τον όρο ότι το άθροισμα όλων των συνδυασμένων μορφών στήριξης δεν υπερβαίνει το συνολικό ποσό της συγκεκριμένης δαπάνης (το τμήμα χρηματοδοτικού εργαλείου μαζί με την επιχορήγηση να είναι μικρότερο ή ίσο του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου),
 - ε) οι επιχορηγήσεις στο πλαίσιο του Μέτρου δεν χρησιμοποιούνται για την αποπληρωμή στήριξης που ελήφθη από χρηματοδοτικά εργαλεία,
 - στ) τα χρηματοδοτικά εργαλεία δεν χρησιμοποιούνται για τη προχρηματοδότηση επιχειρήσεων.

Επισημαίνεται ότι όταν το χρηματοδοτικό εργαλείο εμπεριέχει ενίσχυση, το ΑΙΕ αυτής σωρεύει με την επιχορήγηση κατά τον υπολογισμό του ορίου που θέτουν οι Κανονισμοί χορήγησης των ενισχύσεων.
4. Η απόδειξη της ιδιωτικής συμμετοχής δύναται να τεκμηριώνεται, είτε με υπεύθυνη δήλωση του δικαιούχου, είτε με σχετικό τραπεζικό έγγραφο, είτε με την απόδειξη κατοχής άλλου άμεσα ρευστοποιήσιμου τίτλου όπως μετοχές και ομόλογα.

5. Ειδικά για τις πράξεις που ενισχύονται μέσω του άρθρου 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης πρέπει να ανέρχεται σε τουλάχιστον 25% των επιλέξιμων δαπανών, είτε μέσω ιδίων πόρων είτε μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης και ειδικότερα μέσω εγκεκριμένου τραπεζικού δανεισμού (η έγκριση του δανείου προαπαιτείται της έκδοσης της απόφασης ένταξης της πράξης) και με μορφή που δεν ενέχει στοιχεία κρατικής στήριξης. Όταν γίνεται χρήση υπεύθυνης δήλωσης περί ιδίων πόρων, θα πρέπει να αναγράφεται ότι σε περίπτωση δανεισμού, που θα ανέρχεται στο ως άνω ποσοστό, το δάνειο θα πρέπει να είναι ελεύθερο από κάθε είδους κρατική ενίσχυση, συμπεριλαμβανομένων τυχόν εγγυήσεων ή επιδοτήσεων επιτοκίου, ή δανείου με ευνοϊκότερους όρους χορήγησης μέσω κάθε είδους χρηματοδοτικών εργαλείων.
6. Η απουσία κάθε κρατικής στήριξης, πρέπει να επιβεβαιώνεται καθ' όλη τη διάρκεια της υλοποίησης του έργου που χρηματοδοτείται και σε όλα τα στάδια (αίτηση, προκαταβολή, ενδιάμεσες πληρωμές, τελική πληρωμή) προκειμένου η εν λόγω ενίσχυση να είναι συμβατή.
7. Επισημαίνεται ότι η προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης βαθμολογείται με μηδέν (0) στο αντίστοιχο κριτήριο κάλυψης της Ιδιωτικής Συμμετοχής. **Σε κάθε περίπτωση, οι ίδιοι πόροι θα πρέπει να αποδεικνύονται σε τραπεζικούς λογαριασμούς ή σε τίτλους στο όνομα του δικαιούχου, πριν την υπογραφή της σύμβασης μεταξύ του δικαιούχου και της ΟΤΔ.**

1.4 Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

1. Ο δικαιούχος οφείλει να ολοκληρώσει το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο της πράξης έως **30-06-2025**. Η μη τήρηση της εν λόγω προθεσμίας, επιφέρει την ανάκληση ένταξης της πράξης, αυτομάτως, από την ΟΤΔ/ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας/ΕΥΕ ΠΑΑ, ενώ σε περίπτωση που έχει καταβληθεί δημόσια δαπάνη, αυτή επιστρέφεται εντόκως, από τον δικαιούχο της πράξης, με την διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
2. Σε περιπτώσεις μη υπαιτιότητας του δικαιούχου (π.χ. ιατρικούς λόγους, καθυστερήσεις παραλαβής εξοπλισμού κ.λπ.), το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα ενός ή περισσότερων έργων, μπορεί να παραταθεί πέραν της 30-06-2025, μετά από εισήγηση της αρμόδιας ΟΤΔ και σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ, με κοινοποίηση στην ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας, σε περίπτωση που απαιτείται, και όχι αργότερα από τις 30-09-2025.
3. Η ολοκλήρωση της πράξης δηλώνεται από τον δικαιούχο με τη κατάθεση των σχετικών δικαιολογητικών/εγγράφων για την έκδοση της Απόφασης Ολοκλήρωσης, στην αρμόδια ΟΤΔ.

1.5 Ειδικοί όροι εφαρμογής

Οι επιχειρήσεις που ενισχύονται, θα πρέπει να συνεκτιμούν και να προασπίζουν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, να αποτρέπουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων και να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής

Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006. Επίσης, θα πρέπει να σέβονται την αρχή της αειφόρου ανάπτυξης και να διασφαλίζουν τις απαιτήσεις περιβαλλοντικής προστασίας, απόδοσης πόρων, μετριασμού κλιματικής αλλαγής και προστασίας βιοποικιλότητας, σύμφωνα με το άρθρο 8 του ανωτέρω κανονισμού.

Η κατηγοριοποίηση των επιχειρήσεων σε Μεγάλες, Μεσαίες, Μικρές και Πολύ Μικρές γίνεται σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Καν. Ε.Ε. 651/2014 (Υπόδειγμα Γ.6 της παρούσας πρόσκλησης)

Στην εκτέλεση των έργων θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ειδικότερα ο Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων), ΕΕ L 119 της 4.5.2016.

Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 2 ή 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον οι ενισχύσεις αυτές πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Κεφαλαίου Ι του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014 και του αντίστοιχου άρθρου του ειδικού μέρους του Κανονισμού. Αντίστοιχα οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης με τον Καν. (Ε.Ε.) 1407/2013 πρέπει να πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Κανονισμού αυτού. Αντιστοίχως θα πρέπει να πληρούνται οι προϋποθέσεις δημοσίευσης, πληροφοριών και υποβολής εκθέσεων που τίθενται στους ως άνω Κανονισμούς.

Σε περίπτωση χρήσης του Καν. ΕΕ 651/2014, θα πρέπει επιπροσθέτως να τηρούνται οι υποχρεώσεις δημοσιότητας του αρ. 9 του Καν. ΕΕ 651/2014.

Άρθρο 2

Αρμόδιοι Φορείς

Για την εφαρμογή της παρούσας αρμόδιοι φορείς είναι οι εξής:

1. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΣΣ ΚΑΠ (ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ) σύμφωνα με το ν. 4914/2022 (Α' 61).
2. Η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΥΕ ΠΑΑ), σύμφωνα με την υπ' αρ. 2618/13-10-2022 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 5375).
3. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ΕΥΔ) του Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) Περιφέρειας Κρήτης, δυνάμει της 2545/17-10-16 Απόφαση εκχώρησης αρμοδιοτήτων, και της 2281/96031/2017 (Β' 3277), απόφασης ανάθεσης καθηκόντων, όπως αυτές εκάστοτε ισχύουν.
4. Ο Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού & Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ), είναι ο αρμόδιος φορέας για τη διενέργεια των αντίστοιχων πληρωμών.
5. Η εγκεκριμένη για την εφαρμογή του Τ.Π. CLLD/LEADER N. Ηρακλείου ΟΤΔ Αναπτυξιακής Ηρακλείου ΑΑΕ ΟΤΑ, η οποία σχεδιάζει και μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Προγράμματος

(ΕΔΠ), υλοποιεί, σε προσδιορισμένες αγροτικές περιοχές ΤΠ, με ολοκληρωμένο πολυτομιακό ή/και πολυταμειακό χαρακτήρα στο πλαίσιο του Μέτρου 19 του ΠΑΑ 2014-2020, δυνάμει της 849/26-4-2022 απόφασης εκχώρησης αρμοδιοτήτων της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ και της υπ' αρ. 773/155/557/4-5-2022 απόφασης ανάθεσης καθηκόντων του ΟΠΕΚΕΠΕ, όπως ισχύουν κάθε φορά.

Οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των ανωτέρω προβλέπονται στο ανάλογο θεσμικό πλαίσιο του μέτρου 19 του ΠΑΑ 2014 – 2020.

Άρθρο 3

Γενικοί κανόνες για τις πράξεις

1. **Δικαιούχοι** μπορούν να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα, σύμφωνα και με την επιλεξιμότητα που καθορίζεται στο τοπικό πρόγραμμα της Ομάδας Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ). Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης, οι επιλέξιμοι δικαιούχοι εξειδικεύονται σε επίπεδο υποδράσεων σε εφαρμογή της εγκεκριμένης τοπικής στρατηγικής, όπως περιγράφονται στον ενημερωτικό οδηγό της πρόσκλησης (Κεφάλαιο Α.1).

Γενικότερα οι δικαιούχοι δύναται να είναι:

- α. υφιστάμενες, είτε υπό ίδρυση επιχειρήσεις. Ειδικά για τις υπό ίδρυση ατομικές επιχειρήσεις, αρκεί η αίτηση στήριξης ενώ για τα νομικά πρόσωπα απαιτείται η κατάθεση καταστατικού ή σχεδίου καταστατικού συνημμένο στην αίτηση στήριξης καθώς και απόκτηση ΑΦΜ,
- β. το νομικό πρόσωπο (εταιρικό σχήμα) που έχει συστήσει την ΟΤΔ ή μέλος που την απαρτίζει συμπεριλαμβανομένων και των μελών της ΕΔΠ καθώς επίσης και μέλη του ΔΣ του νομικού προσώπου, σε επίπεδο φορέων. Τα φυσικά πρόσωπα που εκπροσωπούν τους παραπάνω φορείς δεν μπορούν να είναι δικαιούχοι.
- γ. εργαζόμενος σε ΝΠΙΔ εφόσον δεν κωλύεται από διατάξεις του καταστατικού της ΝΠΙΔ ή εργαζόμενος σε ΝΠΔΔ και στο Δημόσιο τομέα, που διαθέτει σχετική άδεια από Υπηρεσιακό Συμβούλιο ή άλλο αρμόδιο όργανο, για επιχειρηματική δραστηριότητα.

2. Επισημαίνεται ότι οι **υπό ίδρυση επιχειρήσεις**:

- α. υποβάλλουν αίτηση στήριξης κάνοντας χρήση του προσωπικού ΑΦΜ του νόμιμου εκπροσώπου,
- β. υποχρεούνται πριν την υπογραφή της σύμβασης να έχουν συστήσει το νομικό πρόσωπο του φορέα, να έχουν αποκτήσει ΑΦΜ και να προσκομίσουν την έναρξη δραστηριότητας στην ΟΤΔ:
 - επτά (7) ημερολογιακές ημέρες από την δημοσιοποίηση του Πίνακα Αποτελεσμάτων, σε περίπτωση εγκεκριμένης αίτησης ή
 - επτά (7) ημερολογιακές ημέρες από την δημοσιοποίηση του Πίνακα Κατάταξης, σε περίπτωση εγκεκριμένης αίτησης από την διαδικασία των ενστάσεων.

Οι παραπάνω προθεσμίες μπορούν να παραταθούν μετά από αίτημα του δικαιούχου και έγκριση από την ΟΤΔ

3. Οι δικαιούχοι θα πρέπει να δραστηριοποιούνται ή να δραστηριοποιηθούν σε επιλέξιμους τομείς δραστηριότητας (ΚΑΔ), οι οποίοι δεν έρχονται σε αντίθεση με την παρούσα.

4. Δικαιούχοι δεν είναι:

- α. Εξωχώριες /υπεράκτιες εταιρείες.
 - β. Προβληματικές επιχειρήσεις με βάση τον ορισμό της προβληματικής επιχείρησης στον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 αρ. 2 σημείο 18. **Η συγκεκριμένη διάταξη δεν αφορά σε πράξεις που ενισχύονται βάσει των Κανονισμών (ΕΕ) 1305/2013 και 1407/2013.**
 - γ. Φυσικά πρόσωπα:
 - γ.1 του Υπηρεσιακού Πυρήνα της ΟΤΔ.
 - γ.2 στελέχη του φορέα (εταιρικό σχήμα) που έχει συστήσει την ΟΤΔ.
 - γ.3 εκπρόσωποι φορέων στην ΕΔΠ και στο Διοικητικό Συμβούλιο του φορέα (εταιρικό σχήμα) που έχει συστήσει την ΟΤΔ.
 - δ. Δυνητικοί δικαιούχοι στους οποίους έχουν επιβληθεί πρόστιμα τα οποία έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για: Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (τρία (3) πρόστιμα/ τρία (3)έλεγχοι) ή αδήλωτη εργασία (δύο (2) πρόστιμα/ δύο (2) έλεγχοι).
 - ε. Νομικά πρόσωπα, στα οποία μετέχει ως εταίρος, εκπρόσωπος φορέα που συμμετέχει στην ΕΔΠ ή/και στο Διοικητικό Συμβούλιο του φορέα (εταιρικό σχήμα) που έχει συστήσει την ΟΤΔ.
 - στ. Δυνητικοί δικαιούχοι, οι οποίοι είναι υπόχρεοι σε ανάκτηση παράνομης κρατικής ενίσχυσης κατόπιν προηγούμενης απόφασης της ΕΕ σε περίπτωση χρήσης του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.
5. Αναλυτικά οι υποδράσεις και τα καθεστάτα ενίσχυσης των ΤΠ περιγράφονται στο άρθρο 3 της ΚΥΑ 2635/13-09-2017 (Β' 3313). Για τις ανάγκες της παρούσας οι υποδράσεις αναφέρονται, σύμφωνα με την κωδικοποίηση της εν λόγω ΚΥΑ.
6. Για δράσεις που ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και θα εξετασθούν στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17^{ης} Ιουνίου 2014, είναι απαραίτητο να περιέχονται στο φάκελο που θα υποβληθεί προς αξιολόγηση στοιχεία προκειμένου να εξετασθεί η εκπλήρωση των προϋποθέσεων του Γενικού και Ειδικού μέρους του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού.
7. Δεν θεωρείται διαφορετική υποδράση, η διαφοροποίηση μεταξύ οριζόντιας εφαρμογής μιας υποδράσης και εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους στο ίδιο ΤΠ. εφόσον το περιεχόμενο της υποδράσης είναι το ίδιο (άρθρο 3 ΚΥΑ 2635/13-09-2017 (Β' 3313)).
8. Σε περίπτωση πράξεων που αφορούν ίδρυση νέας επιχείρησης ή εκσυγχρονισμό υφιστάμενης και περιλαμβάνουν επενδύσεις σε νέες ή υφιστάμενες υποδομές, απαιτούνται είτε **αποδεικτικά ιδιοκτησίας** στο όνομα του δικαιούχου είτε μακροχρόνια μίσθωση/παραχώρηση επί του γηπέδου ή του οικοπέδου ή/και του ακινήτου, στις οποίες πραγματοποιούνται οι επενδύσεις που να καλύπτει χρονική περίοδο, τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών από τη δημοσιοποίηση της σχετικής πρόσκλησης.

Στις παραπάνω πράξεις όταν δεν περιλαμβάνεται επέμβαση στον φέροντα οργανισμό του κτιρίου ή σε περίπτωση μικρών προσθηκών-βοηθητικών κτισμάτων εντός του οικοπέδου/γηπέδου που

συμπληρώνουν την λειτουργικότητα του κτιρίου, απαιτούνται αποδεικτικά μίσθωσης/παραχώρησης τουλάχιστον εννέα (9) ετών από τη δημοσιοποίηση της σχετικής πρόσκλησης.

Κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων στήριξης δυνητικών δικαιούχων που υπάγονται στις διατάξεις του ν. 4430/2016 (Α' 205) γίνονται αποδεκτά έγγραφα αρχικής παραχώρησης έως πέντε (5) ετών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 185 του ν. 3463/2006 (Α' 114) «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων» παρ. 2Α, με την υποχρέωση του παραχωρησιούχου φορέα Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομίας, μέσω σχετικής Υπεύθυνης Δήλωσης που υποβάλει με την αίτηση στήριξης, να αιτηθεί την περαιτέρω παραχώρηση του ακινήτου εφόσον ενταχθεί στο πρόγραμμα, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 192 του ν. 3463/2006 (Α' 114) όπως αντικαταστάθηκε από τον ν. 4555/2018 άρθρο 196 (Α' 133) ώστε το συνολικό χρονικό διάστημα της παραχώρησης να είναι σύμφωνο με τις διατάξεις του εν λόγω άρθρου.

Σε περιπτώσεις χρηματοδότησης με βάση τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 θα πρέπει να πληρούται ο χαρακτήρας κινήτρου.

9. Κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης στο ΤΠ, γίνονται δεκτά προσύμφωνα μίσθωσης/παραχώρησης ή αγοράς γηπέδου ή του οικοπέδου ή/και του ακινήτου τα οποία τα οποία είναι εν ισχύ κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης, ενώ τα συμφωνητικά πρέπει να προσκομίζονται με την υπογραφή της σύμβασης μεταξύ ΟΤΔ και δικαιούχου.

Επισημαίνεται ότι τα προσύμφωνα δεν πρέπει να αποτελούν ανάληψη υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση, έτσι ώστε να πληρούται ο χαρακτήρας κινήτρου στην περίπτωση επενδύσεων που υλοποιούνται βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.

Οι παραπάνω χρονικοί περίοδοι, υπολογίζονται από την ημερομηνία δημοσιοποίησης της πρόσκλησης, ανεξάρτητα από την ημερομηνία υπογραφής των σχετικών εγγράφων. Σε κάθε περίπτωση η ημερομηνία υπογραφής τους θα πρέπει να είναι πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης.

10. Το γήπεδο ή το οικοπέδο ή το ακίνητο **θα πρέπει να είναι ελεύθερο βαρών**, εκτός της περίπτωσης που το βάρος έχει προκύψει από επιχειρηματικό δάνειο για την ίδια φύση επένδυσης ή θα προκύψει από επιχειρηματικό δάνειο για την υλοποίηση της πρότασης ή από δάνειο για την αντιμετώπιση φυσικής καταστροφής, από την οποία επλήγη η επιχείρηση. Σε περιπτώσεις άυλων ενεργειών, προμήθειας εξοπλισμού που δεν απαιτεί μόνιμη εγκατάστασή ή ήπιων ενεργειών που δεν συνδέονται μόνιμα και σταθερά με το ακίνητο, δεν απαιτείται ο έλεγχος ύπαρξης βαρών και διεκδικήσεων.
11. Είναι επιλέξιμη δαπάνη η αγορά οικοδομημένης ή μη οικοδομημένης γης, σε πράξεις που περιλαμβάνουν κτιριακές υποδομές, για ποσό που ανέρχεται μέχρι το 10 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών της πράξης. Για εγκαταλελειμμένες και πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν κτίρια, το όριο αυτό αυξάνεται στο 15 %.
12. Ο ΦΠΑ, είναι επιλέξιμος, κατά το μέρος που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ.

13. Σε περίπτωση που σκοπός της πράξης είναι αποκλειστικά ή εν μέρει ο οινοτουρισμός με την έννοια του ν. 4276/2014 (Α' 155), τότε ο δικαιούχος οφείλει να τηρεί στο σύνολό του ή στο μέρος που αναλογεί στην επένδυση τις προδιαγραφές της ΚΥΑ 1746/21-01-2015 (Β' 135).

14. Τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής παρουσιάζονται αναλυτικά στον Ενημερωτικό Οδηγό της Πρόσκλησης (Κεφάλαια Α2 και Α3). Εν προκειμένω τα κριτήρια επιλεξιμότητας δύναται να παίρνουν τιμές «ΝΑΙ» ή «ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ». Όταν ένα ή περισσότερα κριτήρια πάρουν τιμή «ΟΧΙ», η αίτηση στήριξης κρίνεται «μη παραδεκτή».

Τα κριτήρια επιλογής παίρνουν τιμές – βαθμολογία, όπως αναλύονται στο Κεφάλαιο Α3 του Ενημερωτικού Οδηγού της Πρόσκλησης (εύρος τιμών ή λίστα τιμών ανάλογα με το κριτήριο) και πολλαπλασιάζονται με την ανάλογη βαρύτητα, που ορίζεται στη σχετική στήλη. Το αποτέλεσμα κάθε κριτηρίου αθροίζεται και προκύπτει η συνολική βαθμολογία. Κάθε κριτήριο βαθμολογείται από 0-100 ανάλογα με το βαθμό επίτευξής του.

15. Τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης των κριτηρίων επιλεξιμότητας και επιλογής αναλύονται στον Ενημερωτικό Οδηγό της Πρόσκλησης, στα Κεφάλαια Α2 και Α3 αντίστοιχα, ενώ παρουσιάζονται και συνοπτικά σε σχετικό πίνακα.

Επισημαίνεται ότι η **άδεια περιβαλλοντικών επιπτώσεων** είναι υποχρεωτικό δικαιολογητικό και προσκομίζεται στην ΟΤΔ πριν την υπογραφή της σύμβασης μεταξύ ΟΤΔ και δικαιούχου.

Η άδεια περιβαλλοντικών επιπτώσεων δεν αποτελεί κριτήριο επιλογής.

16. Για να είναι οι ενισχύσεις συμβατές με τους κοινοτικούς κανόνες θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα παρακάτω, ανάλογα με το καθεστώς ενίσχυσης της πράξης:

Ι. Σε περίπτωση χρήσης του Κανονισμού (ΕΕ) 1407/2013, προκειμένου να είναι οι ενισχύσεις συμβατές με τον Κανονισμό αυτό πρέπει να ληφθούν υπόψη οι παρακάτω όροι και προϋποθέσεις:

Α. Γενικοί όροι:

Ο παρόν κανονισμός **δεν εφαρμόζεται** στις:

- α. Ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, που εμπίπτουν στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 104/2000 του Συμβουλίου
- β. Ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων
- γ. Ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, στις ακόλουθες περιπτώσεις:
 - i. όπου το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα τέτοιων προϊόντων που πωλούνται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις,
 - ii. όπου η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς
- δ. Ενισχύσεις για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων αγαθών αντί των εισαγόμενων, βάσει των ιδρυτικών Συνθηκών της ΕΕ

ε. Στην περίπτωση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους τομείς οι οποίοι αναφέρονται στα στοιχεία α), β) ή γ) της παραγράφου 1 και δραστηριοποιούνται επίσης σε έναν ή περισσότερους από τους τομείς οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού ή ασκούν άλλες δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε ενισχύσεις χορηγούμενες στους τελευταίους αυτούς τομείς ή δραστηριότητες, υπό την προϋπόθεση ότι με κατάλληλα μέσα, όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση του κόστους, διασφαλίζεται ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ή σσωνος σημασίας που χορηγείται δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

στ. Επίσης ο κανονισμός Ε.Ε. 1407/2013 δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, ιδίως δε ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα.

Β. Ειδικό όριο

1. Η ενίσχυση, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 200.000€ Δημόσιας Δαπάνης, συναθροίζοντας και τυχόν ενισχύσεις που έχουν ληφθεί ή θα ληφθούν, από άλλα μέτρα που υπάγονται στο καθεστώς *de minimis*, σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών και από οποιοδήποτε φορέα χορήγησης σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης.
2. Σε περίπτωση επένδυσης από επιχείρηση που εκτελεί οδικές εμπορευματικές μεταφορές για λογαριασμό τρίτων το ποσό των ενισχύσεων δεν μπορεί να τις 100.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών και να μην χρησιμοποιείται ενίσχυση ή σσωνος σημασίας για την απόκτηση οχημάτων οδικών εμπορευματικών μεταφορών. Εάν μια επιχείρηση εκτελεί οδικές εμπορευματικές μεταφορές για λογαριασμό τρίτων, και ασκεί και άλλες δραστηριότητες για τις οποίες ισχύει το ανώτατο όριο των 200 000 ευρώ, θα ισχύει το ανώτατο όριο των 200.000 ευρώ για την επιχείρηση, με την προϋπόθεση ότι υπάρχει διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή διάκριση των στοιχείων του κόστους, ούτως ώστε η στήριξη της δραστηριότητας των οδικών εμπορευματικών μεταφορών να μην υπερβαίνει το ποσό των 100.000 ευρώ και να μη χρησιμοποιείται ενίσχυση ή σσωνος σημασίας για την απόκτηση οχημάτων οδικών εμπορευματικών μεταφορών.
3. Όταν σημειωθεί υπέρβαση του σχετικού ανώτατου ορίου που ορίζεται προηγουμένως, με τη χορήγηση νέας ενίσχυσης ή σσωνος σημασίας, κανένα τμήμα της εν λόγω νέας ενίσχυσης δεν δύναται να υπαχθεί στο ευεργέτημα του εν λόγω Κανονισμού.
4. Η ενίσχυση ή σσωνος σημασίας θεωρείται ότι χορηγείται κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης. Ο έλεγχος σώρευσης διενεργείται οπωσδήποτε κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων στήριξης και πριν την υπογραφή της σύμβασης.
5. Απαγορεύεται η σώρευση ενισχύσεων ή σσωνος σημασίας με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης υψηλού κινδύνου, αν η σώρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

6. Τα ανωτέρω όρια ισχύουν υπό το πρίσμα του όρου της «ενιαίας επιχείρησης». Στον όρο «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται, για τους σκοπούς του εν λόγω Κανονισμού, όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους:
- α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·
 - β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·
 - γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας·
 - δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.
- Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) του πρώτου εδαφίου με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται, επίσης ενιαία επιχείρηση.
7. Σε περίπτωση συγχωνεύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ή σσνος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσο η νέα ενίσχυση ή σσνος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο. Οι ενισχύσεις ή σσνος σημασίας που είχαν χορηγηθεί νομίμως πριν από τη συγχώνευση ή την εξαγορά παραμένουν νόμιμες.
8. Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ή σσνος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ή σσνος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ή σσνος σημασίας πρέπει να κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης.
9. Πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης, το οικείο κράτος μέλος φροντίζει επίσης να λάβει από την αποδέκτρια επιχείρηση δήλωση, σε έγγραφη ή ηλεκτρονική μορφή, για οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ή σσνος σημασίας την οποία έλαβε η οικεία επιχείρηση βάσει του παρόντος κανονισμού ή άλλων κανονισμών για ενισχύσεις ή σσνος σημασίας κατά τα δύο προηγούμενα οικονομικά έτη και κατά το τρέχον οικονομικό έτος.
10. Τα κράτη μέλη χορηγούν νέα ενίσχυση ή σσνος σημασίας σύμφωνα με τον Καν. ΕΕ 1407/2013, μόνο αφού εξακριβώσουν ότι η ενίσχυση αυτή δεν αυξάνει το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ή σσνος σημασίας που έχουν χορηγηθεί στην οικεία επιχείρηση σε επίπεδο που υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 και ότι τηρούνται όλοι οι όροι που καθορίζονται στον κανονισμό αυτό.

II. Σε περίπτωση χρήσης του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, προκειμένου να είναι οι ενισχύσεις συμβατές με τον Κανονισμό αυτό πρέπει να ληφθούν υπόψη οι όροι και προϋποθέσεις:

A. Γενικοί όροι:

Ο Καν. Ε.Ε. 651/2014 δεν εφαρμόζεται:

1. στις ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, και συγκεκριμένα στις ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα·
2. στις ενισχύσεις που εξαρτώνται από την κατά προτίμηση χρήση εγχώριων προϊόντων αντί των εισαγομένων
3. στους τομείς Αλιείας και υδατοκαλλιέργειας·
4. στις ενισχύσεις που χορηγούνται στον τομέα της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής,
5. στην μεταποίηση και εμπορία γεωργικών προϊόντων αν: ι) το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις· ή ιι) όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς·
6. στις ενισχύσεις που διευκολύνουν την παύση λειτουργίας μη ανταγωνιστικών ανθρακωρυχείων, που εμπίπτουν στην απόφαση 2010/787/ΕΕ του Συμβουλίου
7. σε επιχειρήσεις κατά των οποίων εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη
8. στις ενισχύσεις για προβληματικές επιχειρήσεις. *Ωστόσο, ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται κατά παρέκκλιση σε επιχειρήσεις που δεν ήταν προβληματικές την 31η Δεκεμβρίου 2019, αλλά κατέστησαν προβληματικές κατά την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2020 έως την 31η Δεκεμβρίου 2021.*
9. στα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που συνιστούν παραβίαση του δικαίου της Ένωσης που τα καθιστά παράνομα στο σύνολό τους, και συνεπάγονται ιδίως:
 - α. την υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί στο αντίστοιχο κράτος μέλος είτε την έδρα του είτε την κύρια εγκατάστασή του. Είναι αποδεκτή η υποχρέωση του δικαιούχου να έχει, κατά τη χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, εγκατάσταση ή υποκατάστημα στο κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση·
 - β. την υποχρέωση του δικαιούχου να χρησιμοποιεί προϊόντα εγχώριας παραγωγής ή εθνικές υπηρεσίες·
10. Όταν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται τόσο στους τομείς που εξαιρούνται από τον κανονισμό όσο και στους τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κανονισμού, ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται στους τομείς ή δραστηριότητες της δεύτερης αυτής περίπτωσης, υπό την προϋπόθεση ότι τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, με τα κατάλληλα μέσα, όπως τον διαχωρισμό των δραστηριοτήτων ή τη διάκριση των δαπανών, ότι οι δραστηριότητες που ασκούνται στους εξαιρούμενους τομείς δεν επωφελούνται από τις ενισχύσεις που χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού.

B. Επιπλέον, ο Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014 (άρθρο 6), θέτει τις παρακάτω προϋποθέσεις προκειμένου να τυγχάνει εφαρμογής:

1. Οι ενισχύσεις μπορούν να τύχουν απαλλαγής μόνον εάν έχουν χαρακτήρα κινήτρου. Για τον σκοπό αυτό **δεν πρέπει να έχει γίνει έναρξη εργασιών του υπό ενίσχυση επενδυτικού σχεδίου πριν από την υποβολή της αίτησης υποβολής από τους δικαιούχους στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης**. Σε αντίθετη περίπτωση το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου καθίσταται μη επιλέξιμο προς χρηματοδότηση.
2. Σώρευση (άρθρο 8):
 - I. για τα όρια και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό της ενίσχυσης,
 - II. οι απαλλασσόμενες ενισχύσεις μπορούν να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εάν πρόκειται για διαφορετικές προσδιορίσιμες δαπάνες,
 - III. δεν επιτρέπεται η σώρευση των απαλλασσόμενων ενισχύσεων με οποιεσδήποτε άλλες ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, εάν το αποτέλεσμα υπερβαίνει την υψηλότερη ένταση ενίσχυσης/το υψηλότερο ποσό ενίσχυσης που εφαρμόζεται στην ενίσχυση αυτή,
 - IV. οι κρατικές ενισχύσεις που τυγχάνουν απαλλαγής δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 δεν σωρεύονται με οποιεσδήποτε ενισχύσεις ή σσονος σημασίας που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο κεφάλαιο III του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.
3. Οι οφειλόμενες για το μέλλον ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων που καταβάλλονται σε περισσότερες δόσεις, ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης.

Γ. Σε περίπτωση χρήσης του άρθρου 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 (Περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις) πέραν των όρων χρήσης του σημείου II ισχύουν οι παρακάτω πρόσθετες προϋποθέσεις:

i) Γενικοί όροι:

Το άρθρο 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 **δεν εφαρμόζεται:**

1. στις ενισχύσεις που ευνοούν δραστηριότητες στον τομέα του χάλυβα, στον τομέα του άνθρακα, στον λιγνιτικό τομέα, στον τομέα των ευρυζωνικών δικτύων, στον ναυπηγικό τομέα, στον τομέα των συνθετικών ινών, στον τομέα των μεταφορών και στη συναφή υποδομή, στην παραγωγή, διανομή και τις υποδομές ενέργειας, καθώς και στην αποθήκευση και μεταφορά ενέργειας·
2. στις περιφερειακές ενισχύσεις υπό μορφή καθεστώτων που στοχεύουν σε περιορισμένο αριθμό συγκεκριμένων τομέων οικονομικής δραστηριότητας τα καθεστώτα που αφορούν τουριστικές δραστηριότητες ή τη μεταποίηση και την εμπορία γεωργικών προϊόντων δεν θεωρείται ότι στοχεύουν σε συγκεκριμένους τομείς οικονομικής δραστηριότητας.

ii) Ειδικό όρο άρθρου 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014

1. Οι Περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εάν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας του Κεφαλαίου Ι του Καν. ΕΕ 651/2014 και οι όροι του παρόντος άρθρου.
Στις ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παρ. 3 στοιχείο α) της Συνθήκης, οι ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται για αρχικές επενδύσεις, ανεξάρτητα από το μέγεθος του δικαιούχου. Στις ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παρ. 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, οι ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται σε ΜΜΕ για οποιαδήποτε μορφή αρχικής επένδυσης και σε μεγάλες επιχειρήσεις μόνο για αρχική επένδυση που δημιουργεί νέα οικονομική δραστηριότητα στην οικεία περιοχή. Οι ενισχύσεις χορηγούνται αποκλειστικά για αρχικές επενδύσεις σύμφωνα με τον σχετικό ορισμό.
2. Επιλέξιμες είναι οι επενδυτικές δαπάνες για ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού.
3. Διατήρηση της επένδυσης στην περιοχή για τουλάχιστον 3 έτη για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ).
4. Τα αποκτώμενα στοιχεία ενεργητικού πρέπει να είναι καινούρια.
5. Για δαπάνες που συνδέονται με τη μίσθωση για γήπεδα και κτήρια, **η μίσθωση πρέπει να συνεχίζεται για τουλάχιστον τρία έτη (ΜΜΕ) μετά την ολοκλήρωση του έργου.**
6. Για απόκτηση περιουσιακών στοιχείων στο πλαίσιο της αρχικής επένδυσης, μόνον οι δαπάνες για αγορά από τρίτους που δεν σχετίζονται με τον αγοραστή, εφόσον η συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους όρους της αγοράς. Εάν έχει ήδη χορηγηθεί ενίσχυση για στοιχεία ενεργητικού πριν από την αγορά τους, το εν λόγω κόστος αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες. Αν μέλος της οικογένειας ή υπάλληλος του αρχικού ιδιοκτήτη αναλαμβάνει μια μικρή επιχείρηση, τότε δεν ισχύει ο όρος για αγορά από τρίτους που δεν σχετίζονται με τον αγοραστή. Η απόκτηση μετοχών δεν συνιστά αρχική επένδυση.
7. Όσον αφορά ενισχύσεις που χορηγούνται σε μεγάλες επιχειρήσεις ή ΜΜΕ για διαφοροποίηση υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης, οι επιλέξιμες δαπάνες πρέπει να υπερβαίνουν κατά τουλάχιστον 200% τη λογιστική αξία (ένα έτος πριν από την έναρξη των εργασιών) των στοιχείων ενεργητικού που επαναχρησιμοποιούνται.
8. Οι δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού είναι επιλέξιμες, εάν τα εν λόγω στοιχεία:
 - χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση,
 - είναι αποσβεστέα
 - αγοράζονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή,
 - περιλαμβάνονται στα στοιχεία ενεργητικού του δικαιούχου και παραμένουν συνδεδεμένα με το ενισχυόμενο έργο επί τουλάχιστον πέντε έτη (τρία έτη για τις ΜΜΕ),
 - για μεγάλες επιχειρήσεις: ανώτατο ποσοστό 50% των συνολικών επιλέξιμων επενδυτικών δαπανών για την αρχική επένδυση. Για τις ΜΜΕ το 100% του κόστους των άυλων περιουσιακών στοιχείων είναι επιλέξιμο.
9. Η ένταση ενίσχυσης, δεν υπερβαίνει τη μέγιστη ένταση ενίσχυσης που προσδιορίζεται στον χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης.

10. Ενιαίο επενδυτικό έργο: Αρχική επένδυση σε άλλη ενισχυόμενη επένδυση —ίδιος δικαιούχος (σε επίπεδο ομίλου)— εντός τριών ετών από την ημερομηνία έναρξης των εργασιών στην ίδια περιφέρεια NUTS3 (νομός) θεωρείται ότι ανήκει σε ενιαίο επενδυτικό έργο. Σε περίπτωση μεγάλου επενδυτικού έργου, το συνολικό ποσό της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το προσαρμοσμένο ποσό ενίσχυσης για μεγάλα επενδυτικά έργα.
11. **Η συμμετοχή του δικαιούχου ανέρχεται τουλάχιστον στο 25% των επιλέξιμων δαπανών είτε μέσω ιδίων πόρων είτε μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης, και με μορφή που δεν περιέχει στοιχεία κρατικής στήριξης.**
12. Ο δικαιούχος επιβεβαιώνει ότι, κατά τα δύο έτη που προηγούνται της αίτησης για ενίσχυση, δεν έχει προβεί σε μετεγκατάσταση στην επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία θα πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση για την οποία ζητείται η ενίσχυση, και δεσμεύεται ότι δεν θα το πράξει εντός μέγιστης περιόδου δύο ετών μετά την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης για την οποία ζητείται η ενίσχυση.

Άρθρο 4 Δαπάνες

4.1 Περίοδος Επιλεξιμότητας δαπανών

1. Ως έναρξη της περιόδου επιλεξιμότητας των δαπανών θεωρείται η οριστική υποβολή της αιτήσεως από το δικαιούχο στο Πληροφορικό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) με **εξαιρέση** τις πράξεις που εμπίπτουν στον Κανονισμό (ΕΕ) 1407/2013 η επιλεξιμότητα των οποίων ξεκινάει από την ημερομηνία έγκρισης του ΤΠ CLLD/LEADER N. Ηρακλείου, δηλαδή από την **21/12/2016**. Δαπάνες που πραγματοποιούνται και εξοφλούνται πριν την τελική ένταξη της πράξης, γίνονται με αποκλειστική ευθύνη του δικαιούχου. Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες των οποίων το φυσικό αντικείμενο έχει ολοκληρωθεί πριν την υποβολή αίτησης στήριξης στην ΟΤΔ, ανεξάρτητα αν ο δυνητικός δικαιούχος έχει εκτελέσει ή όχι τις σχετικές πληρωμές.
2. Όσον αφορά στις γενικές δαπάνες είναι επιλέξιμες:
 - α. Από την ημερομηνία έγκρισης του ΤΠ, για χρήση των Κανονισμών (ΕΕ) 1305/2013 και 1407/2013.
 - β. Από την ημερομηνία οριστικής υποβολής της αίτησης στήριξης για χρήση του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.

Οι γενικές δαπάνες για να είναι επιλέξιμες πρέπει να αφορούν αποκλειστικά το προτεινόμενο έργο.

Ειδικότερα, όσον αφορά στις πράξεις οι οποίες υλοποιούνται δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 πρέπει να πληρούται ο χαρακτήρας κινήτρου και για τον σκοπό αυτό δεν πρέπει να έχει γίνει έναρξη εργασιών του υπό ενίσχυση σχεδίου, πριν από την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης από τους δικαιούχους. Οι προπαρασκευαστικές εργασίες (όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας), καθώς και η αγορά γης, που πραγματοποιούνται πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης δεν αναιρούν τον χαρακτήρα κινήτρου. Στην περίπτωση αυτή αποτελούν μη επιλέξιμη δαπάνη.

4.2 Επιλέξιμες και μη επιλέξιμες δαπάνες

4.2.1 Επιλέξιμες δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο των επενδυτικών προτάσεων για όλες τις κατηγορίες υποδράσεων της παρούσας δύναται να είναι:

1. Η αγορά, η κατασκευή ή βελτίωση ακινήτου. Είναι επιλέξιμη δαπάνη η αγορά οικοδομημένης ή μη οικοδομημένης γης, σε περιπτώσεις πράξεων που περιλαμβάνουν κτιριακές υποδομές, προκειμένου να εξυπηρετούνται οι ανάγκες της επένδυσης, για ποσό μέχρι το 10 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών της πράξης. Για εγκαταλελειμμένες και πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν κτίρια, το όριο αυτό αυξάνεται στο 15 %. Επιπρόσθετα είναι επιλέξιμες οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου έως το 10% των συνολικών επιλέξιμων δαπανών της πράξης. Σε περιπτώσεις εκσυγχρονισμών, κατόπιν αιτιολογημένης πρότασης είναι δυνατή η υπέρβαση του εν λόγω ανώτατου ποσοστού σε σχέση με τις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες της πράξης.
2. Αγορά, (συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς και εγκατάστασης) εξοπλισμού και ο εξοπλισμός εργαστηρίων στο βαθμό που εξυπηρετεί τη λειτουργία της επένδυσης. Επίσης, ο εξοπλισμός παραγωγής ενέργειας ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, εξοικονόμησης ύδατος και επεξεργασίας αποβλήτων εφόσον αντιστοιχούν στην δυναμικότητα ή της ανάγκες της μονάδας και δεν αποτελούν μεμονωμένη δαπάνη αλλά συμπληρωματική δαπάνη σε παραγωγικές επενδύσεις. Σε περίπτωση χρήσης του άρθρου 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 **δεν είναι επιλέξιμες οι ενισχύσεις για παραγωγή ενέργειας και επομένως ο εξοπλισμός παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.**
3. Αγορά καινούργιων οχημάτων και συγκεκριμένα: i) Οχημάτων μεταφοράς προϊόντων ειδικού τύπου τα οποία, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, θεωρούνται απαραίτητα για την λειτουργία της επένδυσης. Το ύψος της δαπάνης για την αγορά οχημάτων ειδικού τύπου δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% του προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου. ii) Μέσων εσωτερικής μεταφοράς που καλύπτουν τις ανάγκες της επένδυσης. Δεν είναι επιλέξιμα οχήματα μεταφοράς προσωπικού ή πελατών, εκτός αν σε επιμέρους υποδράσεις περιγράφεται διαφορετικά. Σε περίπτωση χρήσης του Κανονισμού (ΕΕ) 1407/2013, δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για την απόκτηση οχημάτων σε επιχειρήσεις που εκτελούν οδικές εμπορευματικές μεταφορές για λογαριασμό τρίτων.
4. Απόκτηση πιστοποιητικών διασφάλισης ποιότητας, τα οποία είναι αναγνωρισμένα από διεθνή ή εθνικά πρότυπα. Στις δαπάνες αυτές περιλαμβάνονται οι δαπάνες συμβούλου και πιστοποίησης.
5. Δαπάνες εξοπλισμού επιχείρησης, όπως αγορά fax, τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών, λογισμικών, περιφερειακών μηχανημάτων και φωτοτυπικών.
6. Δαπάνες συστημάτων ασφαλείας εγκαταστάσεων, συστημάτων πυροσβεστικής προστασίας εγκαταστάσεων.
7. Γενικές δαπάνες συνδεόμενες με τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό της μονάδας, όπως αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών και συμβούλων, αμοιβές για συμβουλές σχετικά με την περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για μελέτες σκοπιμότητας. Επίσης στις δαπάνες αυτές δύναται να συμπεριλαμβάνονται και συμβουλευτικές υπηρεσίες για την υποβολή και την τεχνική υποστήριξη της αίτησης στήριξης. Οι δαπάνες αυτές δεν μπορούν να

υπερβαίνουν το 10% του Συνολικού Κόστους της πράξης. Από τις ανωτέρω δαπάνες όταν γίνεται χρήση του άρθρου 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, επιλέξιμες δύναται να είναι **μόνο** όσες πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 46 περίπτωση II Γii9 και μπορεί να θεωρηθούν άυλα στοιχεία ενεργητικού. **Στις περιπτώσεις πράξεων που ενισχύονται βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 οι δαπάνες συμβουλευτικών υπηρεσιών για την υποβολή και την τεχνική υποστήριξη της αίτησης στήριξης δεν είναι επιλέξιμες.**

8. Δαπάνες όπως απόκτηση ή ανάπτυξη λογισμικού και αποκτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών, δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, εμπορικών σημάτων, δημιουργία αναγνωρίσιμου σήματος (ετικέτας) του προϊόντος, έρευνα αγοράς για τη διαμόρφωση της εικόνας του προϊόντος (συσκευασία, σήμανση).
9. Δαπάνες προβολής, όπως ιστοσελίδα, έντυπα, διαφήμιση και συμμετοχή σε εκθέσεις και μέχρι το 10% του συνολικού κόστους της πράξης. **Στις περιπτώσεις πράξεων που ενισχύονται βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 (άρθρο 14) οι ανωτέρω δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες.**
10. Δαπάνες σύνδεσης με Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας (ΟΚΩ) όπως ενδεικτικά ΔΕΗ, ύδρευση, αποχέτευση, τηλεφωνοδότηση κλπ, εντός των ορίων του οικοπέδου. **Στις περιπτώσεις πράξεων που ενισχύονται βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 (άρθρο 14) οι ανωτέρω δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες.**
11. Ασφαλιστήριο συμβόλαιο κατά παντός κινδύνου, κατά τη διάρκεια των εργασιών της επένδυσης (υποχρεωτική ασφάλιση). **Στις περιπτώσεις πράξεων που ενισχύονται βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 (άρθρο 14) οι ανωτέρω δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες.**
12. Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης, πληρωτέες από τον δικαιούχο στο προσωπικό του, εφόσον αυτό προσελήφθη, για να εργασθεί αποκλειστικά για την υλοποίηση της επένδυσης και να απολυθεί με την ολοκλήρωσή του, σε περίπτωση αυτεπιστασίας. **Στις περιπτώσεις πράξεων που ενισχύονται βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 (άρθρο 14) οι ανωτέρω δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες.**
13. **Ειδικά για τις υποδράσεις 19.2.2.2 και 19.2.3.1:** Οι επιλέξιμες δαπάνες, πέραν των ανωτέρω, στο πλαίσιο των επενδυτικών προτάσεων στις εν λόγω υποδράσεις του παρόντος άρθρου, είναι:
 - α. Δαπάνες που σχετίζονται με την διαμόρφωση χώρων προβολής, δοκιμής των προϊόντων της επιχείρησης καθώς και του αντίστοιχου εξοπλισμού (όπως εξοπλισμός αναπαραγωγής ήχου και εικόνας) που απαιτείται σε περίπτωση που η επιχείρηση διατηρεί ή δημιουργεί χώρο επισκέψιμο για το κοινό και επιχειρηματίες.
 - β. Εργασίες πράσινου δενδροφυτεύσεις, γκαζόν, καθώς και έργα διακόσμησης (εντός του λειτουργικού χώρου της επιχείρησης) σε περίπτωση που η επιχείρηση διατηρεί ή δημιουργεί χώρο επισκέψιμο για το κοινό και επιχειρηματίες.
 - γ. Η αγορά συγκροτήματος ψυχρής έκθλιψης ελαιολάδου, μέχρι του ποσού των 30.000€. Η δαπάνη αυτή αφορά αποκλειστικά ενεργούς ή επαγγελματίες αγρότες, μόνο για την ίδια παραγωγή τους και το τελικό προϊόν θα πρέπει να είναι τυποποιημένο σε συσκευασίες μέχρι πέντε (5) λίτρων. Στις περιπτώσεις πράξεων που ενισχύονται βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 1407/2013 θα πρέπει οπωσδήποτε να πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 46 περίπτωση I.
14. **Ειδικά για τις υποδράσεις 19.2.2.3 και 19.2.3.3:** Οι επιλέξιμες δαπάνες, πέραν των ανωτέρω, στο πλαίσιο των επενδυτικών προτάσεων στις εν λόγω υποδράσεις του παρόντος άρθρου, είναι:

- α. Δαπάνες ειδικού εξοπλισμού όπως η αγορά-κατασκευή παραδοσιακών ξύλινων σκαφών, λοιπών σκαφών για εξυπηρέτηση τουριστικών δραστηριοτήτων, αγορά αλόγων για δραστηριότητες περιήγησης, αγορά οχημάτων μεταφοράς πελατών για τις επιχειρήσεις εναλλακτικού/θεματικού τουρισμού και εφόσον τεκμηριώνεται πλήρως η αναγκαιότητά τους και μέχρι του ποσού των 30.000 € για τα οχήματα αυτά.
 - β. Κατασκευή οικίσκου – αποθήκης για τις ανάγκες φύλαξης – εξυπηρέτησης της επένδυσης, μέχρι 40 τ.μ, μόνο για επενδύσεις τουριστικών καταλυμάτων.
 - γ. Έργα πρασίνου καθώς και έργα διακόσμησης (εφόσον αποτελούν λειτουργικό τμήμα της επιχείρησης).
 - δ. Εξοπλισμός αναψυχής πελατών (όπως εξοπλισμός αναπαραγωγής ήχου και εικόνας).
15. **Ειδικά για την υποδράση 19.2.2.5:** Οι επιλέξιμες δαπάνες, πέραν των ανωτέρω, στο πλαίσιο των επενδυτικών προτάσεων στην εν λόγω υποδράση του παρόντος άρθρου, είναι:
- α. Εργασίες πράσινου (δενδροφυτεύσεις, γκαζόν, κ.λπ.) εφόσον αποτελούν λειτουργικό τμήμα της επιχείρησης.
 - β. Αγορά οχημάτων ειδικού τύπου που συνδέονται με τον σκοπό της επένδυσης (π.χ. ειδικά οχήματα μεταφοράς ΑΜΕΑ σε επενδύσεις συνδεδεμένες με την υγεία).

4.2.2 Μη επιλέξιμες δαπάνες

Ως μη επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο των επενδυτικών προτάσεων για όλες τις κατηγορίες υποδράσεων είναι:

1. Μίσθωση κτιριακών εγκαταστάσεων παλαιών ή καινούργιων, ανεξάρτητα από την πιθανή προηγούμενη χρήση τους.
2. Έργα απλής συντήρησης κτιριακών εγκαταστάσεων, υπό την έννοια των μεμονωμένων επιδιορθώσεων που ανακύπτουν από τη λειτουργία της επιχείρησης και έργα συντήρησης μηχανολογικού εξοπλισμού.
3. Προσωρινά έργα μη άμεσα συνδεδεμένα με την εκτέλεση της πράξης (π.χ. προσωρινό υπόστεγο για την φύλαξη υλικών, κ.λπ.).
4. Έργα οδοποιίας εκτός των ορίων του οικοπέδου/γηπέδου εγκατάστασης της μονάδας.
5. Πάσης φύσεως έξοδα, εισφορές, φόροι, τέλη, δημοσιονομικές επιβαρύνσεις, αποζημιώσεις, ασφάλιστρα υπέρ τρίτων.
6. Εξοπλισμός αναψυχής (όπως εξοπλισμός αναπαραγωγής ήχου και εικόνας κ.λπ.) εκτός και η επιχείρηση διατηρεί ή δημιουργεί, επισκέψιμο για το κοινό και επιχειρηματίες, τμήμα.
7. Δαπάνες συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, ασφάλιστρα, κεφάλαιο κίνησης και δαπάνες αναλωσίμων υλικών.
8. Τα μεταχειρισμένα οχήματα και ο μεταχειρισμένος εξοπλισμός.
9. Οι δαπάνες για απλή αντικατάσταση μηχανολογικού εξοπλισμού, παρόμοιας κατηγορίας, μεγέθους ή δυναμικότητας, ακόμη και όταν γίνεται με εγκατάσταση καινούργιου, εφόσον ο εξοπλισμός που αντικαθίσταται δεν έχει αποσβεστεί.
10. Επενδυτικές δαπάνες των υποβαλλόμενων αιτήσεων στήριξης που χρηματοδοτούνται από άλλο επενδυτικό πρόγραμμα.

11. Παραγωγικές δαπάνες ή δαπάνες εξοπλισμού, με σκοπό τη συμμόρφωση με τα υποχρεωτικά Ενωσιακά πρότυπα.
12. Αιτούμενες δαπάνες, η υλοποίηση των οποίων δεν εγκρίθηκε κατά την έγκριση της αίτησης στήριξης.
13. Υπερβάσεις εγκεκριμένου κόστους εκτός από τις περιπτώσεις που έχουν γίνει αποδεκτές στο πλαίσιο αιτήματος τροποποίησης του δικαιούχου.
14. Δαπάνες αποξήλωσης και καθαίρεσης γενικότερα. Δαπάνες για τον καθαρισμό της αρχικής θέσης σε περιπτώσεις μετεγκατάστασης και κόστος αποξήλωσης και μεταφοράς του παλαιού εξοπλισμού ή μέρος αυτού στη νέα θέση.
15. Αμοιβές προσωπικού για την λειτουργία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης.
16. Στις περιπτώσεις ενισχύσεων που χορηγούνται δυνάμει του άρθρου 14 Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, προκειμένου να πληρείται η απαίτηση περί χαρακτήρα κινήτρου δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης και ποιοτικών σημάτων που είναι υποχρεωτικά από την κείμενη νομοθεσία να διαθέτουν οι προς ενίσχυση επιχειρήσεις.
17. **Ειδικά για τις υποδράσεις 19.2.2.2 και 19.2.3.1:** Οι μη επιλέξιμες δαπάνες, στο πλαίσιο των επενδυτικών προτάσεων στις εν λόγω υποδράσεις του παρόντος άρθρου, είναι:
 - α. Δαπάνες που αφορούν την αύξηση της δυναμικότητας σε τομείς όπου υπάρχει περιορισμός στην παραγωγή από την ΚΟΑ γεωργικών προϊόντων.
 - β. Δεν είναι επιλέξιμη η ίδρυση ελαιοτριβείων.
 - γ. Η ίδρυση σφαγείου είναι επιλέξιμη μόνο σε νησιωτικές περιοχές και ετήσια δυναμικότητα μέχρι 400 τόνους κρέατος.
 - δ. Η ίδρυση σφαγείων πουλερικών είναι επιλέξιμη μόνο σε ορεινές ή νησιωτικές περιοχές.
18. **Ειδικά για την υποδράση 19.2.2.5:** Η μη επιλέξιμη δαπάνη, πέραν των ανωτέρω, στο πλαίσιο των επενδυτικών προτάσεων στην εν λόγω υποδράση του παρόντος άρθρου, είναι: η προμήθεια απλού οχήματος μεταφοράς.

4.2.3. Ειδικές περιπτώσεις επιλεξιμότητας:

- α. Όσον αφορά στην **υποδράση 19.2.2.3** ορίζεται το ποσό των είκοσι χιλιάδων ΕΥΡΩ (20.000 €) ως μέγιστο όριο επιλέξιμων δαπανών σε περιπτώσεις δικαιούχων που υποβάλλουν πρόταση η οποία θα αφορά **αποκλειστικά δαπάνες προβολής της περιοχής** (όπως ιστοσελίδα, συμμετοχή σε εκθέσεις κλπ) και δεν θα περιλαμβάνει κατασκευή ή βελτίωση κτιριακών υποδομών.
- β. Όσον αφορά στις **υποδράσεις 19.2.2.2, 19.2.2.4, 19.2.3.1 και 19.2.3.4** θεωρείται επιλέξιμη η δαπάνη κατασκευής οικίσκου ή συγκεκριμένου χώρου για τις ανάγκες φύλαξης της πράξης μέχρι επιφάνειας είκοσι τετραγωνικών μέτρων (20 τ.μ.).

4.3 Υποδράσεις 19.2.2.2 και 19.2.3.1

Ως εκσυγχρονισμός μονάδας νοείται η αντικατάσταση ή/και η συμπλήρωση μηχανολογικού εξοπλισμού όπως η επέκταση δυναμικότητας (εφόσον καλύπτεται από τις απαραίτητες κάθε φορά αδειοδοτήσεις) ενεργών και ανενεργών μονάδων. Κατ' εξαίρεση όσον αφορά στην περίπτωση μονάδων ελαιοτριβείων που έχουν παύσει τη λειτουργία τους, αυτές μπορούν να προβούν σε εκσυγχρονισμό και να **επαναλειτουργήσουν με την ίδια δραστηριότητα και δυναμικότητα**.

Στην περίπτωση εκσυγχρονισμού χωρίς αύξηση δυναμικότητας άνω του 20%, μονάδων παραγωγής ανόργανων συμπληρωματικών ζωοτροφών για επιχειρήσεις, οι μονάδες θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένες/εγκεκριμένες σύμφωνα με την 340668/26-11-2008 ΚΥΑ (Β'2422).

Οι μετεγκαταστάσεις και οι συγχωνεύσεις μονάδων συνοδεύονται απαραίτητα και από εκσυγχρονισμό αυτών.

4.4 Υποδράσεις 19.2.2.3 και 19.2.3.3

Οι επενδύσεις οι οποίες ενισχύονται στα πλαίσια της εφαρμογής των ΤΠ, θα πρέπει να συνάδουν με την μορφή των τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών εγκαταστάσεων τουρισμού, που προβλέπονται στην ΚΥΑ 2986/25-11-2016 (Β' 3885) και σε κάθε περίπτωση οι προδιαγραφές που τίθενται στο ν. 4276/2014 (Α' 155).

4.5 Υποδράσεις 19.2.2.4 και 19.2.3.4

Δικαιούχοι των υποδράσεων μπορεί να είναι φυσικά πρόσωπα και Νομικά πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα αναγραφόμενα στο άρθρο 2 της ΚΥΑ 2635/13-09-2017 (Β' 3313), που αφορούν στις πιο πάνω κατηγορίες δικαιούχων.

4.6 Υποδράση 19.2.2.5

Δικαιούχοι των υποδράσεων μπορεί να είναι φυσικά πρόσωπα και Νομικά πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα αναγραφόμενα στο άρθρο 2 της ΚΥΑ 2635/13-09-2017 (Β' 3313), που αφορούν στις πιο πάνω κατηγορίες δικαιούχων.

Άρθρο 5

Δείκτες

Ο/η αιτών / ούσα έχει υποχρέωση συμπλήρωσης συγκεκριμένων δεικτών ανάλογα με την υποδράση που καταχωρεί στην αίτηση στήριξης. Οι δείκτες συμπληρώνονται με αριθμό ή με επιλεγμένο κείμενο:

Δείκτης εκροών	Περιγραφή Δείκτη	Περιγραφή Διάστασης /Δεδομένου Διάστασης	Δράσεις που αφορά
PPT	Τύπος Δικαιούχου	PPT1 /ΜΚΟ PPT2 / ΟΤΔ PPT3/ Δημόσιος Φορέας PPT4/ΜΜΕ PPT5/Άλλο	ΟΛΕΣ
AdO-6B.F	Θέσεις εργασίας - Γυναίκες που δημιουργούνται Συμπληρώνεται για όλες τις δράσεις.	Αριθμός	ΟΛΕΣ
AdO-6B.M	Θέσεις εργασίας - Άνδρες που δημιουργούνται. Συμπληρώνεται για όλες τις δράσεις.	Αριθμός	ΟΛΕΣ
AdO-6A.F	Θέσεις εργασίας – Γυναίκες που δημιουργούνται. Επανασυμπληρώνεται μόνο για τις δράσεις 19.2.2.3, 19.2.2.4, 19.2.3.3, 19.2.3.4	Αριθμός	19.2.2.3, 19.2.2.4, 19.2.3.3, 19.2.3.4

Δείκτης εκρών	Περιγραφή Δείκτη	Περιγραφή Διάστασης /Δεδομένου Διάστασης	Δράσεις που αφορά
AdO-6A.M	Θέσεις εργασίας – Άνδρες που δημιουργούνται Επανασυμπληρώνεται μόνο για τις δράσεις 19.2.2.3, 19.2.2.4, 19.2.3.3, 19.2.3.4	Αριθμός	19.2.2.3, 19.2.2.4, 19.2.3.3, 19.2.3.4

Μ Ε Ρ Ο Σ Β '

Άρθρο 6

Διαδικασίες υποβολής αίτησης στήριξης

Η πρόσκληση δημοσιεύεται στους ιστότοπους www.espa.gr, www.agrotikianaptixi.gr και www.anher.gr, (ηλεκτρονική σελίδα ΟΤΔ). Η προθεσμία υποβολής των προτάσεων των δυνητικών δικαιούχων δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 60 ημερών από την πρώτη δημοσίευση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι μπορούν, μετά τη δημοσιοποίηση της σχετικής πρόσκλησης, να υποβάλλουν αιτήσεις στήριξης σύμφωνα με τα Υποδείγματα που προσαρτώνται στο Παράρτημα Ι. Η αίτηση στήριξης υποβάλλεται ηλεκτρονικά στο ΠΣΚΕ και σε φυσικό φάκελο στην ΟΤΔ.

Η υποβολή της αίτησης στήριξης, ηλεκτρονικά μέσω της ιστοσελίδας Πληροφορικού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) (www.ependyseis.gr) προϋποθέτει **να έχει προηγηθεί διαδικασία απόκτησης προσωπικών κωδικών πρόσβασης από το/ την δυνητικό/ή δικαιούχο**. Συγκεκριμένα κάθε νέος χρήστης του (ΠΣΚΕ) αφού συμπληρώσει τα στοιχεία του/της σε «φόρμα εγγραφής» καταχωρείται στο σύστημα και μέσω της αποστολής e-mail από το ΠΣΚΕ, του/της διαβιβάζονται οι κωδικοί πρόσβασης του. Απαραίτητα στοιχεία για την εγγραφή του/της είναι το **ΑΦΜ**.

Σε περίπτωση που ο δυνητικός δικαιούχος διαθέτει κωδικό χρήστη στο ΠΣΚΕ τότε μπορεί να κάνει χρήση του υπάρχοντος κωδικού για την υποβολή της πρότασης του.

Κατά την υποβολή της Αίτησης στήριξης στο ΠΣΚΕ ο επενδυτής υποχρεούται σωρευτικά:

- α. να συμπληρώσει, καταχωρώντας στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων τα σχετικά πεδία του σημείου **«ΥΠΟΒΟΛΗ»** του ΠΣΚΕ όπως αυτά εμφανίζονται στο Κεφάλαιο Γ1 του Ενημερωτικού Οδηγού της πρόσκλησης.
- β. να επισυνάψει πλήρως συμπληρωμένο το υπόδειγμα Γ2 του Ενημερωτικού Οδηγού της παρούσας πρόσκλησης σε PDF μορφή. Το Υπόδειγμα Γ.2 παρέχεται από την ΟΤΔ συνημμένο στην παρούσα πρόσκληση αλλά μπορεί να αναζητηθεί και στους ιστότοπους www.espa.gr και www.anher.gr.
- γ. να επισυνάψει ηλεκτρονικά στο ΠΣΚΕ τα φορολογικά έντυπα που προβλέπονται από την πρόσκληση σε μορφή PDF. Επισημαίνεται ότι το ΠΣΚΕ δέχεται μεμονωμένα αρχεία μεγέθους έως 10MB και υποβολή αρχείων συνολικού μεγέθους έως 50 MB ανά αίτηση στήριξης.
- δ. Δεν επισυνάπτεται ηλεκτρονικά κανένα άλλο αρχείο στο ΠΣΚΕ.

Εφόσον η αίτηση υποβληθεί επιτυχώς στο ΠΣΚΕ, λαμβάνει μοναδικό κωδικό και ημερομηνία οριστικοποίησης, από την οποία τεκμαίρεται το εμπρόθεσμο της υποβολής.

Η υποβολή των αιτήσεων στήριξης στο ΠΣΚΕ, πραγματοποιείται κατά το διάστημα **ΑΠΟ 12/04/2023 και ώρα 13:00 έως 16/06/2023 και ώρα 15:00.**

Μετά την ηλεκτρονική υποβολή στο ΠΣΚΕ, οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν, εντός προθεσμίας **πέντε (5) εργασίμων ημερών**, να αποστείλουν στην ΟΤΔ αποδεικτικό κατάθεσης της αίτησης στήριξης, όπως παράγεται από το ΠΣΚΕ μαζί με φυσικό φάκελο ο οποίος θα περιέχει: όλα τα έντυπα του Παραρτήματος Γ και τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης, όπως αυτά περιλαμβάνονται στον Ενημερωτικό Οδηγό της Πρόσκλησης, τα οποία δύναται να εκπληρώνουν τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής της παρούσας πρόσκλησης.

Σε περίπτωση υποβολής του φακέλου δικαιολογητικών ιδιοχείρως, αυτά θα πρωτοκολλούνται κατά την παραλαβή τους, ως εισερχόμενα έγγραφα στο πρωτόκολλο της Ο.Τ.Δ.. Η ημερομηνία πρωτοκόλλησης αυτών θεωρείται αποδεικτικό στοιχείο εμπρόθεσμης υποβολής.

Σε περίπτωση αποστολής, ως ημερομηνία υποβολής θεωρείται η ημερομηνία που αναγράφεται στη σφραγίδα αποστολής ταχυδρομείου (ΕΛΤΑ – συστημένη επιστολή) ή στο παραστατικό αποστολής της εταιρείας ταχυμεταφοράς, η οποία θα πρέπει να είναι ευδιάκριτη. Η απόδειξη αποστολής των ΕΛΤΑ ή της εταιρείας ταχυμεταφοράς θεωρείται αποδεικτικό στοιχείο εμπρόθεσμης υποβολής.

Σε περίπτωση υποβολής και αποστολής (ταχυδρομικά ή με ταχυμεταφορά) ο φάκελος θα φέρει εξωτερικά την ακόλουθη ένδειξη:

ΦΑΚΕΛΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟ-ΔΡΑΣΗ «.....»

Επωνυμία επιχείρησης :

ΑΦΜ :

ΚΩΔΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ :

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ :

Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης προσκόμισης φακέλου δικαιολογητικών το επενδυτικό σχέδιο θα απορριφθεί ως μη πλήρες.

Κατά την υποβολή του **φυσικού φακέλου** του δικαιούχου υποβάλλονται όλα τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση στήριξης στο πλαίσιο της υποβολής και με βάση αυτά θα γίνει η αξιολόγηση της αίτησης στήριξης.

Οι εν λόγω αιτήσεις στήριξης περιλαμβάνουν, τουλάχιστον τα ακόλουθα:

- στοιχεία του αιτούντος.
- στοιχεία και φωτογραφική απεικόνιση της υφιστάμενης κατάστασης του προτεινόμενου έργου, εκτός άυλων ενεργειών.
- μέγεθος επιχείρησης, μέσω υποδείγματος δήλωσης σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν την ιδιότητα ΜΜΕ μιας επιχείρησης, (Παράρτημα Ι Καν (ΕΕ) 651/2014).
- στοιχεία σώρευσης κρατικών ενισχύσεων, όπου απαιτείται.
- αναλυτική περιγραφή της προτεινόμενης πράξης.

- αναλυτικό προϋπολογισμό της προτεινόμενης πράξης.
- δικαιολογητικά που να αποδεικνύουν το «εύλογο κόστος» των αιτούμενων προς ενίσχυσης δαπανών.
- στοιχεία για τον υπολογισμό των κοινών και ειδικών δεικτών αξιολόγησης.
- ειδικές πληροφορίες ανάλογα με την υποδράση.
- τεκμηρίωση του είδους και του ύψους των δαπανών, ώστε να συνάδουν με τη φύση, τους στόχους και την λειτουργικότητα του επενδυτικού σχεδίου
- δήλωση δικαιούχου ότι θα διευκολύνει κάθε έλεγχο της ΟΤΔ και των αρμόδιων φορέων.

Η ΟΤΔ έχει την δυνατότητα να ζητήσει, εκτός περιπτώσεων αυτεπάγγελτης αναζήτησης δικαιολογητικών, σε πρωτότυπο οποιοδήποτε δικαιολογητικό για το οποίο, αμφιβάλει για την γνησιότητά του ή τα σχέδια σε ηλεκτρονική μορφή, στο αρχικό λογισμικό που παρήχθησαν.

Τα περιεχόμενα του φακέλου υποβάλλονται σε μορφή ντοσιέ (κλασέρ) και για λόγους διευκόλυνσης της ΟΤΔ, αν είναι εφικτό να χρησιμοποιηθούν ανάλογα με την υποδράση τα παρακάτω χρώματα κλασέρ:

Κωδικός υποδράσης	Χρώμα
19.2.2.2	μπλε
19.2.2.3 & 19.2.3.3	κόκκινο
19.2.2.4 & 19.2.3.4	κίτρινο
19.2.2.5	μαύρο
19.2.3.1	πράσινο

Οι αιτούντες μπορούν να διορθώνουν την αίτηση στήριξης και τα συνυποβληθέντα δικαιολογητικά, ακόμη και μετά την οριστική υποβολή της, μέχρι τρεις (3) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής, που προβλέπεται στη σχετική πρόσκληση.

Σε περίπτωση διόρθωσης ο αιτών υποβάλλει ηλεκτρονικό αίτημα στο Helpdesk της ΜΟΔ μέσω του www.erendyseis.gr/mis για την αποοριστικοποίηση της αίτησης, παραθέτοντας τους λόγους αποοριστικοποίησης.

Κατόπιν της αποοριστικοποίησης της αίτησης από την ΜΟΔ, ο αιτών έχει την αποκλειστική ευθύνη της εμπρόθεσμης οριστικοποίησης της αίτησής του στο ΠΣΚΕ, σύμφωνα με τα οριζόμενα της πρόσκλησης, καθώς και την υποβολή του διορθωμένου φυσικού φακέλου στην ΟΤΔ.

Σε κάθε περίπτωση ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας λαμβάνεται η ημερομηνία της τελευταίας οριστικοποίησης.

Η ΟΤΔ διατηρεί και τους δύο φακέλους στο αρχείο της. Αξιολογεί τον διορθωμένο φάκελο.

Πέραν των ανωτέρω οι αιτούντες δύναται να ανακαλέσουν την αίτησης στήριξης μετά από σχετικό αίτημά τους, που προβλέπεται στη σχετική πρόσκληση σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του Άρθρου 3 του Καν. 809/2014.

Σε περίπτωση ένταξης της πράξης ο δικαιούχος έχει δικαίωμα με σχετικό αίτημα στην ΟΤΔ να ανακαλέσει εν μέρει την αίτηση στήριξης, με αίτημα τροποποίησης της απόφασης ένταξης ή εν όλο με

αίτημα ανάκλησης ένταξης της πράξης, έτσι όπως περιγράφεται στο Άρθρο 13 της ΥΑ 1337/4-5-2022 (Β'2310)

Επιτρέπεται η κατάθεση μόνο μίας αίτησης στήριξης ανά ΑΦΜ ανά υποδράση στα πλαίσια της ίδιας πρόσκλησης ανά ΤΠ για όλη την περίοδο 2014 -2020.

Επιτρέπεται η συμμετοχή φυσικού ή νομικού προσώπου σε περισσότερες από μια αιτήσεις στήριξης στο πλαίσιο της ίδιας Υποδράσης ανά ΤΠ, εφόσον τα ποσοστά συμμετοχής του στα Νομικά Πρόσωπα που καταθέτουν τις αιτήσεις στήριξης, δεν υπερβαίνουν αθροιστικά το 100% για όλη την περίοδο 2014 -2020.

Δεν θεωρείται διαφορετική Υποδράση, η διαφοροποίηση μεταξύ Οριζόντιας εφαρμογής μιας Υποδράσης και εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους στο ίδιο ΤΠ εφόσον το περιεχόμενο της Υποδράσης είναι το ίδιο [Άρθρο 3 ΚΥΑ 2635/13-09-2017, (ΦΕΚ 3313/Β/20-09-2017)].

Επιπλέον, σε περίπτωση που ο δικαιούχος δηλώνει ψευδή στοιχεία προκειμένου να λάβει ενίσχυση, η αίτηση στήριξης απορρίπτεται στην τρέχουσα πρόκληση και δεν έχει δικαίωμα κατάθεσης αίτησης στήριξης σε προσκλήσεις του τρέχοντος και του επόμενου ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης για όλα τα ΤΠ. Για τις ανάγκες της διαδικασίας αυτής η ΟΤΔ που διαπιστώνει την δήλωση ψευδών στοιχείων σε μια αίτηση στήριξης, κοινοποιεί τα στοιχεία του δικαιούχου στην ΕΥΕ ΠΑΑ, η οποία με ευθύνη της ενημερώνει όλες τις ΟΤΔ.

Με την υποβολή της αίτησης στήριξης, ο δυνητικός δικαιούχος αποδέχεται ότι τα στοιχεία του δημοσιοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 111 του Καν. (ΕΕ) 1306/2013, στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://transpay.opekepe.gr>, και τα οριζόμενα στο άρθρο 9 παρ.2 και το άρθρο 10 του καν. (ΕΕ) 702/2014. Οι πληροφορίες αυτές οργανώνονται και είναι προσβάσιμες με τυποποιημένο τρόπο βάσει του Παραρτήματος ΙΙΙ καν. (ΕΕ) 702/2014 και ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρχές ελέγχου και διερεύνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Χώρας. Σύμφωνα με το άρθρο 9§4 καν. (ΕΕ) 702/2014 οι πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 9§2γ καν. (ΕΕ) 702/2014 δημοσιεύονται εντός έξι μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης και παραμένουν διαθέσιμες επί τουλάχιστον 10 έτη από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης. **Επιπλέον αποδέχεται την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων.** Σε κάθε περίπτωση τηρούνται οι κείμενες διατάξεις περί προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Άρθρο 7

Αξιολόγηση των Αιτήσεων Στήριξης

Διοικητικός έλεγχος των Αιτήσεων Στήριξης

Ο Διοικητικός έλεγχος των Αιτήσεων Στήριξης διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 42 της Υ.Α. 1337/4-5-2022 (Β'2310):

1. **Σκοπός της διαδικασίας** είναι η διασφάλιση της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των δυνητικών δικαιούχων κατά το διοικητικό έλεγχο (αξιολόγηση) των αιτήσεων στήριξης και η επιλογή από την ΟΤΔ των αιτήσεων που θα ενισχυθούν στο πλαίσιο του τοπικού προγράμματος.
2. Ο διοικητικός έλεγχος των αιτήσεων στήριξης, συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης των προσφυγών, διενεργείται από εισηγητές που ορίζονται με απόφαση της ΕΔΠ LEADER/CLLD. Οι εισηγητές, υποβάλλουν την εισήγησή τους στην ΕΔΠ, η οποία καταλήγει με δικαίωμα τροποποιήσεων στην αξιολόγηση της πρότασης.

Οι εισηγητές δύναται να είναι:

- α. στελέχη της ΟΤΔ,
- β. άλλα στελέχη (εταιρικό σχήμα) του φορέα που έχει συστήσει την ΟΤΔ,
- γ. υπάλληλοι άλλων φορέων του Δημοσίου ή και ανεξάρτητοι αξιολογητές. Στην περίπτωση ανεξάρτητων εισηγητών, η επιλογή τους γίνεται υποχρεωτικά, μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος που διενεργεί η ΟΤΔ .

Σε κάθε περίπτωση εξασφαλίζεται ότι άτομα που έχουν λειτουργήσει ως εισηγητές αξιολόγησης της αίτησης στήριξης δε συμμετέχουν στη διαδικασία εξέτασης προσφυγής που αφορά τη συγκεκριμένη αίτηση.

Επιπλέον, εξασφαλίζεται ότι για τα άτομα που μετέχουν στη παραπάνω διαδικασία, δεν συντρέχουν λόγοι σύγκρουσης συμφερόντων, μέσω υποβολής κατάλληλης δήλωσης.

3. Στον διοικητικό έλεγχο, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 48, του Καν (ΕΕ) 809/2014, περιλαμβάνεται επαλήθευση των παρακάτω σημείων:
 - α. της εμπρόθεσμης υποβολής της αίτησης στήριξης και της πληρότητας αυτής,
 - β. της επιλεξιμότητας του δικαιούχου,
 - γ. των κριτηρίων επιλεξιμότητας, των δεσμεύσεων και άλλων υποχρεώσεων που συνδέονται με την ενέργεια για την οποία ζητείται στήριξη,
 - δ. της συμμόρφωσης με τα κριτήρια επιλογής,
 - ε. της επιλεξιμότητας των δαπανών της πράξης,
 - στ. του εύλογου χαρακτήρα των υποβληθεισών δαπανών του άρθρου 67 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, εξαιρουμένων των συνεισφορών σε είδος και του κόστους απόσβεσης,
4. Πράξεις των οποίων το φυσικό αντικείμενο δεν οδηγεί σε έργο ολοκληρωμένο και λειτουργικό χαρακτήρα, δεν είναι επιλέξιμες
5. Στη συνέχεια γίνεται η αξιολόγηση όλων των αιτήσεων στήριξης και βαθμολόγηση όλων των κριτηρίων επιλογής και προσδιορίζεται ο συνολικός εγκρινόμενος προϋπολογισμός και το ισχύον ποσοστό στήριξης, λαμβάνοντας υπόψη και το «εύλογο κόστος» των προτεινόμενων δαπανών.
Σε κάθε περίπτωση ο ανωτέρω περιγραφόμενος διοικητικός έλεγχος και η βαθμολόγηση όλων των κριτηρίων επιλογής διενεργείται πλήρως για κάθε αίτηση στήριξης ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα οποιουδήποτε σταδίου.
6. Με βάση τα παραπάνω, η ΟΤΔ συντάσσει Πίνακα Αποτελεσμάτων, που περιλαμβάνει: τις παραδεκτές (εκείνες που πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας) και τις μη παραδεκτές (εκείνες που δεν πληρούν τα

κριτήρια επιλεξιμότητας) αιτήσεις στήριξης και, οι οποίες κατατάσσονται ενιαία ανά Υποδράση και με φθίνουσα βαθμολογική σειρά, με την ένδειξη «παραδεκτή» ή «μη παραδεκτή».

Πιο αναλυτικά στον Πίνακα Αποτελεσμάτων περιλαμβάνονται:

- α. οι αιτήσεις που κρίνονται παραδεκτές προς στήριξη, των οποίων ο συνολικός προϋπολογισμός δημόσιας δαπάνης δεν υπερβαίνει αθροιστικά τον αντίστοιχο της πρόσκλησης και των οποίων η βαθμολογία είναι μεγαλύτερη του ελαχίστου ορίου που έχει τεθεί στην πρόσκληση για τη συγκεκριμένη υποδράση,
 - β. οι αιτήσεις οι οποίες, κρίνονται μεν παραδεκτές, των οποίων ο συνολικός προϋπολογισμός δημόσιας δαπάνης υπερβαίνει αθροιστικά, τον αντίστοιχο της πρόσκλησης και των οποίων η βαθμολογία είναι μεγαλύτερη του ελαχίστου ορίου που έχει τεθεί στην πρόσκληση για τη συγκεκριμένη υποδράση, αλλά λόγω εξάντλησης της διατιθέμενης δημόσιας δαπάνης της πρόσκλησης στη συγκεκριμένη υποδράση δεν εντάσσονται,
 - γ. οι αιτήσεις που κρίνονται «μη παραδεκτές» προς στήριξη και οι λόγοι απόρριψής τους,
 - δ. το οικονομικό αντικείμενο και η βαθμολογία όλων των αιτήσεων στήριξης, έτσι όπως διαμορφώθηκε από το διοικητικό έλεγχο.
7. Η διαδικασία αξιολόγησης αναλυτικά έχει ως εξής:
- α. Οι εισηγητές αξιολόγησης ορίζονται από την ΕΔΠ της ΟΤΔ και είναι κατάλληλων ειδικοτήτων αναφορικά με το είδος της εκάστοτε αξιολογούμενης πράξης. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης είναι δυνατή η χρήση εμπειρογνομόνων.
 - β. Ο συντονιστής της ΟΤΔ χρεώνει στους εισηγητές αξιολόγησης φακέλους αίτησης στήριξης προς αξιολόγηση.
 - γ. Ο εισηγητής συντάσσει την εισήγησή του.
 - δ. Η ΟΤΔ ελέγχει το καθεστώς de minimis μέσω της υποβαλλόμενης Υπεύθυνης Δήλωσης καθώς και μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων www.sorefsis.gr/soreusis/.
 - ε. Η ΕΔΠ λαμβάνοντας υπόψη την εισήγηση αξιολόγησης ολοκληρώνει την αξιολόγηση.

Οι εισηγήσεις υποβάλλονται στην ΕΔΠ για έγκριση και ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης και τη σύνταξη του Προσωρινού Πίνακα Αποτελεσμάτων. Σε περίπτωση που η γνώμη της ΕΔΠ αποκλίνει από αυτή των εισηγητών κατόπιν κατάλληλης τεκμηρίωσης, διαμορφώνεται ανάλογα ο Προσωρινός Πίνακας Αποτελεσμάτων.

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των αιτήσεων στήριξης από την ΕΔΠ, καταχωρούνται στο ΠΣΚΕ στο οποίο αναρτώνται οι εισηγήσεις των εισηγητών και η αξιολόγηση της ΕΔΠ σε ξεχωριστά έγγραφα.

Κατά την αξιολόγηση η ΟΤΔ δύναται να ζητήσει εγγράφως την υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινίσεων, **εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών (κριτήριο αποκλεισμού)** από την κοινοποίηση του σχετικού εγγράφου στο δυνητικό δικαιούχο.

Συμπληρωματικά στοιχεία είναι αυτά τα οποία, διορθώνουν προφανή σφάλματα της αίτησης ή των δικαιολογητικών που προβλέπονταν στην πρόσκληση και εκδόθηκαν πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης.

Οι **διευκρινίσεις** είναι στοιχεία που ζητούνται με σκοπό την αποσαφήνιση των υποβληθέντων στοιχείων και την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της αίτησης στήριξης.

Σε περίπτωση που κάποιο δικαιολογητικό δεν έχει υποβληθεί, λόγω καθυστέρησης του αρμόδιου φορέα στην έκδοσή του, τότε ο δυνητικός δικαιούχος μπορεί να υποβάλει την αίτηση που έχει καταθέσει στον φορέα, με την προϋπόθεση ότι αυτή έχει ημερομηνία προγενέστερη της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης στήριξης. Αν το σχετικό δικαιολογητικό επηρεάζει το αποτέλεσμα της αξιολόγησης, ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει να το προσκομίσει πριν το πέρας της αξιολόγησης, στην αρμόδια ΟΤΔ, στο πλαίσιο της διαδικασίας υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων.

Ο δυνητικός δικαιούχος υποβάλει στην ΟΤΔ, τα παραπάνω έγγραφα με υπογεγραμμένη επιστολή υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινίσεων.

8. Οι δαπάνες, ως προς το εύλογο του κόστους τους, αξιολογούνται με χρήση κατάλληλου συστήματος αξιολόγησης, όπως δαπάνες αναφοράς (πίνακας τιμών ΟΤΔ), σύγκριση των διαφόρων προσφορών, ή διασταυρωτικός έλεγχος προσφορών ομοειδών προϊόντων άλλων πράξεων ή με τη χρήση διαδικτύου, από τους εισηγητές της αξιολόγησης.

Επίσης, η ΟΤΔ οφείλει επιπλέον να λαμβάνει υπόψη της και τους επίσημους τιμοκαταλόγους των προμηθευτών, καθώς και σχετικές μελέτες προσδιορισμού του εύλογου κόστους που έχουν καταρτιστεί για τον σκοπό αυτό και έχουν υποστηρίξει βάσεις δεδομένων τιμών αναφοράς μηχανολογικού εξοπλισμού και κτιριακών υποδομών, εφόσον αυτές είναι διαθέσιμες και επικαιροποιημένες.

Για τον υπολογισμό του εύλογου κόστους, ο υποψήφιος δικαιούχος προσκομίζει οικονομικές προσφορές για λοιπές δαπάνες πλην κτιριακών υποδομών. Εφόσον το μοναδιαίο ανά τεμάχιο κόστος αυτών υπερβαίνει, σε αξία τα 1.000€, ή τα 5.000€ συνολικού ποσού ανά είδος, **απαιτούνται τρεις (3) συγκρίσιμες προσφορές για το εν λόγω τεμάχιο, ενώ για ποσά κάτω των ανωτέρω ορίων τουλάχιστον δύο (2)**. Οι συγκρίσιμες προσφορές αφορούν ομοειδή και εφάμιλλα προϊόντα. Η ΟΤΔ καλείται να αξιολογήσει τόσο τις οικονομικές παραμέτρους των προσφορών, όσο και τις ποιοτικές. Έτσι είναι δυνατό να γίνει δεκτή μια προσφορά η οποία δεν είναι η πιο συμφέρουσα οικονομικά, αρκεί ο δυνητικός δικαιούχος να τεκμηριώνει και η ΟΤΔ να αποδέχεται, την μοναδικότητα ή την υψηλή ποιότητα ή τις ειδικές προδιαγραφές που προσφέρει το προμηθευόμενο προϊόν.

Όσον αφορά στις δαπάνες που αφορούν κτιριακές υποδομές ο έλεγχος του «εύλογου κόστους» θα πραγματοποιείται μέσω σχετικών εγκεκριμένων Πινάκων Τιμών Μονάδος. Οι Πίνακες αυτοί προτείνονται από την ΟΤΔ και εγκρίνονται από την ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας, μετά από σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ, σε συνάρτηση με τα στοιχεία διαθέσιμων σχετικών μελετών που έχουν καταρτιστεί για τον σκοπό αυτό, στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της.

9. Στην περίπτωση εμπλοκής ανεξάρτητων εισηγητών, η αναγγελία της πρόσκλησης που έχει διενεργηθεί για την επιλογή αυτών, έχει συμπεριλάβει όλους τους προσήκοντες κανόνες και ενέργειες διαφάνειας και δημοσιότητας (σε τοπικό επίπεδο).
10. Μετά την ολοκλήρωση της κατάθεσης και του φυσικού φακέλου των αιτήσεων στήριξης στην ΟΤΔ, ο συντονιστής ορίζει στελέχη της ΟΤΔ προκειμένου να πραγματοποιήσουν **επιτόπια επίσκεψη** στον

προτεινόμενο χώρο υλοποίησης όλων των αξιολογημένων πράξεων, προκειμένου να διαπιστωθεί η υφιστάμενη κατάσταση. Τα αποτελέσματα της επιτόπιας επίσκεψης αποτυπώνονται σε έκθεση αυτοψίας, η οποία συνοδεύεται από φωτογραφική αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης. Η έκθεση αυτοψίας συνοδεύει, την εισήγηση αξιολόγησης των αιτήσεων στήριξης προς την ΕΔΠ. Εξαιρούνται της διαδικασίας οι άυλες ενέργειες.

Όταν λόγω των μέτρων που έχουν θεσπιστεί για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19 δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί επίσκεψη στον τόπο της επένδυσης στο χρονικό διάστημα από 11/3/2020 έως τη λήξη των μέτρων, η επιτόπια επίσκεψη, μπορεί να αντικατασταθεί με οποιοδήποτε συναφές αποδεικτικό υλικό (π.χ. φωτογραφίες με γεωσήμανση).

11. Σε περίπτωση που ένας δικαιούχος επιθυμεί την έναρξη της υλοποίησης της πράξης, αμέσως μετά την οριστικοποίηση της αίτησής του, τότε ο Δικαιούχος το γνωστοποιεί εγγράφως στην ΟΤΔ και η ΟΤΔ κατά προτεραιότητα πραγματοποιεί επιτόπια επίσκεψη για την διαπίστωση της υφιστάμενης κατάστασης.
12. Στη συνέχεια δημοσιοποιείται ο **Πίνακας Αποτελεσμάτων** ο οποίος συνοδεύεται από σαφείς πληροφορίες για την πρόσβαση των αιτούντων στο αναλυτικό αποτέλεσμα του διοικητικού ελέγχου, όπως αυτό απεικονίζεται στο ΠΣΚΕ, για τη δυνατότητα υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής, τον τρόπο, τον τόπο και τις προθεσμίες υποβολής της εν λόγω προσφυγής.
Ο Πίνακας Αποτελεσμάτων δημοσιοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο για την ενημέρωση των αιτούντων. Επιπλέον, η ΟΤΔ ενημερώνει και ατομικά τον κάθε αιτούντα για το αποτέλεσμα της αξιολόγησης, με απόδειξη παραλαβής αναφέροντας το δικαίωμα κάθε δυνητικού δικαιούχου για την υποβολή ενδικοφανούς προσφυγής και ότι ο εν λόγω Πίνακας Αποτελεσμάτων θεωρείται προσωρινός και η οριστικοποίησή του θα προέλθει μετά την εξέταση των τυχόν υποβληθεισών προσφυγών, λαμβανομένου υπόψη της οριστικοποίησης της βαθμολογικής ακολουθίας των δυνητικών δικαιούχων και τη διαθεσιμότητα των οικονομικών πόρων ανά υποδράση.
13. Συστήνεται Επιτροπή Ενδικοφανών Προσφυγών με απόφαση της ΕΔΠ. Η διαδικασία ενστάσεων ακολουθεί την παρ. 7 του άρθρου 43 της υπ' αρ. 137675/ΕΥΘΥ1016/19-12-2018 υπουργικής απόφασης του Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης (Β' 5968), όπως ισχύει κάθε φορά.
Επιπλέον, εξασφαλίζεται ότι για τα άτομα που μετέχουν στη παραπάνω διαδικασία, δεν συντρέχουν λόγοι σύγκρουσης συμφερόντων, μέσω υποβολής κατάλληλης δήλωσης.
14. Ο δυνητικός δικαιούχος κάνοντας χρήση της ιστοσελίδας του ΠΣΚΕ (www.ependyseis.gr) υποβάλλει την προσφυγή του επί των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης με την ανάλογη τεκμηρίωση εντός αποκλειστικής προθεσμίας επτά (7) εργάσιμων ημερών από την επομένη της έγγραφης ενημέρωσής του. Ο δυνητικός δικαιούχος οριστικοποιεί την προσφυγή του στο ΠΣΚΕ και αποστέλλει το αίτημά του μαζί με δικαιολογητικά (όπου απαιτούνται), στην ΟΤΔ. Η προσφυγή εξετάζεται από την Επιτροπή Ενδικοφανών Προσφυγών εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την επόμενη της ημερομηνίας υποβολής του πλήρους αιτήματος προσφυγής. Το παραπάνω χρονικό διάστημα εξέτασης των προσφυγών ορίζεται σαφώς στην πρόσκληση. Τα μέλη της Επιτροπής Ενδικοφανών Προσφυγών δεν πρέπει να έχουν συμμετάσχει στην αξιολόγηση της ίδιας πράξης, για την οποία έχει υποβληθεί προσφυγή.
Τα αποτελέσματα της εξέτασης των προσφυγών, αποτυπώνονται στο ΠΣΚΕ.

15. Επιπλέον, η ΟΤΔ ενημερώνει και ατομικά όλους τους αιτούντες προσφυγών για το αποτέλεσμα της αξιολόγησης αυτών, με απόδειξη παραλαβής.
16. Η ΕΔΠ δύναται με την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένης και της εξέτασης των ενδικοφανών προσφυγών, με απόφαση της να εγκρίνει αιτήσεις στήριξης, μιας ή περισσότερων υποδράσεων, κατά φθίνουσα σειρά βαθμολογίας (και μεγαλύτερη της ελάχιστης τεθείσας από την ΟΤΔ βαθμολογίας), πέραν του προϋπολογισμού της συγκεκριμένης υποδράσης, εφόσον υπάρχουν διαθέσιμες πιστώσεις:
- είτε κατόπιν απόφασής της, για υπερδέσμευση της τρέχουσας πρόσκλησης, μέχρι το 110% του προϋπολογισμού της εκάστοτε πρόσκλησης,
 - είτε κατόπιν απόφασής της, από μεταφορά ποσών μεταξύ υποδράσεων της ίδιας θεματικής κατεύθυνσης του ΤΠ, χωρίς αύξηση του προϋπολογισμού της πρόσκλησης,
 - είτε από μεταφορά ποσών μεταξύ υποδράσεων διαφορετικών θεματικών κατευθύνσεων του ΤΠ, χωρίς αύξηση του προϋπολογισμού της πρόσκλησης,
 - είτε από υπερδέσμευση της τρέχουσας πρόσκλησης, πέραν του 110% του προϋπολογισμού της εκάστοτε πρόσκλησης.

Στην περίπτωση (γ.) θα πρέπει να έχει προηγηθεί αίτημα από την ΟΤΔ προς την ΕΥΕ ΠΑΑ, για την έγκριση της μεταφοράς των ποσών μεταξύ υποδράσεων.

Στην περίπτωση (δ.) θα πρέπει η ΟΤΔ να αιτηθεί υπερδέσμευση πόρων από την ΕΥΕ ΠΑΑ. Η ΕΥΕ ΠΑΑ αποφασίζει σε συνεργασία με την ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ για την έγκριση ή όχι του σχετικού αιτήματος.

Η ΕΔΠ, για λόγους επιτάχυνσης της πορείας του Προγράμματος, μπορεί με τεκμηριωμένη απόφαση της, και πριν τη διαδικασία των ενδικοφανών προσφυγών, να εγκρίνει αιτήσεις στήριξης, μέχρι του 90% της διαθέσιμης δημόσιας δαπάνης, δηλαδή το ποσό της προκήρυξης συν το ποσό της υπερδέσμευσης μετά από σχετική απόφαση της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ και ΕΥΕ ΠΑΑ και τυχόν άλλα διατιθέμενα ποσά, σύμφωνα με τις ως άνω περιγραφόμενες διαδικασίες (α-δ).

Η απόφαση αυτή της ΕΔΠ, αποστέλλεται στην ΕΥΕ ΠΑΑ. Η ΟΤΔ εκδίδει απόφαση ένταξης πράξεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 12.

17. Με βάση το αποτέλεσμα της εξέτασης των προσφυγών και την τυχόν μεταβολή των πόρων της πρόσκλησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 17 του παρόντος άρθρου, συντάσσεται ο Πίνακας Κατάταξης της αρχικής αξιολόγησης συμπεριλαμβανομένων και των προτάσεων που εξετάστηκαν στο πλαίσιο των προσφυγών και εγκρίνεται με απόφαση της ΕΔΠ, η οποία δεν μπορεί να αποκλίνει από αυτή της Επιτροπής Ενδικοφανών Προσφυγών, με τις τελικά επιλεγμένες αιτήσεις στήριξης.

Σε περιπτώσεις ισοβαθμούντων δυνητικών δικαιούχων, εντάσσονται όλοι εφόσον επαρκεί ο προϋπολογισμός της υποδράσης. Σε αντίθετη περίπτωση δεν εντάσσεται κανείς από τους ισοβαθμούντες.

Ο Πίνακας Κατάταξης συντάσσεται από την ΟΤΔ και αποστέλλεται στην ΕΥΕ ΠΑΑ.

Μετά την ολοκλήρωση της παραπάνω διαδικασίας δημοσιοποιείται, με κάθε πρόσφορο μέσο ο Πίνακας Κατάταξης.

18. Όλες οι αιτήσεις στήριξης και τα αποτελέσματα των διοικητικών ελέγχων αυτών μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ με κατάλληλη υπηρεσία διαδικτύου που παρέχεται από το ΠΣΚΕ.
19. Στις περιπτώσεις όπου δυνητικός δικαιούχος είναι η ίδια η ΟΤΔ (εταιρικό σχήμα), είτε φορέας μέλος της ΕΔΠ, είτε φορέας μέλος του Δ.Σ., είτε φορέας μέτοχος του εταιρικού σχήματος που έχει συστήσει

την ΟΤΔ, η παραπάνω ανάλογη διαδικασία διενεργείται από την ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας και οι σχετικές αποφάσεις εκδίδονται από τον οικείο Περιφερειάρχη ή άλλο εξουσιοδοτημένο όργανο. Η ΟΤΔ οφείλει να ενημερώσει εγγράφως την ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας, αποστέλλοντας τους σχετικούς φακέλους των αιτήσεων στήριξης και αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία του διοικητικού ελέγχου, να προσαρμόσει κατάλληλα τα Πληροφοριακά Συστήματα, σύμφωνα με τα αποτελέσματα αυτού.

Για τα στελέχη της ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας ή της ΕΥΕ ΠΑΑ που διενεργούν τον διοικητικό έλεγχο επί των αιτήσεων στήριξης ή συμμετέχουν στην Επιτροπή Ενδικοφανών Προσφυγών, ισχύουν οι αντίστοιχοι περιορισμοί που διέπουν αυτά της ΟΤΔ.

Ο Πίνακας Αποτελεσμάτων (Προσωρινός) και ο Πίνακας Κατάταξης που συντάσσονται από την ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας ή της ΕΥΕ ΠΑΑ, αποστέλλονται στην αρμόδια ΟΤΔ, η οποία εκδίδει ενοποιημένο Πίνακα Αποτελεσμάτων (Προσωρινός) και Πίνακα Κατάταξης αντίστοιχα και προβαίνει στις διαδικασίες δημοσιοποίησής τους, όπως περιγράφεται ανωτέρω.

Άρθρο 8 **Ένταξη πράξεων**

Η Ένταξη των πράξεων διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 12 της Υ.Α. 1337/4-5-2022 (Β' 2310):

1. Για τις αιτήσεις που επιλέχθηκαν προς στήριξη από την ΟΤΔ και μετά από την ολοκλήρωση της διαδικασίας προσφυγών, η ΟΤΔ, εκδίδει απόφαση ένταξης πράξεων, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 66 του ν. 4314/2014 (Α' 265), με την οποία κάθε αίτηση χαρακτηρίζεται ως πράξη του ΠΑΑ 2014-2020, κατά την έννοια του άρθρου 2.(9) του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013.
Αναφορικά με παρεμβάσεις ιδιωτικού χαρακτήρα, η ΟΤΔ, δύναται να εκδώσει αποφάσεις ένταξης πράξεων, πριν την ολοκλήρωση της διαδικασίας ενδικοφανών προσφυγών, μετά από τεκμηριωμένη απόφαση της ΟΤΔ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 42 της υπ' αριθμ. Υ.Α. 1337/4-5-2022 (Β' 2310). Η έκδοση του σχεδίου απόφασης ένταξης δύναται να πραγματοποιηθεί μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΟΠΣΑΑ) με ευθύνη της ΟΤΔ και με βάση τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις σχετικές αιτήσεις και τα αποτελέσματα του διοικητικού ελέγχου αυτών.
2. Κάθε απόφαση ένταξης, περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον: τον τίτλο και τον κωδικό ΟΠΣΑΑ της πράξης/των πράξεων, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και την περίοδο επιλεξιμότητας της πράξης/των πράξεων, τους όρους χρηματοδότησης, το χρηματοδοτικό σχήμα, γενικές διατάξεις και τις υποχρεώσεις των δικαιούχων.
3. Μεταξύ του δικαιούχου και της ΟΤΔ υπογράφεται σύμβαση η οποία περιλαμβάνει αναλυτικά όλους τους όρους που διέπουν την υλοποίηση της ενταγμένης πράξης.
4. Αναφορικά με το αναλυτικό φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της κάθε πράξης η απόφαση παραπέμπει στην αίτηση στήριξης, όπως αυτή έχει υποβληθεί από το δικαιούχο στο αντίστοιχο πληροφοριακό σύστημα και διαμορφωθεί κατά το διοικητικό έλεγχό της.
5. Ο τελικός διατάκτης της απόφασης είναι ο αρμοδίως εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος της ΟΤΔ, σύμφωνα με την ισχύουσα εκχώρηση της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ. Η απόφαση ένταξης δύναται να περιλαμβάνει μία ή περισσότερες πράξεις ανά πρόσκληση. Η απόφαση αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ 2014-2020. Η ΟΤΔ αποστέλλει την απόφαση ταχυδρομικά, ή με ηλεκτρονικό

ταχυδρομείο, με απόδειξη παραλαβής, σε κάθε δικαιούχο, στις διευθύνσεις που έχουν δηλωθεί κατά την αίτηση στήριξης και κοινοποιείται στην ΕΥΕ ΠΑΑ.

6. Μετά την έκδοση της απόφασης, τα στοιχεία της (αριθμό και ημερομηνία πρωτοκόλλου, ΑΔΑ) καταχωρούνται στο ΟΠΣΑΑ από την ΟΤΔ και συσχετίζει την απόφαση ένταξης με την πράξη ή τις πράξεις που περιλαμβάνονται σε αυτή, ενώ για κάθε πράξη που εντάσσεται, παράγεται αυτόματα από το ΟΠΣΑΑ σχετικό ΤΔΠ/νομική δέσμευση.
7. Οι αποφάσεις ένταξης, που έχουν εκδοθεί από το αρμόδιο όργανο κατά το προγενέστερο καθεστώς, δηλαδή από την ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας, διατηρούνται σε ισχύ και η ΟΤΔ ή η ΕΥΕ ΠΑΑ υπεισέρχονται με την παρούσα απόφαση σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, που απορρέουν από την απόφαση ένταξης. Στο πλαίσιο αυτό, η ΟΤΔ ή η ΕΥΕ ΠΑΑ δύνανται να εκδίδουν αποφάσεις τροποποίησης των σχετικών αποφάσεων ένταξης ή να ανακαλούν τις σχετικές αποφάσεις, για τους λόγους που απαριθμούνται στα άρθρα 13 και 14 της Υ.Α. 1337/4-5-2022 (Β' 2310).
8. Στις περιπτώσεις όπου δικαιούχος είναι η ίδια η ΟΤΔ (εταιρικό σχήμα), είτε φορέας μέλος της ΕΔΠ, είτε φορέας μέλος του Δ.Σ., είτε φορέας μέτοχος του εταιρικού σχήματος που έχει συστήσει την ΟΤΔ, η παραπάνω ανάλογη διαδικασία διενεργείται από την ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας και η σχετική απόφαση εκδίδεται από τον οικείο Περιφερειάρχη ή άλλο εξουσιοδοτημένο όργανο.
Αντίστοιχα, στις περιπτώσεις όπου δικαιούχος είναι η ίδια η Περιφέρεια και ταυτόχρονα είναι μέλος της ΕΔΠ, είτε του Δ.Σ., είτε μέτοχος του εταιρικού σχήματος που έχει συστήσει την ΟΤΔ, η παραπάνω ανάλογη διαδικασία διενεργείται από την ΕΥΕ ΠΑΑ και η σχετική απόφαση εκδίδεται από τον Γενικό Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών ή άλλο εξουσιοδοτημένο όργανο.
Η απόφαση ένταξης που εκδίδεται από την ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας ή την ΕΥΕ ΠΑΑ, κοινοποιείται στην αρμόδια ΟΤΔ.

Άρθρο 9

Ανάκληση Ένταξης Πράξης

Η Ανάκληση Ένταξης των πράξεων διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 13 της Υ.Α. 1337/4-5-2022 (Β' 2310):

1. Είναι δυνατό να αρθεί η απόφαση ένταξης μιας πράξης από το ΠΑΑ 2014-2020, λόγω τεκμηριωμένων αδυναμιών εκτέλεσής της ή μη τήρησης των όρων της σχετικής απόφασης Ένταξης Πράξης. Διασφαλίζεται επίσης το δικαίωμα των δικαιούχων να αποσύρουν, ανά πάσα, στιγμή την αίτηση στήριξης που έχουν υποβάλει, χωρίς να παραβιάζεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης των δικαιούχων.
2. Η διαπίστωση της ανάγκης ανάκλησης της ένταξης πράξης μπορεί να προκύψει:
 - α. Με την υποβολή αιτήματος από τον δικαιούχο στην ΟΤΔ, σε εφαρμογή του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 809/2014, στο οποίο αναλύονται οι λόγοι αδυναμίας εκτέλεσης της πράξης.
 - β. Μετά από διαπιστωμένη απάτη, βάση απόφασης ή πορίσματος αρμόδιας δικαστικής ή άλλης αρχής.
 - γ. Κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της πορείας υλοποίησης της πράξης, στην περίπτωση που διαπιστώνονται σοβαρές αποκλίσεις ή εμπλοκές σε σχέση με την προγραμματισθείσα πρόοδο ή τους όρους ένταξής της. Ενδεικτικά και κατά περίπτωση δράσης/υποδράσης, η διαδικασία δύναται να ενεργοποιείται εφόσον επιβάλλεται κατόπιν ελέγχων εθνικών ή ευρωπαϊκών ελεγκτικών οργάνων ή όταν διαπιστώνεται:

- i. η παρέλευση του χρόνου υλοποίησης της πράξης, χωρίς έγκριση σχετικής παράτασης·
 - ii. μη αποδεκτή απόκλιση του φυσικού αντικειμένου·
 - iii. αδυναμία στην καθολική πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου και της επιλεξιμότητάς του με βάση τα πρωτότυπα παραστατικά και λοιπά δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης·
 - iv. ότι στις παρεμβάσεις ιδιωτικού χαρακτήρα έχουν υποβάλει αίτηση πληρωμής δικαιούχοι που εμπίπτουν στις περιπτώσεις γ. και ε. της παρ. 4 του άρθρου 44,
 - v. άλλη παράβαση του εθνικού ή κοινοτικού θεσμικού πλαισίου η οποία διενεργείται από τον δικαιούχο δόλια και δεν επιδέχεται θεραπεία.
3. Εφόσον, η διαπίστωση της ανάγκης ανάκλησης γίνεται από την ΟΤΔ, η τελευταία με απόφαση της ΕΔΠ ανακαλεί την ένταξη της εν λόγω πράξης από το ΠΑΑ 2014-2020.
4. Στις περιπτώσεις που απαιτείται, η ΟΤΔ, θέτει την πράξη σε καθεστώς επιτήρησης με αποστολή προειδοποιητικής επιστολής στο δικαιούχο της πράξης, με απόδειξη παραλαβής, στην οποία προσδιορίζονται οι αποκλίσεις και καθορίζονται διορθωτικά μέτρα και περίοδος συμμόρφωσης του δικαιούχου.
5. Μετά την παρέλευση του χρονικού διαστήματος συμμόρφωσης του δικαιούχου χωρίς αυτός να έχει προβεί στα υποδειχθέντα διορθωτικά μέτρα ή σε κάθε άλλη από τις περιπτώσεις της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, η ΟΤΔ προβαίνει σε έκδοση σχετικής απόφασης με την οποία ανακαλείται η ένταξη της εν λόγω πράξης ή με την οποία τροποποιείται η απόφαση ένταξης στην οποία περιλαμβανόταν. Το σχέδιο της απόφασης δύναται να παράγεται από το ΟΠΣΑΑ.
6. Ο τελικός διατάκτης της απόφασης είναι ο αρμοδίως εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος της ΟΤΔ, σύμφωνα με την ισχύουσα εκχώρηση της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ.
Η απόφαση αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ 2014-2020. Η ΟΤΔ αποστέλλει την απόφαση ταχυδρομικά, ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, με απόδειξη παραλαβής, σε κάθε δικαιούχο, στις διευθύνσεις που έχουν δηλωθεί κατά την αίτηση στήριξης και κοινοποιείται στην ΕΥΕ ΠΑΑ.
7. Στην περίπτωση που για την συγκεκριμένη πράξη, η οποία ανακαλείται, έχει καταβληθεί μέρος ή το σύνολο της ενίσχυσης, τότε γίνεται ανάκτηση του ποσού σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, εκτός περιπτώσεων ανωτέρας βίας, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 640/2014.
8. Η ΟΤΔ καταχωρίζει στο ΟΠΣΑΑ τα στοιχεία της απόφασης ανάκλησης. Επιπλέον, καταχωρίζονται όλα τα δεδομένα που σχετίζονται με την ανάκτηση τυχόν καταβληθείσας ενίσχυσης.
9. Στις περιπτώσεις όπου δικαιούχος είναι η ίδια η ΟΤΔ (εταιρικό σχήμα), είτε φορέας μέλος της ΕΔΠ, είτε φορέας μέλος του Δ.Σ., είτε φορέας μέτοχος του εταιρικού σχήματος που έχει συστήσει την ΟΤΔ, η παραπάνω ανάλογη διαδικασία διενεργείται από την ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας και η σχετική απόφαση εκδίδεται από τον οικείο Περιφερειάρχη ή άλλο εξουσιοδοτημένο όργανο.
Αντίστοιχα, στις περιπτώσεις όπου δικαιούχος είναι η ίδια η Περιφέρεια και ταυτόχρονα είναι μέλος της ΕΔΠ, είτε του Δ.Σ., είτε μέτοχος του εταιρικού σχήματος που έχει συστήσει την ΟΤΔ, η παραπάνω ανάλογη διαδικασία διενεργείται από την ΕΥΕ ΠΑΑ και η σχετική απόφαση εκδίδεται από τον Γενικό Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών ή άλλο εξουσιοδοτημένο όργανο.
Η απόφαση ανάκλησης που εκδίδεται από την ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας ή την ΕΥΕ ΠΑΑ, κοινοποιείται στην αρμόδια ΟΤΔ.

Άρθρο 10

Τροποποίηση ΤΔ Πράξεων

Η Τροποποίηση Τεχνικών Δελτίων των πράξεων διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 43 της Υ.Α. 1337/4-5-2022 (Β΄2310):

1. Η διαπίστωση της ανάγκης τροποποίησης της πράξης μπορεί να προκύψει:
 - α. Με την υποβολή αιτήματος τροποποίησης στοιχείων της πράξης από το δικαιούχο προς την ΟΤΔ. Στο αίτημα θα πρέπει να αναφέρονται τα σημεία τροποποίησης και να τεκμηριώνονται επαρκώς οι λόγοι τροποποίησης στοιχείων της πράξης. Στο αίτημα επισυνάπτονται όλα τα έγγραφα και δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν το αίτημα. Αντίστοιχο αίτημα υποβάλλεται και για τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 640/2014.
 - β. Κατά τη διαδικασία παρακολούθησης, της πορείας υλοποίησης της πράξης, στην περίπτωση που διαπιστώνονται αλλαγές στα στοιχεία της πράξης όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης ή αποκλίσεις κατά την υλοποίηση της πράξης (λόγω διαχειριστικών προβλημάτων, εμπλοκών στην εκτέλεση της πράξης κ.α.).
2. Οι τροποποιήσεις των πράξεων μπορούν να αφορούν:
 - α. τροποποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της Πράξης,
 - β. παράταση του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης της Πράξης,
 - γ. αλλαγή στοιχείων του δικαιούχου (της νομικής μορφής, της επωνυμίας της επιχείρησης, της μετοχικής σύνθεσης κλπ.),
 - δ. μεταφορές ποσών μεταξύ «Κατηγοριών δαπανών»,
 - ε. διόρθωση προφανών σφαλμάτων (άρθρο 4 Κανονισμός (ΕΕ) 809/2013).
3. Το αίτημα τροποποίησης της πράξης μαζί με τα σχετικά δικαιολογητικά, υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣΚΕ. Μετά την ηλεκτρονική υποβολή, ο δικαιούχος οφείλει να αποστείλει στην ΟΤΔ, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, το αίτημα και τυχόν δικαιολογητικά που δεν επισυνάπτονται στο ΠΣΚΕ. Εξαιρέση αποτελούν περιπτώσεις τροποποίησης που δεν μπορούν να υποβληθούν στο ΠΣΚΕ χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της ΕΔΠ (π.χ. τροποποίηση της νομικής μορφής του δικαιούχου, η οποία οδηγεί σε αλλαγή ΑΦΜ). Στην περίπτωση αυτή ο δικαιούχος ζητά εγγράφως την σύμφωνη γνώμη της ΕΔΠ πριν την υποβολή του αιτήματος στο ΠΣΚΕ.
4. Με την ολοκλήρωση της υποβολής αιτήματος τροποποίησης της πράξης από το δικαιούχο και τη διαπίστωση της ανάγκης αλλαγής στοιχείων της πράξης, η αρμόδια ΟΤΔ εξετάζει τις διαφοροποιήσεις ιδίως ως προς την σύνδεσή τους με τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής. Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να τηρούνται οι όροι και προϋποθέσεις ένταξης της πράξης και να μην αλλοιώνεται το αποτέλεσμα της αξιολόγησής της σε βαθμό που να καθιστά την πράξη μη επιλέξιμη προς ένταξη. Επιπλέον, οι σχετικές μεταβολές δεν πρέπει να συνιστούν σημαντική τροποποίηση της πράξης κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 71, παρ. 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013:
 - α. παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής του ΤΠ,
 - β. αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα,
 - γ. ουσιαστική μεταβολή της πράξης, που επηρεάζει τη φύση της, τους στόχους της ή την εφαρμογή των όρων ένταξης που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους της πράξης.

Ο δικαιούχος έχει ως υποχρέωση, στο αίτημα τροποποίησης, να κάνει αναλυτική περιγραφή στα ποσά, και στους λόγους τροποποίησης.

5. Η αρμόδια ΟΤΔ, αφού εξετάσει το αίτημα, εγκρίνει ή απορρίπτει την τροποποίηση, με απόφαση της ΕΔΠ.

Στο πλαίσιο αυτό διευκρινίζονται τα εξής:

α) Στην περίπτωση που το αίτημα του δικαιούχου δε συνοδεύεται από το σύνολο των απαιτούμενων για την εξέταση εγγράφων, η ΟΤΔ ενημερώνει άμεσα το δικαιούχο ηλεκτρονικά, για την υποχρέωση υποβολής των συμπληρωματικών στοιχείων και του καθορίζει την προθεσμία υποβολής αυτών. Τα εν λόγω στοιχεία υποβάλλονται από το δικαιούχο με ηλεκτρονική υποβολή προς την ΟΤΔ.

Άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας υποβολής των συμπληρωματικών στοιχείων ή ελλιπής συμπλήρωση τους ή εκπρόθεσμη υποβολή τους επιφέρει την έκδοση αρνητικής γνώμης από την ΟΤΔ.

Ο δικαιούχος μετά την έκδοση αρνητικής γνώμης από την ΟΤΔ, έχει τη δυνατότητα υποβολής νέου αιτήματος.

β) Κατά τη διενέργεια του ελέγχου, εάν η ΟΤΔ, διαπιστώσει ότι το αίτημα τροποποίησης του ΤΔΠ, χρειάζεται βελτιωτικές ή υποχρεωτικές αλλαγές, η ΟΤΔ ειδοποιεί άμεσα το δικαιούχο για τα ζητήματα που έχουν ανακύψει και αξιολογεί αρνητικά το σχετικό αίτημα στο ΠΣΚΕ.

Ο δικαιούχος οφείλει να υιοθετήσει τις υποχρεωτικές αλλαγές και να υποβάλλει εκ νέου το αίτημα κατόπιν σχετικής ηλεκτρονικής ειδοποίησης από την ΟΤΔ, στην οποία καθορίζεται η προθεσμία υποβολής αυτών.

Ελλιπής υιοθέτηση των υποχρεωτικών αλλαγών ή άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας επανυποβολής του αιτήματος ή εκπρόθεσμη υποβολή του επιφέρει υποχρεωτικά την έκδοση από την ΟΤΔ αρνητικής γνώμης. Μετά την έκδοση αρνητικής γνώμης από την ΟΤΔ, ο δικαιούχος έχει τη δυνατότητα υποβολής νέου αιτήματος.

6. Η ΟΤΔ, εξετάζει εάν με την τροποποίηση του ΤΔΠ απαιτείται τροποποίηση της σχετικής απόφασης ένταξης σύμφωνα με την ως άνω περιγραφόμενη διαδικασία.

Η απόφαση αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ».

Η ΟΤΔ εγκρίνει την τροποποίηση στο ΠΣΚΕ και ενημερώνει το ΟΠΣΑΑ. Στην συνέχεια την αποστέλλει με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο σε κάθε δικαιούχο, στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις που έχουν δηλωθεί κατά την αίτηση στήριξης.

7. Τροποποιήσεις ή σσνος σημασίας που δεν επηρεάζουν τα στοιχεία της πράξης (εντός διακριτών τμημάτων) π.χ. αντικατάσταση υλικού κατασκευής, επουσιώδεις αλλαγές εξοπλισμού, τροποποίηση κωδικών ή εργασιών, κλπ και μεταφορές ποσών εντός «Κατηγοριών Δαπανών», που τεκμηριώνεται ότι εξυπηρετούν καλύτερα τις ανάγκες της επένδυσης, οι οποίες σε κάθε περίπτωση δεν αλλοιώνουν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης σε βαθμό που καθίσταται η επένδυση μη επιλέξιμη προς ένταξη, κατατίθενται πριν την υποβολή του αιτήματος πληρωμής από τον δικαιούχο και δύναται να γίνονται για λόγους απλοποίησης με ευθύνη της ΟΤΔ και χωρίς προηγούμενη έγκριση της ΕΔΠ, η οποία θα ενημερωθεί αναλυτικά για όλα τα σχετικά αιτήματα σε επόμενη συνεδρίαση της.

8. Η τροποποίηση του ΤΔΠ προηγείται του αιτήματος πληρωμής, εφόσον το αίτημα πληρωμής σχετίζεται με την τροποποίηση.

- Το πλήθος των τροποποιήσεων των πράξεων, που αιτείται ο δικαιούχος, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα έξι (6), κατά την διάρκεια του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος υλοποίησης.
9. Η ΟΤΔ οφείλει να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες στο ΟΠΣΑΑ, ώστε να επισημαίνονται οι φορείς μέλη της ΕΔΠ, Δ.Σ., είτε φορείς μέτοχοι του εταιρικού σχήματος που έχει συστήσει την ΟΤΔ και είναι δικαιούχοι, και να ενημερώνει εγγράφως την ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας.
- Σε περιπτώσεις αλλαγής των φορέων μελών της ΕΔΠ, Δ.Σ., είτε φορέων μετόχων του εταιρικού σχήματος που έχει συστήσει την ΟΤΔ και είναι δικαιούχοι, η ΟΤΔ οφείλει να ενημερώσει αρμοδίως για τις εν λόγω αλλαγές και ο αρμόδιος φορέας προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες στο ΟΠΣΑΑ.
10. Στις περιπτώσεις όπου δικαιούχος είναι η ίδια η ΟΤΔ (εταιρικό σχήμα), είτε φορέας μέλος της ΕΔΠ, είτε φορέας μέλος του Δ.Σ., είτε φορέας μέτοχος του εταιρικού σχήματος που έχει συστήσει την ΟΤΔ, η ΟΤΔ προβαίνει σε έλεγχο πληρότητας και ορθότητας του αιτήματος και ακολούθως το διαβιβάζει, με τυχόν παρατηρήσεις της, και τα συνημμένα σε αυτό δικαιολογητικά στην ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας, η οποία ακολουθεί την παραπάνω ανάλογη διαδικασία και η σχετική απόφαση εκδίδεται από τον οικείο Περιφερειάρχη ή άλλο εξουσιοδοτημένο όργανο.
- Η ΟΤΔ οφείλει να ενημερώνει εγγράφως την ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας, αποστέλλοντας τους σχετικούς φακέλους των αιτήσεων τροποποίησης και αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία ελέγχου του αιτήματος, να προσαρμόσει κατάλληλα τα Πληροφοριακά Συστήματα, σύμφωνα με τα αποτελέσματα αυτού.
- Η απόφαση που εκδίδεται από την ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας, κοινοποιείται στην αρμόδια ΟΤΔ.

Άρθρο 11

Τροποποίηση Απόφασης Ένταξης

Η Τροποποίηση Απόφασης Ένταξης διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14 της Υ.Α. 1337/4-5-2022 (Β' 2310):

1. Η διαπίστωση της ανάγκης τροποποίησης της απόφασης ένταξης μπορεί να προκύψει από:
 - α. αλλαγή στοιχείων του δικαιούχου,
 - β. οριζόντιες παρατάσεις της προθεσμίας ολοκλήρωσης των πράξεων,
 - γ. μεταβολές στο οικονομικό αντικείμενο και ειδικότερα, μείωση του συνολικού προϋπολογισμού της πράξης ή των πράξεων που περιλαμβάνονται σε μια απόφαση ένταξης σε ποσοστό άνω του 20%,
 - δ. ολοκλήρωση της πράξης, εάν ο τελικός προϋπολογισμός, διαφοροποιείται από τον αρχικά ενταγμένο.
2. Ο τελικός διατάκτης της εν λόγω απόφασης είναι ο αρμοδίως εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος της ΟΤΔ, σύμφωνα με την ισχύουσα εκχώρηση της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ. Η απόφαση αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και αποστέλλεται με ευθύνη της ΟΤΔ ταχυδρομικά ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, με απόδειξη παραλαβής, σε κάθε δικαιούχο στις διευθύνσεις που έχουν δηλωθεί κατά την αίτηση στήριξης και κοινοποιείται στην ΕΥΕ ΠΑΑ .
3. Μετά την έκδοση της απόφασης, τα στοιχεία της (αριθμός και ημερομηνία πρωτοκόλλου, ΑΔΑ) καταχωρούνται στο ΟΠΣΑΑ από την ΟΤΔ και συσχετίζει την απόφαση με την πράξη ή τις πράξεις που περιλαμβάνονται σε αυτή. Πριν την τροποποίηση της απόφασης ένταξης στο ΟΠΣΑΑ, θα πρέπει να έχει προηγηθεί η τροποποίηση του ΤΔΠ/νομικής δέσμευσης της συγκεκριμένης πράξης.

4. Στις περιπτώσεις όπου δικαιούχος είναι η ίδια η ΟΤΔ (εταιρικό σχήμα), είτε φορέας μέλος της ΕΔΠ, είτε φορέας μέλος του Δ.Σ., είτε φορέας μέτοχος του εταιρικού σχήματος που έχει συστήσει την ΟΤΔ, η παραπάνω ανάλογη διαδικασία διενεργείται από την ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας και η σχετική απόφαση εκδίδεται από τον οικείο Περιφερειάρχη ή άλλο εξουσιοδοτημένο όργανο.

Αντίστοιχα, στις περιπτώσεις όπου δικαιούχος είναι η ίδια η Περιφέρεια και ταυτόχρονα είναι μέλος της ΕΔΠ, είτε του Δ.Σ., είτε μέτοχος του εταιρικού σχήματος που έχει συστήσει την ΟΤΔ, η παραπάνω ανάλογη διαδικασία διενεργείται από την ΕΥΕ ΠΑΑ και η σχετική απόφαση εκδίδεται από τον Γενικό Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών ή άλλο εξουσιοδοτημένο όργανο.

Η τροποποίηση της απόφασης ένταξης που εκδίδεται από την ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας ή την ΕΥΕ ΠΑΑ, κοινοποιείται στην αρμόδια ΟΤΔ.

Μ Ε Ρ Ο Σ Γ '

Άρθρο 12

Προκαταβολή στο Δικαιούχο

Η Προκαταβολή στο Δικαιούχο καταβάλλεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 16 της Υ.Α. 1337/4-5-2022 (Β' 2310):

1. Οι δικαιούχοι, μετά την ένταξη της πράξης τους, δύνανται να αιτηθούν στην ΟΤΔ, μέσω του αντίστοιχου πληροφοριακού συστήματος, τη χορήγηση προκαταβολής σύμφωνα με τη διαδικασία 1.6.1 του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του ΠΑΑ 2014-2020 (ΣΔΕ) και τη σχετική εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ, έτσι όπως κάθε φορά ισχύουν.

Το συνολικό ύψος της προκαταβολής ή των προκαταβολών μπορεί να ανέλθει μέχρι 50% της δημόσιας δαπάνης που συνδέεται με την πράξη.

2. Η καταβολή της προκαταβολής ή των προκαταβολών υπόκειται στη σύσταση τραπεζικής εγγύησης ή ισοδύναμης εγγύησης που αντιστοιχεί στο 100 % του ποσού της προκαταβολής. Η εγγύηση συστήνεται προς τον ΟΠΕΚΕΠΕ και είναι αορίστου χρόνου. Στα αιτήματα πληρωμής, που έπονται της προκαταβολής, θα πρέπει να γίνει ολική απόσβεση της προκαταβολής και να επιστραφούν άμεσα στον ΕΛΕΓΕΠ οι παραγόμενοι τόκοι, προκειμένου να πραγματοποιηθεί η αποδέσμευση της εγγυητικής.

Επιπρόσθετα, τα αιτήματα πληρωμής, που έπονται της προκαταβολής πρέπει να δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας, εντός τριών ετών από την ημερομηνία καταβολής της προκαταβολής και όχι μεταγενέστερα της 30ης Ιουνίου 2023.

3. Το εν λόγω αίτημα υποβάλλεται από τον δικαιούχο στην ΟΤΔ μέσω του αντίστοιχου πληροφοριακού συστήματος, μαζί με όλα τα συνημμένα δικαιολογητικά που απαιτούνται. Η ΟΤΔ αποστέλλει τους φακέλους πληρωμής για τα σχετικά έργα στον ΟΠΕΚΕΠΕ, σύμφωνα με όσα περιγράφονται στη διαδικασία 1.6.4. του ΣΔΕ και τη σχετική εγκύκλιο πληρωμής του ΟΠΕΚΕΠΕ, έτσι όπως κάθε φορά ισχύουν, προκειμένου να καταβληθεί η στήριξη στους δικαιούχους. Για να θεωρηθεί πλήρης η υποβολή του αιτήματος, ο δικαιούχος οφείλει, να αποστείλει στην αρμόδια ΟΤΔ, την υπογεγραμμένη αίτηση, μαζί με όλα τα συνημμένα δικαιολογητικά που απαιτούνται.

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος είναι η ίδια η ΟΤΔ (εταιρικό σχήμα), είτε φορέας μέλος της ΕΔΠ, είτε φορέας μέλος του ΔΣ, είτε φορέας μέτοχος του εταιρικού σχήματος που έχει συστήσει την ΟΤΔ το

αίτημα, αποστέλλεται στην ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας προς έλεγχο αναγνώριση και εκκαθάριση. Στη συνέχεια η ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας αποστέλλει τον εν λόγω φάκελο στον ΟΠΕΚΕΠΕ προς πληρωμή.

Αντίστοιχα, σε περίπτωση που δικαιούχος είναι η ίδια η Περιφέρεια και ταυτόχρονα είναι μέλος της ΕΔΠ, είτε του Δ.Σ., είτε μέτοχος του εταιρικού σχήματος που έχει συστήσει την ΟΤΔ, το αίτημα, αποστέλλεται στην ΕΥΕ ΠΑΑ προς έλεγχο αναγνώριση και εκκαθάριση. Στη συνέχεια η ΕΥΕ ΠΑΑ αποστέλλει τον εν λόγω φάκελο στον ΟΠΕΚΕΠΕ προς πληρωμή.

Με την αίτηση ή τις αιτήσεις πληρωμής που έπονται της αίτησης ή των αιτήσεων προκαταβολής, θα πραγματοποιείται η εκκαθάριση της ανωτέρω προκαταβολής.

4. Σύμφωνα με την παρ. 1, του άρθρου 45, του ν. 4456/2017 (Α' 24), για τα έργα που εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις, οι προκαταβολές που χορηγούνται βάσει του άρθρου 72 παρ. 1 περίπτωση δ' και του άρθρου 150 του ν. 4412/2016 (Α' 147), όπως κάθε φορά ισχύουν, για συγχρηματοδοτούμενες πράξεις στα μέτρα του ΠΑΑ 2014-2020 θα αντιμετωπίζονται και θα δηλώνονται στην Ε.Ε. σύμφωνα με τον Εκτελεστικό Κανονισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2016/1813 της 7ης Οκτωβρίου 2016, όπως τροποποιούμενος ισχύει, ως αίτημα πληρωμής.
5. Αναφορικά με τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, σε περίπτωση χορήγησης προκαταβολής και προκειμένου να μην υπάρξει υπέρβαση της έντασης της ενίσχυσης, οι καταβολές των ενισχύσεων και οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης (με βάση το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης). Ο υπολογισμός αυτός πραγματοποιείται πριν την τελική δόση – αποπληρωμή του έργου.

Άρθρο 13

Αίτηση πληρωμής Δικαιούχου

1. Οι πληρωμές των έργων γίνονται τμηματικά, με βάση τις πιστοποιήσεις των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί.
2. Η υποβολή των αιτήσεων πληρωμής πραγματοποιείται από τον δικαιούχο, μέσω του ΠΣΚΕ, μαζί με όλα τα συνημμένα δικαιολογητικά που απαιτούνται. Μετά από την ηλεκτρονική υποβολή ο δικαιούχος οφείλει να αποστείλει στην αρμόδια ΟΤΔ, υπογεγραμμένο αντίγραφο αυτής, καθώς και τυχόν δικαιολογητικά που δεν αναρτώνται στο αντίστοιχο πληροφοριακό σύστημα, τα οποία ορίζονται σε σχετική εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ, όπως κάθε φορά ισχύει.

Η ορθή καταχώρηση και υποβολή της αίτησης πληρωμής στο ΠΣΚΕ, η πληρότητα αυτής και η εμπρόθεσμη οριστικοποίησή της είναι της αποκλειστικής ευθύνης του αιτούντα. Εφόσον η αίτηση πληρωμής υποβληθεί οριστικώς, λαμβάνει μοναδικό κωδικό που δίνεται από το ΠΣΚΕ και ημερομηνία οριστικοποίησης από το αντίστοιχο πληροφοριακό σύστημα, από την οποία τεκμαίρεται το εμπρόθεσμο της ηλεκτρονικής υποβολής.

Ο δικαιούχος έχει δικαίωμα να υποβάλλει μέχρι έξι (6) αιτήματα πληρωμής. Στο εν λόγω πλήθος αιτημάτων πληρωμής δεν συμπεριλαμβάνεται η προκαταβολή. Σε κάθε περίπτωση ο δικαιούχος έχει την ευθύνη για την ολοκλήρωση του έργου εντός της τρέχουσας Προγραμματικής Περιόδου.

3. Όσον αφορά στις διαδικασίες και τα έντυπα πληρωμής, η ΟΤΔ κατά τον προσφορότερο τρόπο ενημερώνει τους δικαιούχους, όπως ενδεικτικά με την ανάρτηση των εντύπων στην ιστοσελίδα της.

Κατά τα λοιπά, ακολουθείται η διαδικασία Ι.6.1 του ΣΔΕ όπως ισχύει κάθε φορά.

Άρθρο 14

Διοικητικός έλεγχος επί των αιτήσεων πληρωμής του Δικαιούχου

Ο Διοικητικός έλεγχος επί των αιτήσεων πληρωμής του Δικαιούχου διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 18 της Υ.Α. 1337/4-5-2022 (Β' 2310):

1. Η ΕΔΠ με απόφασή της, ορίζει Επιτροπή Παρακολούθησης Πράξεων (ΕΠΠ) που αποτελείται από τουλάχιστον δύο στελέχη της ΟΤΔ, σχετικά με το αντικείμενο της πράξης.

Σημειώνεται ότι τα στελέχη, τα οποία συμμετείχαν ως εισηγητές στις διαδικασίες αξιολόγησης και στις επιτροπές ενδικοφανών προσφυγών, δεν μπορούν να συμμετέχουν στην ΕΠΠ των συγκεκριμένων αιτήσεων στήριξης.

Επιπλέον, εξασφαλίζεται ότι για τα στελέχη που συμμετέχουν στην ΕΠΠ με αντικείμενο τη συγκεκριμένη πράξη, δεν συντρέχουν λόγοι σύγκρουσης συμφερόντων, μέσω υποβολής υπεύθυνης δήλωσης.

2. Η ΕΠΠ διενεργεί διοικητικό έλεγχο ο οποίος καταχωρείται στο αντίστοιχο πληροφοριακό σύστημα και επιτόπια επίσκεψη σε όλα τα αιτήματα πληρωμής, για να πιστοποιήσει το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο, με εξαίρεση τις αιτήσεις όπου δικαιούχος είναι είτε η ίδια η ΟΤΔ (εταιρικό σχήμα), είτε φορέας μέλος της ΕΔΠ, είτε φορέας μέλος του Δ.Σ., είτε φορέας μέτοχος του εταιρικού σχήματος που έχει συστήσει την ΟΤΔ.

Για πράξεις που εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις και για πράξεις με επιλέξιμη δημόσια δαπάνη μέχρι 50.000€, δύναται να πραγματοποιηθεί μια επιτόπια επίσκεψη στο τελευταίο αίτημα πληρωμής της πράξης.

Σε περιπτώσεις άυλων πράξεων δεν απαιτείται επιτόπια επίσκεψη.

Ως άυλες πράξεις χαρακτηρίζονται οι πράξεις οι οποίες δεν αφορούν στη δημιουργία υποδομών ή σε αγορά μηχανολογικού ή λοιπού εξοπλισμού.

Ο δικαιούχος ή αρμοδίως εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπός του, κατά την επιτόπια επίσκεψη, υπογράφει στην έκθεση αυτοψίας για να βεβαιώσει την παρουσία του στον έλεγχο και να προσθέσει τυχόν παρατηρήσεις.

3. Ο έλεγχος περιλαμβάνει:
 - α. την επαλήθευση της ολοκληρωμένης ενέργειας σε σχέση με την ενέργεια για την οποία ζητήθηκε και χορηγήθηκε η στήριξη,
 - β. την επαλήθευση των δαπανών που προέκυψαν και των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν, λαμβάνοντας υπόψη τον εύλογο χαρακτήρα του κόστους τους, σύμφωνα με τα άρθρα 31 και 42 Υ.Α. 1337/4-5-2022 (Β' 2310).
 - γ. Το σφράγισμα των πρωτότυπων παραστατικών δαπανών του δικαιούχου που περιλαμβάνονται στο αίτημα πληρωμής με την ένδειξη: "ελέγχθηκε και συγχρηματοδοτήθηκε για το ποσό..... με Δημόσια Δαπάνη ποσού στο πλαίσιο του υπομέτρου 19.2 του ΠΑΑ 2014 -2020".
 - δ. Όσον αφορά παρεμβάσεις ιδιωτικού χαρακτήρα, την καταχώρηση στο ΠΣΚΕ των αποτελεσμάτων του ελέγχου, την παραγωγή της έκθεσης πιστοποίησης από το ΠΣΚΕ, τη σύνταξη του σχετικού πρακτικού στο οποίο αποτυπώνονται τα αποτελέσματα του διενεργηθέντος ελέγχου, την ανάρτησή του στο ΠΣΚΕ μετά τη θεώρησή του από τον διευθυντή/συντονιστή της ΟΤΔ, ή τον Πρόεδρο της ΕΔΠ ή του ΔΣ ή τον νόμιμο εκπρόσωπο ή τον διευθυντή/συντονιστή της αναπτυξιακής εταιρίας (εάν δεν μετέχει

στην ΕΠΠ) και την οριστικοποίηση του διοικητικού ελέγχου (έκθεση πιστοποίησης) του αιτήματος πληρωμής στο ΠΣΚΕ.

- ε. το κατά πόσο το αίτημα είναι σύμφωνο με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του έργου και την αντίστοιχη νομική δέσμευση/ΤΔΠ του έργου,
 - στ. την τήρηση του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης του έργου,
 - ζ. την ύπαρξη, κατά περίπτωση, των απαιτούμενων αδειών και βεβαιώσεων δημοσίων αρχών που διέπουν τη νομιμότητα υλοποίησης ή/και λειτουργίας της συγκεκριμένης πράξης,
 - η. την νόμιμη πραγματοποίηση των δαπανών για τις οποίες υποβάλλεται το αίτημα πληρωμής,
 - θ. το κατά πόσο η πράξη είναι λειτουργική και αποδίδει το προγραμματισμένο αποτέλεσμα σε σχέση με την πρόταση που υποβλήθηκε και εγκρίθηκε, στην περίπτωση του τελικού αιτήματος πληρωμής,
 - ι. την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του δικαιούχου κατά την διάρκεια υλοποίησης της πράξης, όπως ορίζονται στο άρθρο 20 της παρούσας.
4. Στη συνέχεια, μετά την ολοκλήρωση του διοικητικού ελέγχου του αιτήματος πληρωμής, η ΟΤΔ ΑΝΗ Α.Α.Ε. ΟΤΑ αποστέλλει τους φακέλους πληρωμής για τα σχετικά έργα στον ΟΠΕΚΕΠΕ, σύμφωνα με όσα περιγράφονται στη διαδικασία 1.6.4. του ΣΔΕ και τη σχετική εγκύκλιο πληρωμής του ΟΠΕΚΕΠΕ, έτσι όπως κάθε φορά ισχύουν, προκειμένου να καταβληθεί η στήριξη στους δικαιούχους.
- Αν ύστερα από την εξέταση ενός αιτήματος πληρωμής πράξης, από την ΟΤΔ, προκύπτει διαφορά μεταξύ του αιτούμενου και του επιλέξιμου ποσού, τότε λαμβάνονται υπόψη τα άρθρα 63 και 64 του Κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013 και το άρθρο 63 του Κανονισμού (ΕΕ) 809/2014 όπως εκάστοτε ισχύουν, καθώς και των παρ. 1 και 2 του άρθρου 23.
- Σημειώνεται, ότι σε έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, ο ΟΠΕΚΕΠΕ δύναται να καταβάλει το εγκεκριμένο ποσό του αιτήματος πληρωμής με πίστωση απ' ευθείας στον τραπεζικό λογαριασμό του ανάδοχου του έργου. Σε αυτές τις περιπτώσεις στην αίτηση πληρωμής του δικαιούχου θα πρέπει να αναγράφεται ότι η πληρωμή του ποσού θα γίνεται στον τραπεζικό λογαριασμό του αναδόχου.
5. Η ΟΤΔ εξασφαλίζει ότι η αναγνώριση – εκκαθάριση δαπανών του δικαιούχου, διενεργείται το συντομότερο δυνατόν μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης πληρωμής από τον δικαιούχο εκτός σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις όπως:
- α. το αίτημα πληρωμής δεν είναι πλήρες ή δεν έχουν παρασχεθεί τα κατάλληλα δικαιολογητικά έγγραφα,
 - β. έχει κινηθεί διαδικασία διερεύνησης, από τους αρμόδιους φορείς του άρθρου 2, όσον αφορά ενδεχόμενη παρατυπία που επηρεάζει την εν λόγω δαπάνη,
 - γ. έχει καθυστερήσει η απαιτούμενη αυτοψία από την ΟΤΔ, λόγω αντικειμενικών δυσκολιών (όπως δυσμενείς καιρικές συνθήκες).
- Ο ενδιαφερόμενος δικαιούχος ενημερώνεται εγγράφως ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο από την ΟΤΔ, για την καθυστέρηση και τους λόγους που οδήγησαν σε αυτή.
6. Κανένα ποσό δεν αφαιρείται ούτε παρακρατείται και δεν εισπράττεται καμία ειδική επιβάρυνση ή άλλο τέλος ισοδύναμου αποτελέσματος, που θα επέφερε μείωση των ποσών επιλέξιμης χρηματοδότησης για τους δικαιούχους, εκτός των κρατήσεων και των παρακρατήσεων στη ΔΟΥ, ΕΦΚΑ, κλπ, όπως προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία. Επισημαίνεται ότι κατά το διοικητικό έλεγχο αίτησης πληρωμής χρειάζεται να λαμβάνεται υπόψη η υποχρέωση τήρησης έντασης ενίσχυσης βάσει του

Κανονισμού 651/2014 και του Ακαθάριστου Ισοδύναμου Επιχορήγησης (ΑΙΕ) σε περίπτωση ενεργοποίησης χρηματοδοτικού εργαλείου.

7. Κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στο παρόν άρθρο, όταν ισχύουν μέτρα για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19 και εξαιτίας αυτών η ΕΠΠ δεν είναι σε θέση να διεξάγει την επιτόπια επίσκεψη της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, τότε ο φάκελος με τα δικαιολογητικά πληρωμής θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει και αποδεικτικά στοιχεία (όπως φωτογραφική τεκμηρίωση με γεωσήμανση-χρονοσήμανση, βίντεο ή και βιντεοκλήσεις) που μπορούν να υποκαταστήσουν τις πληροφορίες που λαμβάνονται κανονικά από τις επιτόπιες επισκέψεις. Η προβλεπόμενη επιτόπια επίσκεψη θα διενεργείται από τις ΕΠΠ στην επόμενη αίτηση πληρωμής, όπου θα πιστοποιείται το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο και των αιτημάτων πληρωμής για τα οποία δεν διενεργήθηκε επιτόπια επίσκεψη. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί μη επιλέξιμο ποσό, γίνεται ανάκτηση του μη επιλέξιμου ποσού σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις περί αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, αφού πρώτα ενημερωθεί ο δικαιούχος για τυχόν έκφραση αντιρρήσεων.

Τα παραπάνω ισχύουν εφόσον η αιτούμενη ή συνολικά αιτούμενη - εάν ο δικαιούχος έχει υποβάλει περισσότερα από ένα αιτήματα πληρωμής - προς καταβολή Δημόσια Δαπάνη αντιστοιχεί σε προϋπολογισμό που δεν υπερβαίνει το 50% του εγκεκριμένου. Εάν η συνολικά αιτούμενη προς καταβολή Δημόσια Δαπάνη αντιστοιχεί σε προϋπολογισμό που υπερβαίνει το 50% του εγκεκριμένου ή αφορά σε τελική πληρωμή, η αναγνώριση και εκκαθάριση από την ΟΤΔ διενεργείται αφού ολοκληρωθεί η επιτόπια επίσκεψη.

8. Οι διοικητικοί έλεγχοι των αιτήσεων πληρωμής των έργων ιδιωτικού χαρακτήρα, καταχωρίζονται στο ΠΣΚΕ και μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΠΣΚΕ.
9. Στις περιπτώσεις όπου δικαιούχος είναι η ίδια η ΟΤΔ (εταιρικό σχήμα), είτε φορέας μέλος της ΕΔΠ, είτε φορέας μέλος του Δ.Σ., είτε φορέας μέτοχος του εταιρικού σχήματος που έχει συστήσει την ΟΤΔ, η ΟΤΔ προβαίνει σε έλεγχο πληρότητας και ορθότητας του αιτήματος πληρωμής και ακολούθως το διαβιβάζει, με τυχόν παρατηρήσεις της και τα συνημμένα σε αυτό δικαιολογητικά, στην ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας, η οποία ακολουθεί την παραπάνω ανάλογη διαδικασία.

Στα ιδιωτικά έργα, η ΟΤΔ αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία διοικητικού ελέγχου του αιτήματος πληρωμής από την ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας, οφείλει να προσαρμόσει κατάλληλα τα πληροφοριακά συστήματα, σύμφωνα με τα αποτελέσματα του ελέγχου.

Αντίστοιχα, στις περιπτώσεις όπου δικαιούχος είναι η ίδια η Περιφέρεια και ταυτόχρονα είναι μέλος της ΕΔΠ, είτε του Δ.Σ., είτε μέτοχος του εταιρικού σχήματος που έχει συστήσει την ΟΤΔ, η ΟΤΔ προβαίνει σε έλεγχο πληρότητας και ορθότητας του αιτήματος πληρωμής και ακολούθως το διαβιβάζει, με τυχόν παρατηρήσεις της, και τα συνημμένα σε αυτό δικαιολογητικά, στην ΕΥΕ ΠΑΑ, η οποία ακολουθεί την παραπάνω ανάλογη διαδικασία.

Άρθρο 15

Ανάκληση αιτήματος - Διόρθωση προφανών σφαλμάτων πληρωμής/προκαταβολής

1. Οι δικαιούχοι μπορούν, οποιαδήποτε στιγμή πριν την έναρξη του διοικητικού ελέγχου, να ανακαλέσουν εγγράφως την αίτηση πληρωμής ή προκαταβολής ή τμήμα αυτής, σύμφωνα με το άρθρο 3 του

- Κανονισμού (ΕΕ) 809/2014. Στην περίπτωση αυτή ακολουθείται η διαδικασία 1.6.2 του ΣΔΕ, έτσι όπως κάθε φορά ισχύει.
2. Οι δικαιούχοι μπορούν, σε περιπτώσεις προφανών σφαλμάτων, να διορθώσουν και να προσαρμόσουν την αίτηση πληρωμής ή προκαταβολής ή/και τα συνυποβαλλόμενα δικαιολογητικά, οποιαδήποτε στιγμή μετά την υποβολή τους, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 809/2014. Στην περίπτωση αυτή ακολουθείται η διαδικασία 1.6.3 του ΣΔΕ, έτσι όπως κάθε φορά ισχύει.
 3. Τα αιτήματα ανάκλησης υποβάλλονται σε έντυπη μορφή από τους δικαιούχους και αξιολογούνται από την ΟΤΔ/ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας/ΕΥΕ ΠΑΑ.

Άρθρο 16

Υποχρεώσεις δικαιούχων κατά την υλοποίηση

Η κύρια υποχρέωση των δικαιούχων είναι να υλοποιούν την πράξη, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην προκήρυξη, στην απόφαση ένταξης και στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο όπως ισχύει κάθε φορά.

Επιπρόσθετα:

1. να μη μεταβάλλουν το ιδιοκτησιακό καθεστώς της ενισχυόμενης πράξης, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης χωρίς να έχει προηγηθεί σχετικό αίτημα τροποποίησης στην ΟΤΔ, έγκριση από την ΟΤΔ/ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας/ΕΥΕ ΠΑΑ κατά περίπτωση. Αν κατόπιν σχετικού ελέγχου, διαπιστωθεί μεταβολή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος χωρίς να έχει ακολουθηθεί η εν λόγω διαδικασία, και διαπιστωθεί ότι ο δικαιούχος δεν τηρεί τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή ότι η διαφοροποίηση των κριτηρίων επιλογής τον καθιστά μη επιλέξιμο, τότε ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης και τυχόν ποσό ενίσχυσης που έχει καταβληθεί επιστρέφεται σύμφωνα με την διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών,
2. να μη χρησιμοποιούν πάγια στοιχεία που έχουν ενισχυθεί για δραστηριότητες που έρχονται σε αντίθεση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας της αίτησης στήριξης. Αν διαπιστωθεί το παραπάνω από την ΟΤΔ ή τους αρμόδιους φορείς του άρθρου 2, κατά την διάρκεια της υλοποίησης της πράξης, τότε η δημόσια δαπάνη που έχει καταβληθεί για τα συγκεκριμένα πάγια επιστρέφεται με την διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών,
3. να μη μεταβιβάζουν πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν, πριν την τελευταία πληρωμή της πράξης, από άλλα, κυριότητας του δικαιούχου και τουλάχιστον ίσης αξίας και δυναμικότητας τα οποία να ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της λειτουργίας της πράξης. Ο δικαιούχος οφείλει να γνωστοποιήσει την αντικατάσταση στην αρμόδια ΟΤΔ, η οποία ενημερώνει την ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας/ΕΥΕ ΠΑΑ στην περίπτωση που απαιτείται,
4. να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την εισαγωγή στο ΠΣΚΕ, δεδομένων και εγγράφων που απαιτούνται για τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τον έλεγχο των πράξεων που υλοποιούν, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο ΠΣΚΕ,
5. για τα κριτήρια επιλογής, η επίτευξη των οποίων επιτυγχάνεται σε χρόνο μεταγενέστερο της υποβολής αίτησης στήριξης, ο δικαιούχος έχει την πλήρη υποχρέωση επίτευξης τους. Αν κατά την υλοποίηση της πράξης ή ακόμα και ύστερα από την ολοκλήρωση αυτής γίνει αντιληπτό από τους αρμόδιους φορείς του άρθρου 2, η μη τήρηση κάποιου ή κάποιων από τα κριτήρια επιλογής και η εκ νέου βαθμολόγηση της πρότασης έχει ως αποτέλεσμα η βαθμολογία της αίτησης στήριξης, να είναι μικρότερη της τιμής

βάσεως αξιολόγησης για την συγκεκριμένη υποδράση, τότε ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης και τυχόν καταβληθείσα επιχορήγηση επιστρέφεται στο σύνολό της με την διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών,

6. να αποδέχονται και να διευκολύνουν ελέγχους στην έδρα της πράξης από την ΟΤΔ και άλλα αρμόδια ελεγκτικά όργανα,
7. να τηρούν τους κανόνες δημοσιότητας κατά την υλοποίηση της πράξης, όπως αυτοί περιγράφονται στο άρθρο 22 της Υ.Α. 1337/4-5-2022 (Β'2310).
8. να αποδέχονται ότι τα μηνύματα που αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση που έχει δηλωθεί στην αίτηση στήριξης ή την σύμβαση, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των έννομων συνεπειών και προθεσμιών. Σε περίπτωση αλλαγής της ηλεκτρονικής διεύθυνσης πρέπει να ενημερώνεται η ΟΤΔ, η οποία εν συνεχεία ενημερώνει την ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας/ΕΥΕ ΠΑΑ στην περίπτωση που απαιτείται.

Άρθρο 17

Ολοκλήρωση Πράξης

Η ολοκλήρωση της Πράξης διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21 της Υ.Α. 1337/4-5-2022 (Β'2310):

1. Η έναρξη της διαδικασίας ολοκλήρωσης της πράξης πραγματοποιείται με την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης, εντός του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της, και σύμφωνα με την διαδικασία Ι.6.6. του ΣΔΕ, όπως κάθε φορά ισχύει.
2. Η υποβολή των δικαιολογητικών για την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης πράξης, γίνεται από τον δικαιούχο στην αρμόδια ΟΤΔ, η οποία αφού εξετάσει την πληρότητα και την ορθότητα των δικαιολογητικών, προβαίνει στην ολοκλήρωση της πράξης με σχετική απόφαση της ΕΔΠ και σύμφωνα με τα υποδείγματα της ΕΥΕ ΠΑΑ. Η εν λόγω απόφαση αποστέλλεται στον δικαιούχο, με κοινοποίηση στην ΕΥΕ ΠΑΑ .
3. Στις περιπτώσεις όπου δικαιούχος είναι η ίδια η ΟΤΔ (εταιρικό σχήμα), είτε φορέας μέλος της ΕΔΠ, είτε φορέας μέλος του Δ.Σ., είτε φορέας μέτοχος του εταιρικού σχήματος που έχει συστήσει την ΟΤΔ, η ΟΤΔ προβαίνει σε έλεγχο πληρότητας και ορθότητας του αιτήματος πληρωμής και ακολούθως το διαβιβάζει, με τυχόν παρατηρήσεις της και τα συνημμένα σε αυτό δικαιολογητικά, στην ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας, η οποία ακολουθεί την παραπάνω ανάλογη διαδικασία και η σχετική απόφαση εκδίδεται από τον οικείο Περιφερειάρχη ή άλλο εξουσιοδοτημένο όργανο.

Αντίστοιχα, στις περιπτώσεις όπου δικαιούχος είναι η ίδια η Περιφέρεια και ταυτόχρονα είναι μέλος της ΕΔΠ, είτε του Δ.Σ., είτε μέτοχος του εταιρικού σχήματος που έχει συστήσει την ΟΤΔ, η ΟΤΔ προβαίνει σε έλεγχο πληρότητας και ορθότητας του αιτήματος πληρωμής και ακολούθως το διαβιβάζει, με τυχόν παρατηρήσεις της και τα συνημμένα σε αυτό δικαιολογητικά, στην ΕΥΕ ΠΑΑ, η οποία ακολουθεί την παραπάνω ανάλογη διαδικασία και η σχετική απόφαση εκδίδεται από τον Γενικό Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών ή άλλο εξουσιοδοτημένο όργανο.

Η απόφαση ολοκλήρωσης που εκδίδεται από την ΕΥΔ (ΕΠ) της οικείας Περιφέρειας ή την ΕΥΕ ΠΑΑ, κοινοποιείται στην αρμόδια ΟΤΔ.

Άρθρο 18

Μακροχρόνιες υποχρεώσεις δικαιούχων

1. Ο δικαιούχος οφείλει να αποδέχεται και να διευκολύνει τους ελέγχους στην έδρα της πράξης, από την ΟΤΔ και τους αρμόδιους φορείς ελέγχου. Σε περίπτωση άρνησης ελέγχου τότε επιστρέφεται το σύνολο της δημόσιας δαπάνης που καταβλήθηκε, με την διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
2. Ο δικαιούχος οφείλει για περίοδο τριών (3) ετών ή πέντε (5) ετών για μεγάλες επιχειρήσεις, **από την τελευταία πληρωμή** της πράξης να μην προβεί σε:
 - α. παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος,
 - β. αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα,
 - γ. ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.
3. Ο δικαιούχος της ενίσχυσης υποχρεούται στην τήρηση των όρων που προβλέπονται στην παρούσα πρόσκληση.
4. Ο δικαιούχος της ενίσχυσης δεν μπορεί να ενισχυθεί από άλλο Εθνικό ή Ενωσιακό Πρόγραμμα για την υλοποίηση της ίδιας πρότασης ή τμήματος αυτής.
5. Ο δικαιούχος της ενίσχυσης οφείλει να μην διακόψει την λειτουργία του και να λειτουργεί εντός της περιοχής του ΤΠ για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών ή πέντε (5) ετών για μεγάλες επιχειρήσεις από την ημερομηνία της τελευταίας πληρωμής της πράξης. Σε αντίθετη περίπτωση επιβάλλεται επιστροφή της δημόσιας επιχορήγησης αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις.
6. Ο δικαιούχος της ενίσχυσης οφείλει να μην μεταβιβάσει για οποιοδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν από άλλα κυριότητας του φορέα και ανάλογης αξίας, που ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της επένδυσης (στις περιπτώσεις αυτές απαιτείται ενημέρωση της αρμόδιας ΟΤΔ) για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών ή πέντε (5) ετών για μεγάλες επιχειρήσεις από την ημερομηνία της τελευταίας πληρωμής της πράξης. Σε αντίθετη περίπτωση επιβάλλεται επιστροφή της δημόσιας επιχορήγησης αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις.
7. Σε περίπτωση χρήσης του άρθρου 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 ισχύουν τα εξής:
 - α. Ο δικαιούχος της ενίσχυσης οφείλει να μην διακόψει την λειτουργία του και να λειτουργεί εντός της περιοχής του ΤΠ, για χρονικό διάστημα τριών (3) ή πέντε (5) ετών για μεγάλες επιχειρήσεις, από την ημερομηνία της τελευταίας πληρωμής της πράξης. Σε αντίθετη περίπτωση επιβάλλεται ολική επιστροφή της δημόσιας επιχορήγησης.
 - β. Ο δικαιούχος της ενίσχυσης οφείλει να μην μεταβιβάσει για οποιοδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν από άλλα κυριότητας του φορέα και ανάλογης αξίας, που ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της επένδυσης (στις περιπτώσεις αυτές απαιτείται ενημέρωση της αρμόδιας ΟΤΔ) για χρονικό διάστημα τριών (3) ή πέντε (5) ετών για μεγάλες επιχειρήσεις από την ημερομηνία της τελευταίας πληρωμής της πράξης. Σε αντίθετη περίπτωση επιβάλλεται ολική επιστροφή της δημόσιας επιχορήγησης.
8. Σε περίπτωση δημιουργίας **θέσεων εργασίας** σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ), από τον δικαιούχο και οι οποίες επιτέλεσαν κριτήριο επιλογής της αίτησης, τότε ο δικαιούχος οφείλει να τις έχει δημιουργήσει εντός δωδεκαμήνου από την τελευταία πληρωμή της πράξης και να τις διατηρήσει τουλάχιστον για τρία (3) έτη ή πέντε (5) για μεγάλες επιχειρήσεις, από την δημιουργία τους.

Σε αντίθετη περίπτωση, επιβάλλεται οικονομική κύρωση σχετική με τις ελλείπουσες θέσεις απασχόλησης σε ΕΜΕ, το ύψος της οποίας καθορίζεται από τον παρακάτω τύπο:

$$\text{Οικονομική κύρωση} = \text{Επιχορήγηση} \times (1 - a) \times b$$

όπου: a = Πραγματικά δημιουργηθείσες νέες θέσεις απασχόλησης σε ΕΜΕ/Συμβατικά δηλωθείσες νέες θέσεις απασχόλησης σε ΕΜΕ

$$b = (1,2 + (0,05 * c)) / 12$$

και c= Συμβατικά δηλωθείσες νέες θέσεις απασχόλησης σε ΕΜΕ

Σε κάθε περίπτωση η οικονομική κύρωση δεν θα είναι μεγαλύτερη του 10% της Δημόσιας Δαπάνης που καταβλήθηκε.

9. Ο δικαιούχος οφείλει να τηρεί τα **κριτήρια επιλογής**, που αποτελούν μακροχρόνιες υποχρεώσεις, για τρία (3) έτη ή πέντε (5) για μεγάλες επιχειρήσεις από την τελευταία πληρωμή της πράξης. Σε αντίθετη περίπτωση, αν ένα ή περισσότερα κριτήρια δεν ικανοποιούνται τότε επιστρέφεται, με την διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, ποσοστό της Δημόσιας Δαπάνης που έχει καταβληθεί, και απορρέει από τον ακόλουθο τύπο:

$$(a - \beta) / 100 * \gamma / \text{τρία (3) ή πέντε (5) για μεγάλες επιχειρήσεις} \times \text{Δημόσια Δαπάνη.}$$

Όπου α η βαθμολογία του κριτηρίου κατά την αξιολόγηση,

β η νέα βαθμολογία του κριτηρίου σύμφωνα με τα

ευρήματα του ελέγχου και

γ ο αριθμός των ετών από την τελευταία πληρωμή της

πράξης

Ο παραπάνω τύπος εφαρμόζεται για κάθε κριτήριο επιλογής που ελέγχεται και η προς ανάκτηση Δημόσια Δαπάνη υπολογίζεται αθροιστικά.

Σε περίπτωση που η επανεξέταση των κριτηρίων έχει ως αποτέλεσμα η βαθμολογία του επενδυτικού σχεδίου να είναι μικρότερη της τιμής βάσεως αξιολόγησης για την συγκεκριμένη υποδράση, τότε επιστρέφεται κατ' αναλογία το ποσοστό της Δημόσιας Δαπάνης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 71, Κανονισμός (ΕΕ) 1303/2013.

Η προς ανάκτηση Δημόσια Δαπάνη υπολογίζεται με τον ακόλουθο τύπο:

$$a * \Delta\Delta // \text{τρία (3) ή πέντε (5) για μεγάλες επιχειρήσεις}$$

Όπου α το έτος (1^ο ή 2^ο ή 3^ο ή 4^ο ή 5^ο) κατά το οποίο διενεργείται ο έλεγχος, μετά την τελευταία πληρωμή και ΔΔ η Δημόσια Δαπάνη που καταβλήθηκε.

10. Ειδικά για τις πράξεις που αφορούν αποκλειστικά **τουριστικά καταλύματα** θα πρέπει κατ' έτος μετά την τελευταία πληρωμή της πράξης, να επιτύχουν **τουλάχιστον το 20% του στόχου** που τέθηκε στην αίτηση στήριξης για το αντίστοιχο έτος, σε ότι αφορά τον αριθμό των διανυκτερεύσεων.

Ο στόχος ελέγχεται για τρία (3) πέντε (5) για μεγάλες επιχειρήσεις έτη μετά την τελευταία πληρωμή της πράξης. Ως έτος λογίζεται ένα πλήρες ημερολογιακό έτος, από την επομένη ημέρα της τελευταίας πληρωμής της πράξης.

Σε περίπτωση μη επίτευξης του στόχου αυτού επιβάλλεται δημοσιονομική διόρθωση που απορρέει από τον τύπο :

$$((20\% * \alpha) - \beta) / 100 * (\text{Δημόσια Δαπάνη/τρία (3) ή πέντε (5) για μεγάλες επιχειρήσεις})$$

Όπου α ο στόχος που τέθηκε στην αίτηση στήριξης, όσον αφορά στον ετήσιο αριθμό διανυκτερεύσεων.

β ο απόλυτος αριθμός των διανυκτερεύσεων για το έτος που γίνεται ο έλεγχος.

Ο έλεγχος που διενεργείται αφορά όλα τα παρελθόντα έτη από την ημερομηνία διεξαγωγής του και όχι το τρέχον έτος. Η δημοσιονομική διόρθωση επιβάλλεται αθροιστικά και ανά έτος.

11. Επίσης, για τις πράξεις που αφορούν **μεταποίηση** θα πρέπει κατ' έτος μετά την τελευταία πληρωμή της πράξης, να επιτύχουν **τουλάχιστον το 30% του στόχου** που τέθηκε στην αίτηση στήριξης για το αντίστοιχο έτος, σε ότι αφορά την ποσότητα της μεταποιησίσιμης πρώτης ύλης.

Ο στόχος ελέγχεται για τρία (3) ή πέντε (5) έτη για μεγάλες επιχειρήσεις μετά την τελευταία πληρωμή της πράξης. Ως έτος λογίζεται ένα πλήρες ημερολογιακό έτος, από την επομένη ημέρα της τελευταίας πληρωμής της πράξης.

Σε περίπτωση μη επίτευξης του στόχου αυτού επιβάλλεται δημοσιονομική διόρθωση που απορρέει από τον τύπο $((30\% * \alpha) - \beta) / 100 * (\text{Δημόσια Δαπάνη/τρία (3) ή πέντε (5) για μεγάλες επιχειρήσεις})$

Όπου: α ο στόχος που τέθηκε στην αίτηση στήριξης, όσον αφορά την ετήσια ποσότητα μεταποιησίσιμης πρώτης ύλης.

β η ποσότητα της μεταποιησίσιμης πρώτης ύλης για το έτος που γίνεται ο έλεγχος.

Ο έλεγχος που διενεργείται αφορά όλα τα παρελθόντα έτη από την ημερομηνία διεξαγωγής του και όχι το τρέχον έτος. Η δημοσιονομική διόρθωση επιβάλλεται αθροιστικά και ανά έτος.

12. Ο δικαιούχος υποχρεούνται κάθε έτος και στα πλαίσια της διάρκειας των μακροχρονίων υποχρεώσεων του να αποστέλλει ηλεκτρονικά ή εγγράφως στην ΟΤΔ, αποδεικτικά τήρησης των μακροχρονίων υποχρεώσεων του.
13. Οι ΟΤΔ διατηρούν λεπτομερείς φακέλους με όλες τις πληροφορίες και τα δικαιολογητικά έγγραφα που απαιτούνται, οι οποίοι φυλάσσονται επί 10 έτη από την ημερομηνία ολοκλήρωσης των πράξεων.»

Άρθρο 19

Υποχρεώσεις δικαιούχων για θέματα δημοσιότητας και ενημέρωσης

1. Σύμφωνα με τους Εκτελεστικούς Κανονισμούς (ΕΕ) 808/2014 (άρθρο 13, Παράρτημα ΙΙΙ) και 669/2016 (άρθρο 1, Παράρτημα ΙΙΙ), οι δικαιούχοι πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από το ΠΑΑ 2014-2020, είναι υποχρεωμένοι να προβούν σε ενέργειες ενημέρωσης του κοινού σχετικά με τη στήριξη που λαμβάνουν από το ΕΓΤΑΑ. Η μη τήρηση των ελάχιστων υποχρεωτικών κανόνων ενημέρωσης επισύρει κυρώσεις από τα ευρωπαϊκά και εθνικά όργανα ελέγχου.

2. Οι κατ' ελάχιστον υποχρεώσεις των δικαιούχων του υπομέτρου 19.2 ως προς την τήρηση των κανόνων δημοσιότητας και ενημέρωσης είναι:
1. Για πράξεις συνολικής δημόσιας δαπάνης χαμηλότερης των **50.000 ευρώ**, κυρίως άυλες ενέργειες, όπως διοργάνωση εκδηλώσεων, ημερίδων, ενεργειών επιμόρφωσης & κατάρτισης, συνεργασιών, προτείνεται η χρήση της ηλεκτρονικής εφαρμογής posters2014-2020.esfhellas.gr που έχει αναπτυχθεί από την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΥΣΕΚΤ) για όλα τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ. Στο πλαίσιο αυτό, για τις πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΠΑΑ 2014-2020, έχει αναπτυχθεί σχετικό υπόδειγμα.
 2. Για πράξεις των οποίων η συνολική δημόσια δαπάνη είναι **50.000 – 500.000** ευρώ, απαιτείται η ανάρτηση τουλάχιστον μίας αφίσας ελάχιστου μεγέθους Α3 ή πινακίδα με πληροφορίες σχετικά με την πράξη, σε σημείο εύκολα ορατό, επισημαίνοντας τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ελλάδα.
 3. Για πράξεις που αφορούν σε αγορά εξοπλισμού, ή υποδομές ή κατασκευαστικά έργα, των οποίων η συνολική δημόσια δαπάνη **υπερβαίνει τις 500.000 ευρώ**, ο δικαιούχος τοποθετεί **προσωρινή πινακίδα** σημαντικού μεγέθους.
 4. Επίσης, για περιπτώσεις έργων των οποίων η συνολική δημόσια δαπάνη υπερβαίνει τις 500.000 ευρώ, το αργότερο εντός τριών μηνών από την ολοκλήρωση της πράξης, ο δικαιούχος τοποθετεί **μόνιμη αναμνηστική πλάκα ή πινακίδα σημαντικού μεγέθους**, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, όπου επισημαίνεται τουλάχιστον η περιγραφή της πράξης και η χρηματοδοτική συνδρομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ελλάδας. Το υλικό κατασκευής και ο τρόπος τοποθέτησης των μόνιμων πινακίδων θα πρέπει να εξασφαλίζουν τη μόνιμη εγκατάστασή τους. Εφόσον η επεξηγηματική πινακίδα που τοποθετείται κατά την εκτέλεση του έργου έχει μόνιμο χαρακτήρα, δεν είναι απαραίτητη η τοποθέτηση αναμνηστικής πλάκας.
 5. Ως προς την αναγραφή του προϋπολογισμού αναγράφεται ο συνολικός προϋπολογισμός της πράξης, όπως αναφέρεται στην απόφαση ένταξης της πράξης, με διάκριση σε Δημόσια Δαπάνη και Ιδιωτική Συμμετοχή.
 6. Όσον αφορά στο βασικό στόχο της πράξης προτείνεται να είναι σύντομος και να γίνεται επικοινωνιακή επεξεργασία της διατύπωσής του, ώστε να είναι κατανοητός από το ευρύ κοινό.
 7. Για πράξεις, στο πλαίσιο των οποίων λειτουργεί και ιστότοπος, θα πρέπει να γίνεται σύντομη περιγραφή της πράξης και να αναφέρεται η χρηματοδοτική συνδρομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ελλάδας στην αρχική σελίδα.
 8. Τα λογότυπα τοποθετούνται στη σελίδα του ιστοτόπου του δικαιούχου σε θέση που είναι ορατή και μέσα στο οπτικό πεδίο της ψηφιακής συσκευής που απεικονίζει.
 9. Όταν ο δικαιούχος προβαίνει σε ενημέρωση του κοινού μέσω προωθητικού υλικού (έντυπου, ηλεκτρονικού ή οποιουδήποτε άλλου είδους προωθητικού υλικού) ή καταχωρίσεων στον τύπο, θα πρέπει να υπάρχει αναφορά στη συγχρηματοδότηση της πράξης από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ελλάδα. Το έμβλημα της Ένωσης θα πρέπει να είναι πάντα ευδιάκριτο και να βρίσκεται σε προβεβλημένη θέση. Η θέση και το μέγεθός του είναι ανάλογη της κλίμακας του υλικού ή του εγγράφου που χρησιμοποιείται. Επίσης η αναφορά στο Ταμείο χρηματοδότησης θα πρέπει να είναι ευανάγνωστη.

10. Όταν ο δικαιούχος προβαίνει σε ενημέρωση του κοινού μέσω τηλεοπτικών μηνυμάτων θα πρέπει να αναφέρεται το όνομα της πράξης στο κυρίως πλαίσιο του κειμένου της διαφήμισης και αυτό του ΠΑΑ 2014-2020. Επίσης θα πρέπει στο τέλος του τηλεοπτικού μηνύματος να εμφανίζονται τα λογότυπα που προβλέπονται. Επιπλέον θα πρέπει να εκφωνείται η φράση: «Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης».
11. Όταν ο δικαιούχος προβαίνει σε ενημέρωση του κοινού μέσω ραδιοφωνικών μηνυμάτων να αναφέρεται κατά τη διάρκεια του μηνύματος το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, το ΠΑΑ 2014-2020, το LEADER και το ΕΓΤΑΑ: η Ευρώπη επενδύει στις αγροτικές περιοχές, ενώ στο κλείσιμο του μηνύματος να εκφωνείται «Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης».
12. Οι πληροφορίες και αναφορές στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Σημαία, Ταμείο, σύνθημα, συγχρηματοδότηση καθώς και λογότυπο LEADER) πρέπει να καταλαμβάνουν νοητά τουλάχιστον το 25% της πινακίδας, ή της αναμνηστικής πλάκας, ή της αρχικής σελίδας του ιστοτόπου. Τα γραφικά πρότυπα της Σημαίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρουσιάζονται στην ιστοσελίδα http://europa.eu/about-eu/basic-information/symbols/flag/index_el.htm.
13. Αν διαπιστωθεί από την ΟΤΔ ή τους αρμόδιους φορείς του άρθρου 2, ότι κατά την διάρκεια της υλοποίησης της πράξης δεν τηρούνται οι εν λόγω κανόνες δημοσιότητας, εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 23 της υπ.αριθμ. 1337/4-5-2022 ΥΑ (ΦΕΚ Β' 2310).

Άρθρο 20

Γενικά θέματα

Αναπόσπαστο μέρος της παρούσας είναι ο «Ενημερωτικός Οδηγός της Πρόσκλησης».

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Διαχείρισης του Τοπικού Προγράμματος CLLD/LEADER N. Ηρακλείου

Εμμανουήλ Κοκοσάλης

Σ υ ν η μ μ έ ν α : « Ε Ν Η Μ Ε Ρ Ω Τ Ι Κ Ο Σ Ο Δ Η Γ Ο Σ Π Ρ Ο Σ Κ Λ Η Σ Η Σ » :

A	ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ
A.1	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΟΜΕΝΩΝ ΥΠΟΔΡΑΣΕΩΝ - ΚΑΘΕΣΤΩΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
A.2	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ - ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΠΡΑΞΕΩΝ - ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΟΥΣ
A.3	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ - ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ - ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΟΥΣ
A.4	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ
A.5	ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΥΛΟΓΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ
A.6	ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΙΜΩΝ ΜΟΝΑΔΑΣ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ
A.7	ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ
A.8	ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ
B	ΟΡΙΣΜΟΙ - ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟ / ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ
B.1	ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ
B.2	ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
B.3	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ (ΕΣΠΑ) ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΟΥ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ «ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ»
B.4	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι ΤΗΣ Σ.Λ.Ε.Ε.
B.5	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΑΝΑΜΟΡΦΩΜΕΝΟ ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ CLLD/LEADER Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
B.6	ΣΧΕΤΙΚΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
Γ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΦΑΚΕΛΟΥ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ
Γ.1	ΑΙΤΗΣΗ ΣΤΗΡΙΞΗΣ - ΦΟΡΜΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ
Γ.2	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ
Γ.3	ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΟΥ
Γ.4	ΜΕΛΕΤΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΕΡΓΟΥ
Γ.5	ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ
Γ.6	ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ ΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ
Γ.7	ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ de minimis ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ
Γ.8	ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ
Δ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΑΔ ΓΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΝΑ ΥΠΟΔΡΑΣΗ